

ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΔΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 59 (4) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (Ν.188(Ι)/2007) ως τροποποιήθηκε τα έτη 2010, 2012, 2013, 2014, 2016 και 2018 με τους Νόμους 58(Ι)/2010, 80(Ι)/2012, 192(Ι)/2012, 101(Ι)/2013, 184(Ι)/2014, 18(Ι)/2016, 13(Ι)/2018, 158(Ι)/2018 και 81(Ι)/2019.

Πρόλογος

Η παρούσα Οδηγία εκδίδεται από το Συμβούλιο του Παγκυπρίου Δικηγορικού Συλλόγου (ΠΔΣ), που διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7 Μαρτίου 2001 ως Εποπτική Αρχή Δικηγόρων σύμφωνα με το Άρθρο 59(4) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 όπως αναθεωρήθηκε και ενοποιήθηκε μέχρι το 2019, εφεξής «ο Νόμος».

Ο Νόμος, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, θεσμοθετεί τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που φέρουν οι επαγγελματίες, αναφορικά με την εφαρμογή μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η παρούσα Οδηγία ασχολείται με τις νομοθετικές και επαγγελματικές απαιτήσεις όσον αφορά την αποφυγή, αναγνώριση και αναφορά περιπτώσεων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Κατά την προετοιμασία της παρούσας Οδηγίας λήφθηκαν υπόψη η Εθνική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνων για την Κύπρο σχετικά με τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 2018, η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με δραστηριότητες Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που επηρεάζει την εσωτερική αγορά και σχετίζεται με διασυνοριακές δραστηριότητες που δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2017, οι συστάσεις της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF), η Επαγγελματική Έκθεση Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες που εκδόθηκε από τη FATF τον Ιούλιο του 2018, καθώς και η Οδηγία αναφορικά με την Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου που εκδόθηκε από την FATF τον Ιούνιο του 2008 για τους Επαγγελματίες Νομικούς και τους Φορείς Παροχής Υπηρεσιών σε Εταιρείες Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών (TCSPs). Οι συστάσεις του προσωπικού του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) που απορρέουν από την έκθεση «Ανάλυση της Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου του Κυπριακού Καθεστώτος Κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες» ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2012 και οι τελευταίες συζητήσεις προγραμματισμού του Ιουνίου 2018, λήφθηκαν επίσης υπόψη.

Η παρούσα Οδηγία αντικαθιστά την Οδηγία «Πρόληψη και Καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες» στα μέλη του ΠΔΣ που εξέδωσε ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος τον Αύγουστο του 2013.

Δεκέμβριος 2019

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος.....	2
Πίνακας Περιεχομένων.....	3
A. Εισαγωγικές Διατάξεις και Ορισμοί	5
A.1 Ορισμοί	5
A.2 Εισαγωγή	12
A.3 Σκοπός της Οδηγίας.....	12
A.4 Τι Είναι η Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες	13
A.5 Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες: Αδικήματα, Ποινές και Υπερασπίσεις	14
A.6 Μέλη ΠΑΣ που Απασχολούνται σε Τομείς Εκτός του Νομικού Επαγγέλματος	16
A.7 Ευπάθεια των Μελών του ΠΑΣ στην Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας	16
A.8 Ευθύνες ΠΑΣ	16
A.9 Διάταγμα Δικαστηρίου για Αποκάλυψη Πληροφοριών	17
B. Λειτουργός Συμμόρφωσης (ΛΣ).....	18
B.1 Διορισμός του ΛΣ	18
B.2 Ο Ρόλος του ΛΣ	18
Γ. Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου (ΠΒΚ).....	21
Γ.1 Τι Είναι η ΠΒΚ και πως Χρησιμοποιείται	21
Γ.2 Εφαρμογή Εσωτερικών Διαδικασιών	22
Γ.3 Κατηγορίες Κινδύνων	22
Γ.4 Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ)	25
Γ.5 “Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα” (ΚΕΠ).....	25
Γ.6 Κυρώσεις και Άλλοι Παράγοντες που Πρέπει να Ληφθούν Υπόψη	26
Γ.7 Εφαρμογή της Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου	27
Γ.8 Τακμηρίωση	28
Δ. Εσωτερικοί Έλεγχοι, Πολιτικές και Διαδικασίες.....	29
Δ.1 Υποχρεώσεις και Ευθύνες	29
Δ.2 Γραφεία στο Εξωτερικό και Συνδεδεμένες Εταιρείες	30
Ε. Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ).....	31
Ε.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις.....	31
Ε.2 Ταυτοποίηση - Επαλήθευση των Απαιτούμενων Πληροφοριών και Εγγράφων.....	31
Ε.3 Πότε Πρέπει να Διεξαχθεί η Δέουσα Επιμέλεια ως Προς τον Πελάτη	32
Ε.4 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Φυσικών Προσώπων	34
Ε.5 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Νομικών Προσώπων και Συνεταιρισμών	35
Ε.6 Άλλες Νομικές Διευθετήσεις και Δομές.....	36
Ε.7 Αυξημένη Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΑΔΕΠ) και ΠΕΠ	37
Ε.8 Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (ΑΔΕ).....	39
Ε.9 Εκτέλεση από Τρίτα Πρόσωπα	40
Ε.10 Επιστολή Αποδέσμευσης.....	41
ΣΤ. Συνεχής Παρακολούθηση Συναλλαγών και Επιχειρηματικών Σχέσεων.....	43
ΣΤ.1 Διαδικασίες Συνεχούς Παρακολούθησης.....	43
ΣΤ.2 Εφαρμογή Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου στη Συνεχή Παρακολούθηση	44

Z. Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας	45
Z.1 Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας	45
H. Αναγνώριση και Υποβολή Αναφορών Ύποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων (ΑΥΣ & ΑΥΔ)	47
H.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις	47
H.2 Αναγνώριση Ύποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων	48
H.3 Διαδικασίες Εσωτερικών Αναφορών	48
H.4 Διαδικασίες Εξωτερικών Αναφορών (στην ΜΟΚΑΣ)	49
H.5 Εμπιστευτικότητα	50
H.6 Εξ Επαγωγής Εμπιστευμα	50
Θ. Διατήρηση Αρχείου και Προστασία Δεδομένων	53
Θ.1 Διατήρηση Αρχείου	53
Θ.2 Προστασία Δεδομένων	54
I. Εκπαίδευση και Επίγνωση	56
I.1 Θεσμοθετημένες Απαιτήσεις	56
I.2 Ανάγκη Επίγνωσης	56
I.3 Πότε και Πώς Πρέπει να Ολοκληρωθεί η Εκπαίδευση	56
I.4 Διαφοροποίηση της Εκπαίδευσης	57
I.5 Κουλτούρα Συμμόρφωσης	58
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Χαμηλότερου Κινδύνου	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ-Υψηλότερος Κίνδυνος	60
(α) Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Υψηλότερου Κινδύνου	60
(β) Άλλοι Παράγοντες Κινδύνου Όπως Επισημαίνονται από την FATF:	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV - Κόκκινες Σημαίες Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Κόκκινες Σημαίες Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας	66

A. Εισαγωγικές Διατάξεις και Ορισμοί

A.1 Ορισμοί

A.1.1 Οι βασικοί όροι που χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την παρούσα Οδηγία ορίζονται παρακάτω:

Αδικήματα	Τα αδικήματα που αναφέρονται στο Άρθρο 4 του Νόμου.
Ανώτερη Διοίκηση	Αξιωματούχοι ή υπάλληλοι εποπτευόμενης οντότητας, που είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου όσον αφορά εταιρείες, Συνεργάτες όσον αφορά συνεταιρισμούς ή κατέχουν άλλη θέση όσον αφορά διαφορετικό τύπο οντότητας ή νομικής διευθέτησης, με ανώτερη εξουσία στη λήψη αποφάσεων.
Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος (ΑΔΣ)	Ένας αξιωματούχος ή υπάλληλος εποπτευόμενης οντότητας που έχει επαρκείς γνώσεις σχετικά με την έκθεση της εποπτευόμενης οντότητας στον κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και επαρκή αρχαιότητα προς λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση της εποπτευόμενης οντότητας στον κίνδυνο. Το «Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος» δεν πρέπει να είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εποπτευόμενης οντότητας.
Αξιολόγηση Κινδύνου	Μια διαδικασία αξιολόγησης των πιθανών κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που ενδέχεται να περιλαμβάνονται στην επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη.
Βασικά Αδικήματα	Κάθε αδίκημα που ορίζεται ως ποινικό αδίκημα από οποιοδήποτε νόμο της Δημοκρατίας.
Δημοκρατία	Η Κυπριακή Δημοκρατία.
Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου	Το εύρος και ο τύπος κινδύνου που ένας οργανισμός είναι πρόθυμος να αναλάβει για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του. Οι εταιρείες ενδέχεται να έχουν διαφορετικές πολιτικές ανάλυσης κινδύνου αναλόγως των υπηρεσιών που παρέχουν, τους πόρους, την κουλτούρα και τους στόχους τους. Η Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου μπορεί να αλλάξει με την πάροδο του χρόνου.
Δικηγορική Εταιρεία Περιορισμένη Ευθύνης	Ως ερμηνεύεται στα Άρθρα 6Γ και 6Δ του περί Δικηγόρων Νόμου Κεφ. 2
Δικηγόρος	Δικηγόρος και/ή Δικηγορική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Δ.Ε.Π.Ε) σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 του περί Δικηγόρων Νόμου.
Διοικητικές Υπηρεσίες	Οι υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με το Άρθρο 2Α(δ) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007, ως τροποποιήθηκε μέχρι σήμερα.
Εθνική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνου	Έκθεση που προετοιμάστηκε για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την κατανόηση των απειλών και τρωτών σημείων της Νομιμοποίησης

(NRA)	Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Είναι υποχρέωση όλων των μελών της ΕΕ σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας 2015/849 της ΕΕ και σύμφωνα με τις συστάσεις της Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF)
Εμπίστευμα (Trust)	Μια γραπτή νομική διευθέτηση με την οποία ο εμπιστευματοπάροχος (settlor) μεταβιβάζει την περιουσία σε έναν ή περισσότερους εμπιστευματοδόχους (trustee(s)) που την κατέχουν προς όφελος ενός ή περισσοτέρων προσώπων/δικαιούχων (beneficiaries).
Επιχειρηματική Σχέση	Μια εργασία, επαγγελματική ή εμπορική σχέση μεταξύ του πελάτη και της εποπτευόμενης οντότητας η οποία είναι συνδεδεμένη με τις επαγγελματικές δραστηριότητες της εποπτευόμενης οντότητας και η οποία αναμένεται από την εποπτευόμενη οντότητα, ότι με την δημιουργία της επαφής, θα υπάρξει το στοιχείο της διάρκειας. Σημαίνει επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση μεταξύ του πελάτη και της υπόχρεης οντότητας, η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες της υπόχρεης οντότητας και αναμένεται από την υπόχρεη οντότητα, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.
Εποπτικές Αρχές	Οι αρμόδιες εποπτικές αρχές που αναφέρονται στο Άρθρο 59(1) του Νόμου.
Καθορισμένα Αδικήματα	Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και γενεσιουργά αδικήματα
Λειτουργός Συμμόρφωσης	Διορισμένο άτομο, ανώτερο στέλεχος του προσωπικού της εποπτευόμενης οντότητας με δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα ΞΠΧ/ΧΤ, υπεύθυνο για τη διαχείριση όλων των πτυχών του προγράμματος συμμόρφωσης της Εταιρείας για την Καταπολέμηση και Παρεμπόδιση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και την Καταπολέμηση της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Είναι γνωστός και ως Λειτουργός Συμμόρφωσης (ΛΣ).
Moneyval	Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την Αξιολόγηση των Μέτρων κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Είναι το μόνιμο εποπτευόμενο όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης στο οποίο έχει ανατεθεί η αποτίμηση της συμμόρφωσης με τα κύρια διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους.
Μέλη ΠΑΣ	<ol style="list-style-type: none">i. Δικηγόρος και/ή δικηγορική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Δ.Ε.Π.Ε) σύμφωνα με τον περί Δικηγόρων Νόμο Κεφ.2ii. Γενικός συνεταιρισμός ή περιορισμένος συνεταιρισμός των οποίων οι συνέταιροι είναι δικηγόροι ή δικηγορικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (Δ.Ε.Π.Ε) καιiii. Θυγατρική εταιρεία που ανήκει άμεσα ή έμμεσα σε οποιοδήποτε από τα παραπάνω, υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν επίσης υπηρεσίες καταπιστευμάτων και υπηρεσίες

προς τρίτους, όπως ορίζεται στον Νόμο.

Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων	Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και άλλων Νομικών Οντοτήτων.
ΜΟΚΑΣ (FIU)	Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης της Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπεύθυνη για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ως θεσπίστηκε από το Άρθρο 54 του Νόμου. Γνωστή και ως ΜΟΚΑΣ ή Μονάδα ή Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ).
Νόμος	Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 (Ν.188(Ι)/2007) ως τροποποιήθηκε το 2010, 2012, 2013, 2014, 2016 και 2018 με τους Νόμους 58(Ι)/2010, 80(Ι)/2012, 192(Ι)/2012, 101(Ι)/2013, 184(Ι)/2014, 18(Ι)/2016, 13(Ι)/2018, 158(Ι)/2018 και 81(Ι)/2019 .
Οδηγία ΕΕ	Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή για τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής.
Οδηγία ΠΑΣ	Η παρούσα Οδηγία του ΠΑΣ.
Οικονομικό Προφίλ	Στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη, το μοτίβο και το επίπεδο των συναλλαγών και άλλες σχετικές πληροφορίες. Το οικονομικό προφίλ του πελάτη αποτελεί μέρος της δέουσας επιμέλειας του πελάτη.
Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF)	Η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης . Διακυβερνητικός φορέας υπεύθυνος για την ανάπτυξη πολιτικών για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
Όμιλος	Ο Όμιλος Επιχειρήσεων που απαρτίζεται από μητρική εταιρεία, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες συμμετέχει η μητρική εταιρεία ή οι θυγατρικές της, καθώς και οι εταιρείες που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση κατά την έννοια του Άρθρου 22 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ.
Παράνομες Δραστηριότητες	Τα βασικά αδικήματα που αναφέρονται στο Άρθρο 5 του Νόμου.
Πελάτης	Φυσικό ή Νομικό Πρόσωπο ή Νομική Οντότητα, που επιδιώκει τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης ή να πραγματοποιήσει μια περιστασιακή συναλλαγή με εποπτευόμενη οντότητα εντός ή εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Περιουσία	Περιουσιακά Στοιχεία οποιουδήποτε είδους, είτε υλικά είτε άυλα, κινητά περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβανομένων των μετρητών, ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα και νομικά έγγραφα ή μέσα, υπό οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών ή ψηφιακών, που αποδεικνύουν τον τίτλο ή το ενδιαφέρον για το εν λόγω στοιχείο.
Περιστασιακή Συναλλαγή	Οποιαδήποτε συναλλαγή εκτός από αυτήν που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της κανονικής διάρκειας μιας επιχειρηματικής σχέσης.
Πληροφορία	Οποιαδήποτε μορφή γραπτής ή προφορικής πληροφορίας, δεδομένων ή εγγράφων και περιλαμβάνει πληροφορίες που μπορούν να καταχωρηθούν σε ηλεκτρονικό υπολογιστή σε ηλεκτρονική μορφή.
Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο (ΠΕΠ)	<p>Φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα, άμεσο στενό συγγενή τέτοιου προσώπου, καθώς και πρόσωπο γνωστό ως στενός συνεργάτης τέτοιου προσώπου:</p> <p>Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, ως «σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα» νοείται οποιαδήποτε από τις ακόλουθες δημόσιες λειτουργίες:</p> <ul style="list-style-type: none">α. αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, υφυπουργοί ή αναπληρωτές υπουργοί,β. μέλη του Κοινοβουλίου ή παρόμοιων νομοθετικών σωμάτων,γ. μέλη διοικητικών σωμάτων πολιτικών κομμάτων,δ. μέλη Ανωτάτων Δικαστηρίων, Συνταγματικών Δικαστηρίων ή άλλων υψηλόβαθμων δικαστικών οργάνων, αποφάσεις των οποίων δεν υπόκεινται σε περαιτέρω προσφυγή/έφεση, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων,ε. μέλη των εκλεκτικών οργάνων ή των διοικητικών συμβουλίων των κεντρικών τραπεζών,στ. πρέσβεις και υψηλόβαθμα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων,ζ. μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων των κρατικών επιχειρήσεων,η. διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του συμβουλίου ή αντίστοιχου οργάνου διεθνούς οργανισμού,θ. Δήμαρχοι <p>Καμία δημόσια λειτουργία που αναφέρεται στα σημεία (α) έως (θ) δεν πρέπει να νοείται ότι καλύπτει μεσαίους ή νεότερους αξιωματούχους.</p> <p>Στενά συγγενικά πρόσωπα των πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none">α. Σύζυγο, ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·β. τέκνο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και σύζυγό του ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο τέκνου πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·γ. γονείς πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

‘Πρόσωπο που είναι γνωστό ότι είναι στενός συνεργάτης πολιτικώς εκτιθέμενου προσώπου’ σημαίνει φυσικό πρόσωπο το οποίο:

- α. Είναι γνωστό ότι έχει από κοινού ιδιοκτησία νομικών οντοτήτων ή άλλων νομικών ρυθμίσεων ή οποιονδήποτε άλλων στενών επιχειρηματικών σχέσεων με ένα πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, ή
- β. έχει αποκλειστική επωφελή ιδιοκτησία μιας νομικής οντότητας ή νομικού διακανονισμού που είναι γνωστό ότι έχει συσταθεί *de facto* προς όφελος ενός πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

Πραγματικός Δικαιούχος Κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την τελική κατοχή ή έλεγχο του πελάτη και/ή το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα και περιλαμβάνει τουλάχιστον:

(Α) όσον αφορά νομικό πρόσωπο -

(i) το φυσικό πρόσωπο που έχει το τελικό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τον τελικό έλεγχο του νομικού προσώπου, άμεσα ή έμμεσα σε επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή του ιδιοκτησιακού δικαιώματος του εν λόγω νομικού προσώπου, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κομιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα, εκτός από εισηγμένη εταιρεία σε ρυθμιζόμενη αγορά, η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο:

Νοείται ότι -

(α) ένδειξη άμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από φυσικό πρόσωπο, και

(β) ένδειξη έμμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από νομικό πρόσωπο, το οποίο βρίσκεται υπό τον έλεγχο φυσικού προσώπου ή προσώπων ή από πολλά νομικά πρόσωπα τα οποία βρίσκονται υπό τον έλεγχο του ίδιου φυσικού προσώπου ή προσώπων:

Νοείται περαιτέρω ότι ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί μεταξύ άλλων με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του Άρθρου 142 και στο Άρθρο 148 του περί Εταιρειών Νόμου·

(ii) το φυσικό πρόσωπο που κατέχει θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους σε περίπτωση που, αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υποψίες, δεν προσδιοριστεί πρόσωπο δυνάμει των διατάξεων της υποπαραγράφου (i) της παρούσας

παραγράφου ή εάν υπάρχει αμφιβολία ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος:

Νοείται ότι υπόχρεη οντότητα τηρεί αρχείο προς τεκμηρίωση των δράσεων που αναλήφθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαραγράφων (i) και (ii).

(B) όσον αφορά τα εμπιστεύματα (trusts) -

- (i) ο εμπιστευματοπάροχος (settlor),
- (ii) ο εμπιστευματοδόχος ή επίτροπος (trustee),
- (iii) ο προστάτης (protector), εάν υπάρχει,
- (iv) ο δικαιούχος ή, όταν το πρόσωπο που αποτελεί δικαιούχο της νομικής διευθέτησης ή της νομικής οντότητας δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή λειτουργεί η νομική διευθέτηση ή η νομική οντότητα,
- (v) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ασκεί τον τελικό έλεγχο του εμπιστεύματος μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα· και

(Γ) όσον αφορά νομικές οντότητες, όπως τα ιδρύματα, και νομικές διευθετήσεις παρεμφερείς με τα εμπιστεύματα (trusts), συμπεριλαμβάνεται το φυσικό πρόσωπο που κατέχει αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο (B).

**Προνομιά
Πληροφορία**

Ως ερμηνεύεται στο Άρθρο 44 του Νόμου:

(α) Επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και πελάτη για σκοπούς παροχής νομικής συμβουλής ή για την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών σχετικά με οποιαδήποτε νομική διαδικασία είτε αυτή άρχισε είτε όχι, η αποκάλυψη της οποίας σε οποιαδήποτε νομική διαδικασία προστατεύεται από το προνόμιο της εμπιστευτικότητας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία:

Νοείται ότι επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και πελάτη με σκοπό τη διάπραξη καθορισμένου αδικήματος δε συνιστά προνομιά πληροφορία.

(β) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία η οποία δε γίνεται αποδεκτή ενώπιον δικαστηρίου για λόγους προστασίας του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Πρόσωπο

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Συμβουλευτική Αρχή

Η Συμβουλευτική Αρχή για την Καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, η οποία έχει συσταθεί βάσει του Αρθρου 56 του Νόμου.

**Τρίτες Χώρες Υψηλού
Κινδύνου**

Τρίτη χώρα, η οποία ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρθρου 9 της Οδηγίας της ΕΕ με την έκδοση νομοθετημάτων κατά παρέκκλιση και παρουσιάζει στρατηγικές

ελλείψεις στο εθνικό της σύστημα για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που θεωρούνται σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια τρίτη χώρα, η οποία χαρακτηρίζεται από τις εποπτευόμενες οντότητες ως υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με την εκτίμηση κινδύνου που προβλέπεται στο [Άρθρο 58Α](#) του Νόμου.

Τρίτη Χώρα

Χώρα η οποία δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που υπογράφηκε στο Πόρτο στις 2 Μαΐου 1992 και προσαρμόστηκε με το Πρωτόκολλο που υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 17 Μαΐου 1993 ως τροποποιήθηκε.

Υποψία

Η πράξη ή η υποψία παρατυπίας χωρίς απόδειξη ή αποδεικτικά στοιχεία. Βασίζεται σε κάποιες πληροφορίες, αλλά το πρόσωπο που κάνει την αναφορά ύποπτης δραστηριότητας ή την αναφορά ύποπτης συναλλαγής δεν χρειάζεται να είναι 100% βέβαιο ότι έχει λάβει χώρα νομιμοποίηση εσόδων από παράνομη δραστηριότητα ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας.

Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών (TCSPs)

Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών που ρυθμίζονται από τον περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμο.

Χρηματοδότηση Τρομοκρατίας

Η παροχή ή η συγκέντρωση κεφαλαίων με οποιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, με την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν τα εν λόγω κεφάλαια ή γνωρίζοντας ότι θα χρησιμοποιηθούν, εν όλω ή εν μέρει, για τη διάπραξη αδικήματος κατά την έννοια που δίνεται στον όρο με το Άρθρο 4 της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταστολή της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Νόμος περί Κυρώσεων και Άλλων Διατάξεων) και από τα Άρθρα 5 έως 13 του Νόμου για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στην παρούσα Οδηγία οι λέξεις που εισάγουν το αρσενικό φύλο περιλαμβάνουν και το θηλυκό φύλο.

A.1.2 Η λέξη "Εταιρεία" χρησιμοποιείται καθ' ολοκληρίαν για να συμπεριλάβει τους αυτοεργοδοτούμενους Δικηγόρους, Δικηγορικές Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Δ.Ε.Π.Ε), Συνεταιρισμούς και τους Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Καταπιστευτικής Διαχείρισης και Εταιρικών Υπηρεσιών, όπως ορίζεται στην παρούσα Οδηγία.

Παρομοίως, οι αναφορές στον «εταίρο» περιλαμβάνουν αυτοεργοδοτούμενους επαγγελματίες και διευθυντές εταιρειών, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

A.2 Εισαγωγή

A.2.1 Ο κύριος σκοπός του **Νόμου** είναι ο καθορισμός και η ποινικοποίηση των ενεργειών από πράξεις που συνεπάγονται έσοδα από βασικά αδικήματα, αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και δραστηριότητες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο Νόμος προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη δήμευση τέτοιων εσόδων με στόχο την στέρηση εγκληματιών από τα κέρδη των εγκλημάτων τους. Σκοπός της παρούσας Οδηγίας είναι να περιγράψει τις υποχρεώσεις των μελών του ΠΔΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου.

A.2.2 Ο ΠΔΣ είναι η Εποπτική Αρχή που είναι αρμόδια για την εποπτεία των μελών της σύμφωνα με το Νόμο του 2007 περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, ως τροποποιήθηκε μέχρι το 2019. Το Μάιο του 2015 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ εξέδωσαν την Οδηγία 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η Κύπρος εναρμόνισε τη νομοθεσία της με την Οδηγία της ΕΕ το 2018.

A.2.3 Τα μέλη του ΠΔΣ έχουν νομική υποχρέωση να ακολουθούν τις βέλτιστες πρακτικές για την πρόληψη και την καταστολή της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς οι υπηρεσίες τους ενδέχεται να καταχραστούν από εγκληματίες που εμπλέκονται στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι δικηγόροι και άλλοι επαγγελματίες συχνά αναφέρονται ως «θυροφύλακες» (“gatekeepers”) σε αριθμό τυπολογιών. Οι θυροφύλακες κινδυνεύουν να καταστρέψουν τη φήμη και την επιχειρηματική τους δραστηριότητα εάν εμπλακούν, ακόμη και χωρίς την θέληση τους, με οποιονδήποτε τρόπο με πρόσωπα που διαπράττουν νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδοτές τρομοκρατών.

A.2.4 Εταιρείες μπορούν να παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου μπορούν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- i) Παροχή συμβουλών για την αγορά, πώληση, μίσθωση και χρηματοδότηση ακινήτων
- ii) Φορολογικές συμβουλές
- iii) Συμβουλές σχετικά με τη διάρθρωση των συναλλαγών
- iv) Συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με τους κανονισμούς και τη συμμόρφωση
- v) Διαχείριση περιουσιών και εμπιστευμάτων
- vi) Υποβοήθηση στην δημιουργία νομικών οντοτήτων και εμπιστευμάτων
- vii) Υπηρεσίες καταπιστευματικής και εταιρικής διαχείρισης ως ερμηνεύεται στο Άρθρο 4 του του περί της Ρύθμισης των Εταιρειών Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμου
- viii) Νομιμοποίηση υπογραφών με επαλήθευση της ταυτότητας του υπογράφοντος
- ix) Επίβλεψη αγοράς μετοχών ή άλλων συμμετοχών
- x) Διαχείριση χρημάτων πελατών, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων
- xi) Διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, αποταμιεύσεων ή τίτλων
- xii) Οργάνωση των συνεισφορών για τη δημιουργία, τη λειτουργία ή τη διαχείριση εταιρειών
- xiii) Δημιουργία, λειτουργία ή διαχείριση νομικών προσώπων ή άλλων νομικών διευθετήσεων και αγορά και πώληση επιχειρήσεων.

A.3 Σκοπός της Οδηγίας

A.3.1 Η παρούσα Οδηγία ετοιμάστηκε για να παράσχει **πρακτική ερμηνεία** του Νόμου και να βοηθήσει στην εκτίμηση της συμμόρφωσης μιας Εταιρείας προς τις απαιτήσεις του Νόμου. Η παρούσα Οδηγία είναι δεσμευτική και υποχρεωτική όσον αφορά την υιοθέτησή της από τα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται. Διευκρινίζει τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι Δικηγόροι έχουν ένα σταθερό σημείο αναφοράς για την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για την πρόληψη και καταστολή

της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Η Παρεμπόδιση και Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας αναφέρεται επίσης συχνά σε αυτήν την Οδηγία ως καταπολέμηση του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος (ΞΠΧ) και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΧΤ).

A.3.2 Οι εποπτευόμενες οντότητες πρέπει να υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές στους εσωτερικούς ελέγχους, τις πολιτικές και τις διαδικασίες τους και να λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, όπως ορίζεται στο Μέρος VIII του Νόμου. Η εφαρμογή τέτοιων μέτρων είναι θεμελιώδους σημασίας για την αποφυγή της διάπραξης των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που συνοψίζονται στο τμήμα A.5.1 της παρούσας Οδηγίας.

A.3.3 Ο Νόμος απαιτεί όπως όλες οι εποπτευόμενες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων, εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες ανάλογες με τη φύση και το μέγεθος τους, προκειμένου να μετριάσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους, καθώς και να αποτρέψουν αποτελεσματικά το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, σε σχέση με τα ακόλουθα:

- α. Ταυτοποίηση Πελάτη και Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)
- β. Τήρηση αρχείου
- γ. Εσωτερική αναφορά και αναφορά στην ΜΟΚΑΣ
- δ. Εσωτερικός έλεγχος, αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου
- ε. Εξέταση συναλλαγών οι οποίες λόγω της φύσης τους μπορούν να θεωρηθούν ύποπτες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών και μορφών συναλλαγών που δεν έχουν σαφή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό
- στ. Ενημέρωση των μελών του προσωπικού για τα εσωτερικά συστήματα και διαδικασίες σε σχέση με τα σημεία (α) μέχρι (ε) πιο πάνω, τον Νόμο, την Οδηγία του ΠΔΣ, την Ευρωπαϊκή Οδηγία και τις σχετικές απαιτήσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.
- ζ. Εκπαίδευση των μελών του προσωπικού για την αναγνώριση και διαχείριση συναλλαγών και δραστηριοτήτων που μπορεί να αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
- η. Πρόσληψη και αξιολόγηση της ακεραιότητας των εργαζομένων
- θ. Πρακτικές αξιολόγησης κινδύνου
- ι. Διαχείριση συμμόρφωσης

A.3.4 Υπάρχουν διάφορα οφέλη στην εφαρμογή συνήθων πρακτικών από όλους τους δικηγόρους και σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών τους. Η συνοχή της προσέγγισης διασφαλίζει την πλήρη κάλυψη των περιοχών που ορίζει ο Νόμος και αποφεύγει τις δυσκολίες με τους πελάτες και τα άτομα που λαμβάνουν ή παρέχουν υπηρεσίες. Για παράδειγμα, οι τυποποιημένες διαδικασίες που απαιτούν από τα ανώτατα στελέχη και το προσωπικό να αναφέρουν τυχόν υποψίες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, δεν διασφαλίζουν μόνο ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του Νόμου όπου εφαρμόζονται, αλλά παρέχουν επίσης προστασία σε ιδιώτες από την παραβίαση των διατάξεων αποκάλυψης της πρωτογενούς νομοθεσίας.

A.4 Τι Είναι η Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες

A.4.1 Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι οποιαδήποτε ενέργεια ή απόπειρα απόκρυψης ή συγκάλυψης της ταυτότητας των παράνομων εσόδων, ώστε να φαίνεται ότι προέρχονται από νόμιμες πηγές.

Συνήθως περιλαμβάνει τρία στάδια:

A. Τοποθέτηση – Η τοποθέτηση παράνομων κεφαλαίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Β. Διαστρωμάτωση – Οι πράξεις απομάκρυνσης από την πηγή των παράνομα εισπραχθέντων εσόδων μέσω της δημιουργίας πολλαπλών και σύνθετων επιπέδων χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, που αποσκοπούν στη συγκάλυψη της διαδρομής ελέγχου και στην παροχή ανωνυμίας.

Γ. Ενσωμάτωση - Επανεισδοχή των παράνομων κεφαλαίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα που φαίνεται πλέον ότι αποτελούν νόμιμα έσοδα.

A.5 Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες: Αδικήματα, Ποινές και Υπερασπίσεις

A.5.1 Ο Νόμος περιγράφει τα αδικήματα από νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, για κάθε πρόσωπο που **(α) γνωρίζει ή (β) όφειλε** να γνωρίζει ότι, οποιοδήποτε είδος περιουσίας αποτελεί έσοδο από παράνομη δραστηριότητα και ασκεί κάποια από τις παρακάτω δραστηριότητες:

- i. Μετατρέπει ή μεταβιβάζει ή αφαιρεί τέτοια περιουσία,
- ii. Αποκτά, κατέχει ή χρησιμοποιεί τέτοια περιουσία,
- iii. Κρύβει ή συγκαλύπτει κάθε σχετική πληροφορία με τέτοια περιουσία,
- iv. Βοηθά ένα άλλο πρόσωπο να μετατρέψει ή να μεταβιβάσει ή να αφαιρέσει τέτοια περιουσία ή να αποφύγει τις νομικές συνέπειες των πράξεών του,
- v. Συμμετέχει, συνεργάζεται, συνωμοτεί ή επιχειρεί να συνωμοτήσει και παρέχει συμβουλές για τη διάπραξη οποιουδήποτε από τα προαναφερθέντα αδικήματα,
- vi. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις έρευνες που διεξάγονται για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σε υπόπτους ή άλλους, στρεβλώνοντας έτσι την διαδικασία έρευνας. Συνήθως γνωστή ως «αποκάλυψη πληροφοριών» (“tipping off”)

Η Γνώση δεν καθορίζεται στον Νόμο, δύναται όμως να περιλαμβάνει καταστάσεις όπως τις ακόλουθες:

- Εθελουφλία κάποιου στο προφανές
- Σκόπιμη αποχή από την διεξαγωγή ερευνών, για τα αποτελέσματα των οποίων κάποιος αδιαφορεί.
- Γνώση περιστάσεων που θα υποδήλωναν τα γεγονότα σε ένα μέσο λογικό άτομο.

A.5.2 Τα παραπάνω αδικήματα (i) έως (vi) τιμωρούνται με 14 χρόνια φυλάκιση και/ή ποινή μέχρι €500.000 στην περίπτωση του A.5.1 (α) και με ποινή φυλάκισης 5 ετών και/ή ποινή μέχρι €50.000 στην περίπτωση του A.5.1 (β).

Αναφορικά με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και/ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- Δεν είναι σημαντικό αν το κύριο αδίκημα υπόκειται στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων ή όχι,
- Δεν υπάρχει απαίτηση για προηγούμενη ή ταυτόχρονη καταδίκη ενός κύριου αδικήματος, από το οποίο προήλθαν τα έσοδα,
- Δεν υπάρχει καμία απαίτηση να αποδειχθεί η ταυτότητα του προσώπου που διέπραξε το αδίκημα από το οποίο προήλθαν τα έσοδα.

Πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι τα μέλη δεν θα πρέπει να γνωρίζουν την ακριβή φύση της σχετικής εγκληματικής δραστηριότητας ή ότι τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία είναι σίγουρα αυτά που προέρχονται από το έγκλημα.

A.5.3 Πέραν της "**αποκάλυψης πληροφοριών**" που περιγράφεται στο A.5.1 (vi) πιο πάνω, κανένα άτομο δεν πρέπει να αποκαλύψει στον πελάτη ή σε τρίτο πρόσωπο οποιαδήποτε πληροφορία που μπορεί να προκαλέσει παρεμπόδιση ή να επηρεάσει δυσμενώς τις έρευνες που διεξάγονται. Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με ύποπτες συναλλαγές που έχουν διαβιβαστεί ή πρόκειται να διαβιβαστούν στη ΜΟΚΑΣ.

Η περίπτωση κατά την οποία ένα μέλος κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων προσπαθεί να αποτρέψει έναν πελάτη από το να εμπλακεί σε παράνομες δραστηριότητες, δεν θεωρείται ως αποκάλυψη πληροφοριών με την έννοια της παρούσας παραγράφου.

Η απαγόρευση της αποκάλυψης πληροφοριών που προαναφέρθηκε, δεν εμποδίζει την αποκάλυψη πληροφοριών μεταξύ προσώπων που παρέχουν νομικές υπηρεσίες και αναφέρονται στην παράγραφο Α.2.4 ανωτέρω, διαθέτουν άδεια και λειτουργούν σε τρίτες χώρες.

Η προαναφερθείσα αποκάλυψη πληροφοριών μπορεί να λάβει χώρα εφόσον:

- α) Οι δικαιοδοσίες στις οποίες τα πρόσωπα που μεταφέρουν τις νομικές υπηρεσίες διαθέτουν άδεια και λειτουργούν, επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες που επιβάλλει η Οδηγία της ΕΕ, και
- β) Τα πρόσωπα που παρέχουν τις νομικές υπηρεσίες, εκτελούν τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες υπό οποιαδήποτε μορφή συνεργασίας ή δέσμευσης εντός της ευρύτερης δομής στην οποία ανήκει το πρόσωπο και οι οποίες έχουν κοινή ιδιοκτησία, διαχείριση ή έλεγχο συμμόρφωσης.

Σε περιπτώσεις που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή και στις οποίες εμπλέκονται δύο ή περισσότερες υπόχρεες οντότητες που ασκούν νομικές υπηρεσίες, η γνωστοποίηση πληροφοριών δεν συνιστά παράβαση του Νόμου, ούτε παραβίαση οποιασδήποτε Σύμβασης, εφόσον οι σχετικές υπόχρεες οντότητες προέρχονται από κράτος μέλος της ΕΕ ή πρόκειται για οντότητες που προέρχονται από τρίτη χώρα που επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες με αυτές που ορίζονται στην Οδηγία της ΕΕ. Επιπλέον, όλοι πρέπει να ανήκουν στην ίδια επαγγελματική κατηγορία και να υπόκεινται σε υποχρεώσεις όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Οι διατάξεις περί της αποκάλυψης πληροφοριών δεν εφαρμόζονται σε σχέση με την κοινοποίηση πληροφοριών στις εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ΠΔΣ ή των γνωστοποιήσεων για σκοπούς επιβολής του Νόμου.

Οποιοδήποτε πρόσωπο παραβιάζει τις "διατάξεις αποκάλυψης πληροφοριών" διαπράττει ποινικό αδίκημα και μπορεί να υπόκειται σε φυλάκιση δύο ετών και/ή πρόστιμο €50.000.

A.5.4 Σε ποινικές διαδικασίες κατά ενός προσώπου για την παροχή βοήθειας σε άλλο πρόσωπο για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αποτελεί **υπεράσπιση** το αν σκόπευε να αποκαλύψει στην ΜΟΚΑΣ την υποψία του για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή συναλλαγή και η παράλειψή του να το πράξει είναι δικαιολογημένη. Πρέπει να τονιστεί ότι οποιαδήποτε τέτοιου είδους αποκάλυψη δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως παραβίαση οποιουδήποτε περιορισμού στην αποκάλυψη πληροφοριών που επιβάλλονται από οποιαδήποτε Σύμβαση. Σε περίπτωση υπαλλήλων εποπτευόμενων οντοτήτων, ο Νόμος αναγνωρίζει ότι η γνωστοποίηση μπορεί να υποβληθεί στον Λειτουργό Συμμόρφωσης σύμφωνα με τις καθιερωμένες εσωτερικές διαδικασίες και η αποκάλυψη αυτή θα έχει το ίδιο αποτέλεσμα με τη γνωστοποίηση στην ΜΟΚΑΣ.

A.5.5 Οποιοδήποτε μέλος, το οποίο κατά τη διάρκεια του επαγγέλματός του, της επιχείρησής του ή της απασχόλησής του αποκτά γνώσεις ή εύλογη υπόνοια ότι ένα άλλο πρόσωπο ασχολείται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας, πρέπει να αποκαλύψει τις εν λόγω πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ. Εάν αυτές οι πληροφορίες δεν αποκαλυφθούν το συντομότερο δυνατόν αφοτου επήλθαν εις γνώση του, αυτό θεωρείται αδίκημα. Η **παράλειψη αποκάλυψης**, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέγιστης διάρκειας 2 ετών και/ή πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα €5.000.

A.5.6 Ο ΠΔΣ δύναται, μεταξύ άλλων, να επιβάλλει και να δημοσιοποιεί διοικητικά πρόστιμα για μη συμμόρφωση με οποιαδήποτε από τις διατάξεις του Νόμου, μέχρι €1.000.000. Σε περίπτωση που το όφελος των παραβατών υπερβαίνει το €1.000.000, το διοικητικό πρόστιμο δύναται να αυξηθεί μέχρι και το διπλάσιο του προσπορισθέντος οφέλους. Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παράβασης, επιβάλλεται επιπρόσθετο

διοικητικό πρόστιμο μέχρι €1.000 για κάθε ημέρα που αυτή συνεχίζεται.

Επιπλέον, οποιοδήποτε μέλος του ΠΔΣ δεν συμμορφώνεται με τις διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν από τον ΠΔΣ, παραπέμπεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του ΠΔΣ για πειθαρχική δίωξη.

A.6 Μέλη ΠΔΣ που Απασχολούνται σε Τομείς Εκτός του Νομικού Επαγγέλματος

A.6.1 Παρόλο που η παρούσα Οδηγία έχει προετοιμαστεί κυρίως για τα μέλη του ΠΔΣ που ασκούν την δικηγορία, ένα μεγάλο μέρος του υλικού, ισχύει και για τα μέλη του ΠΔΣ που απασχολούνται αλλού. Τα μέλη του ΠΔΣ που απασχολούνται σε άλλους τομείς της οικονομίας, όπως οι τράπεζες, τα ακίνητα κ.λπ., μπορούν επίσης να βρουν μια πιο σχετική Οδηγία που καταρτίζεται από την αντίστοιχη Εποπτική Αρχή στην οποία υπάγονται οι εν λόγω οντότητες. Ελλείψει σχετικής Οδηγίας, τα μέλη θα πρέπει να εξετάζουν τις διαδικασίες που συνιστώνται για τα μέλη του ΠΔΣ στην παρούσα Οδηγία και να τις υιοθετούν για τις δικές τους περιστάσεις, ανάλογα με την περίπτωση.

A.7 Ευπάθεια των Μελών του ΠΔΣ στην Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

A.7.1 Τα μέλη του ΠΔΣ είναι ευάλωτα σε πρόσωπα που διαπράττουν νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εξαιτίας των εξειδικευμένων υπηρεσιών που παρέχουν και της εμπειρίας που διαθέτουν σε διάφορες πρακτικές. Η ποιότητα των λειτουργιών και των πολιτικών κατά του ΞΠΧ/ΧΤ σε κάθε Εταιρεία, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης των ανώτερων στελεχών, διαδραματίζει καίριο ρόλο στην προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του. Επομένως, είναι θεμελιώδους σημασίας για μια Εταιρεία να υιοθετήσει μια ισχυρή προσέγγιση πνεύματος συμμόρφωσης με την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο έκθεσης και κατάχρησης των καθηκόντων της από άτομα που διαπράττουν τα εν λόγω αδικήματα. Ως εκ τούτου, ένα μέλος της Ανώτερης Διοίκησης θα πρέπει να ορίζεται ως υπεύθυνο για την εφαρμογή του Νόμου.

A.8 Ευθύνες ΠΔΣ

A.8.1 Ο ΠΔΣ υποχρεούται βάσει του Νόμου να παρακολουθεί, να αξιολογεί και να εποπτεύει την εφαρμογή του Νόμου και των Οδηγιών του, εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο μέσω επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων των μελών του.

A.8.2 Στο πλαίσιο της εποπτείας, ο ΠΔΣ μπορεί να ζητήσει από οποιοδήποτε μέλος που δεν συμμορφώθηκε με τις διατάξεις του Νόμου ή της παρούσας Οδηγίας, να λάβει συγκεκριμένα μέτρα εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, προκειμένου να συμμορφωθεί.

A.8.3 Επιπλέον, όλες οι Εποπτικές Αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ΠΔΣ, μπορούν να επιβάλλουν διοικητικά πρόστιμα σύμφωνα με την παράγραφο A.5.6 ανωτέρω. Ο ΠΔΣ δύναται να αποφασίσει την μη δημοσίευση οιασδήποτε διοικητικών προστίμων για λόγους: α) δυσαναλογίας, β) κινδύνου σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών ή γ) διακινδύνευσης διεξαγόμενης έρευνας. Σε περίπτωση δημοσιοποίησης διοικητικού προστίμου, αυτή θα πρέπει να παραμείνει για 5 χρόνια στον ιστότοπό του και θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018 (Ν. 125(I)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”).

A.8.4 Ο ΠΔΣ ενθαρρύνει επίσης την **αναφορά δυνητικών ή πραγματικών παραβιάσεων** των μελών του ΠΔΣ σε σχέση με το Νόμο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα προστασία όλων των επηρεαζόμενων φυσικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις αρχές του Νόμου περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης

Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών του 2018 (Ν. 125(I)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”). Η αναφορά μπορεί να γίνει διαδικτυακά μέσω του ακόλουθου συνδέσμου <https://www.cyprusbar.org/ComplaintsLoginPage.aspx>

A.8.5 Ο ΠΔΣ έχει συγκεκριμένες υποχρεώσεις σύμφωνα με το Νόμο να αναφέρει στον Γενικό Εισαγγελέα και τη ΜΟΚΑΣ κάθε πληροφορία που αποκτά, η οποία είναι ή δυνατόν να είναι σχετική με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Βάσει αυτής της υποχρέωσης, ο ΠΔΣ μπορεί να ζητήσει και να συλλέξει πληροφορίες από τους Δικηγόρους και να **ανταλλάξει τις πληροφορίες** αυτές με την ΜΟΚΑΣ και άλλες Εποπτικές Αρχές.

A.8.6 Τα **στατιστικά στοιχεία** σχετικά με τα θέματα που αφορούν τις αρμοδιότητές τους πρέπει να συλλέγονται και να συντηρούνται από όλες τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ΠΔΣ. Αυτά τα στατιστικά στοιχεία μπορούν να διαβιβαστούν στην Επιτροπή της ΕΕ, να χρησιμοποιούνται στην Εθνική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνου και την αξιολόγηση της Επιτροπής Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης.

A.9 Διάταγμα Δικαστηρίου για Αποκάλυψη Πληροφοριών

A.9.1 Τα δικαστήρια της Κύπρου δύνανται, κατόπιν αιτήσεως του ερευνώντος λειτουργού, να διατάξουν την αποκάλυψη πληροφοριών από πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης Εταιρείας, η οποία φαίνεται στο Δικαστήριο ότι διαθέτει τα στοιχεία στα οποία αναφέρεται η αίτηση. Μια τέτοια εντολή ισχύει ανεξαρτήτως οποιασδήποτε νομικής ή άλλης διάταξης που δημιουργεί υποχρέωση τήρησης του απορρήτου, εμπιστευτικότητας ή επιβάλλει περιορισμούς στην αποκάλυψη πληροφοριών. Η υποχρέωση αποκάλυψης παραμένει για τυχόν μεταγενέστερη αλλαγή των πληροφοριών και/ή οποιωνδήποτε μεταγενέστερων πληροφοριών που σχετίζονται με το αντικείμενο του **διατάγματος αποκάλυψης**. Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο σημείο όπου καταγράφονται οι πρόνοιες για την "Αποκάλυψη Πληροφοριών", ένα πρόσωπο που προβαίνει σε οποιαδήποτε αποκάλυψη που είναι πιθανό να παρεμποδίσει ή να προκαταλάβει μια έρευνα, έχοντας γνώση ή υποψία ότι η έρευνα διεξάγεται, είναι ένοχος αδικήματος.

A.9.2 Τρίτος που ισχυρίζεται ότι έχει δικαίωμα σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία βρίσκονται ή ήταν στην κατοχή μιας Εταιρείας και τα οποία αποτελούν αντικείμενο αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ, ενδέχεται επίσης να αιτηθεί **δικαστικό διάταγμα**, το οποίο θα διατάξει την Εταιρεία να αποκαλύψει πληροφορίες. Εάν η Εταιρεία πιστεύει ότι η αποκάλυψη πληροφοριών **στον τρίτο** θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη διερεύνηση από τις αρχές επιβολής του νόμου αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ενδέχεται να προκύψει το αδίκημα της αποκάλυψης πληροφοριών. Πριν από την αποκάλυψη των πληροφοριών, θα πρέπει να λαμβάνονται νομικές συμβουλές εμπειρογνομόνων, προς εξασφάλιση της μη παραβίασης οιασδήποτε διατάξεων του Νόμου.

B. Λειτουργός Συμμόρφωσης (ΛΣ)

B.1 Διορισμός του ΛΣ

B.1.1 Όλες οι εταιρείες οφείλουν να προχωρήσουν με τον **διορισμό Λειτουργού Συμμόρφωσης**. Το πρόσωπο που ορίζεται ως ΛΣ πρέπει να είναι ανώτερο διοικητικό στέλεχος για να έχει την απαραίτητη εξουσία προς εκπλήρωση των καθηκόντων του, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο της Εταιρείας και τον χειρισμό εσωτερικών και εξωτερικών Αναφορών Υποπτων Συναλλαγών και Αναφορών Υποπτων Δραστηριοτήτων (ΑΥΣ & ΑΥΔ)¹ και την επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ και τον ΠΔΣ. Ο ΛΣ πρέπει επίσης να έχει επαρκείς δεξιότητες, εμπειρία και γνώση στα θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς και της Εταιρείας, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τους πελάτες της.

B.1.2 Στις περιπτώσεις που ο ΛΣ δεν είναι μέλος της ανώτερης διοίκησης, ένα μέλος της ανώτερης διοίκησης θα πρέπει, σύμφωνα με το Νόμο, να **ορίζεται** ως υπεύθυνο για την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών συμμόρφωσης.

B.1.3 Οι Εταιρείες πρέπει να κοινοποιούν στην ΜΟΚΑΣ και στον ΠΔΣ το όνομα και την θέση του ατόμου που έχει διοριστεί ως ΛΣ.

B.1.4 Οι Εταιρείες πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι ο ΛΣ διαθέτει επαρκείς πόρους για να αναλάβει τις εργασίες που σχετίζονται με το ρόλο. Ανάλογα με το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και τη δομή μιας εποπτευόμενης οντότητας, η Εταιρεία μπορεί να διορίσει προϊστάμενο και βοηθούς ΛΣ. **Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες** του ΛΣ, τόσο του επικεφαλής, όσο και των βοηθών, πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς από τις Εταιρείες και να τεκμηριώνονται σε κατάλληλα εγχειρίδια και/ή περιγραφές θέσεων εργασίας. Πρέπει να παρέχεται στον ΛΣ άμεση και έγκαιρη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα, τα δεδομένα και τις πληροφορίες που διαθέτει η Εταιρεία, τα οποία μπορεί να τον βοηθήσουν κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Συνίσταται ανεπιφύλακτα όπως όλοι οι υπεύθυνοι ΛΣ, επικεφαλής και βοηθοί, πραγματοποιούν ετήσια εκπαίδευση τουλάχιστον **10 ωρών**, κατάλληλη για τους ρόλους τους.

B.2 Ο Ρόλος του ΛΣ

B.2.1 Ο ρόλος του ΛΣ δεν ορίζεται στον Νόμο, αλλά εθμικά περιλαμβάνει την ευθύνη αναφορικά με τους εσωτερικούς ελέγχους και τη διαχείριση κινδύνων γύρω από θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις Οδηγίες του ΠΔΣ. Πιο συγκεκριμένα, τα καθήκοντα του ΛΣ περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- i. Να προβλέπει για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων και των ελέγχων που απαιτούνται για να μπορούν τα μέλη του προσωπικού να κάνουν εσωτερικές ύποπτες αναφορές. Πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι οι διάλογοι αναφοράς είναι σαφείς και έχουν κοινοποιηθεί σε όλους.
- ii. Να λαμβάνει από τους υπαλλήλους της Εταιρείας οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα που δημιουργεί υποψίες Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης Τρομοκρατίας (ΑΥΣ & ΑΥΔ). Βλ. [Κεφάλαιο Η](#).
- iii. Να εξετάζει και να επικυρώνει τις πληροφορίες που ελήφθησαν σύμφωνα με την παράγραφο (ii) ανωτέρω και με αναφορά σε οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία, να συζητά τις περιστάσεις της υπόθεσης με τον υπάλληλο που υποβάλλει την αναφορά και, κατά περίπτωση, με τους υπευθύνους του υπαλλήλου. Η αξιολόγηση των αναφερόμενων πληροφοριών και η διεξαχθείσα εξέταση θα πρέπει να καταγράφονται και να αρχειοθετούνται. Βλ. [Κεφάλαιο Θ](#) για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την τήρηση αρχείων.

¹ STRs & SARs

- iv. Μετά το (iii) παραπάνω, ο ΛΣ μπορεί να αποφασίσει να ενημερώσει τη ΜΟΚΑΣ. Στη συνέχεια, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει την πλατφόρμα GoAML για να ολοκληρώσει μια Αναφορά Έποπτης Συναλλαγής (ΑΥΣ) ή μια Αναφορά Έποπτης Δραστηριότητας (ΑΥΔ) και να την υποβάλει στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατόν. Βλ. [Κεφάλαιο Η](#) για περισσότερες πληροφορίες.
- v. Να ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής με την ΜΟΚΑΣ, κατά την έναρξη και κατά τη διάρκεια της έρευνας ως αποτέλεσμα της υποβολής ΑΥΣ ή ΑΥΔ στη ΜΟΚΑΣ στο σημείο (iv) παραπάνω. Ο ΛΣ παρέχει επίσης όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες που ζητούνται και εξασφαλίζει την πλήρη συνεργασία με την ΜΟΚΑΣ.
- vi. Να δημιουργεί, διατηρεί και συμμετέχει στην πολιτική Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου της Εταιρείας για την πρόληψη του Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης Τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αξιολόγησης του κινδύνου των πελατών, λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα της Εθνικής και της Υπερεθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου.
- vii. Να αναπτύσσει πολιτικές και διαδικασίες σχετικά με την Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ).
- viii. Να παραμένει ενημερωμένος για τις βέλτιστες πρακτικές, τις πρόσφατες τάσεις, τις Εγκυκλίους, Οδηγίες και τις τεχνικές προειδοποιήσεις του ΠΔΣ, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εθνικών και διεθνών ευρημάτων όπως οι διάφορες Εθνικές και Υπερεθνικές Αξιολογήσεις Κινδύνου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF), της Moneyval, του Ομίλου Egmont, του ΔΝΤ, της Διεθνούς Διαφάνειας και άλλων, για τη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών της Εταιρείας προς αναγνώριση και αναφορά υποψιών ΞΠΧ και ΧΤ.
- ix. Ο ΛΣ, σε συνεννόηση με το Διοικητικό Συμβούλιο και το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας (όπου υφίσταται), είναι ο κύριος υπεύθυνος προς τον ΠΔΣ για την εφαρμογή των διαφόρων Οδηγιών που εκδίδει ο ΠΔΣ βάσει του Νόμου, καθώς και όλων των άλλων Οδηγιών/Εγκυκλίων που εκδίδονται από καιρού εις καιρόν, σχετικά με την πρόληψη της εγκληματικής χρήσης υπηρεσιών που παρέχονται από Εταιρείες με σκοπό τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.
- Ο ΛΣ πρέπει επίσης να προετοιμάσει και να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω του ακόλουθου συνδέσμου (<https://www.cyprusbar.org/AnnualComplianceReport.aspx>) έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους στον ΠΔΣ την **Ετήσια Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης**, καθώς και το **Ερωτηματολόγιο Ξ.Π.Χ. και Χ.Τ.** μέσω του ακόλουθου συνδέσμου (<https://cyprusbar.org/LogInPageFill.aspx>) ετησίως, σύμφωνα με τις Οδηγίες και Κατευθυντήριες Γραμμές του ΠΔΣ, ως αυτές τροποποιούνται από καιρού εις καιρόν. Για την Ετήσια Έκθεση του Λειτουργού Συμμόρφωσης βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές του ΠΔΣ - Μέρος Γ.
- x. Ανάλογα με το μέγεθος και τις δραστηριότητες της εποπτευόμενης οντότητας, ο ΛΣ μπορεί να εξετάσει την ετοιμασία τουλάχιστον μία φορά ετησίως, έκθεσης προς το Διοικητικό Συμβούλιο (ή ισοδύναμο όργανο διοίκησης), αξιολογώντας τις λειτουργίες και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και ελέγχων Ξ.Π.Χ και Χ.Τ. της Εταιρείας. Αυτό θα πρέπει να λάβει τη μορφή γραπτής έκθεσης. Οι εν λόγω γραπτές εκθέσεις θα πρέπει να συμπληρώνονται με τακτικές ad hoc συναντήσεις ή περιεκτικές πληροφορίες διαχείρισης, ούτως ώστε τα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη να παραμένουν σε επαφή με την συμμόρφωση σχετικά με το Ξ.Π.Χ και Χ.Τ. και ενήμερα αναφορικά με τις σχετικές εθνικές και διεθνείς εξελίξεις που αφορούν το Ξ.Π.Χ και Χ.Τ., συμπεριλαμβανομένων νέων τομέων κινδύνου και ρυθμιστικών πρακτικών. Το Διοικητικό Συμβούλιο (ή ισοδύναμο όργανο διοίκησης) θα πρέπει να μπορεί να αποδείξει ότι έλαβε δεόντως υπόψη τις εκθέσεις και τις ad hoc ενημερώσεις που παρείχε ο ΛΣ και έπειτα να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπίσει τις τυχόν ελλείψεις συμμόρφωσης Ξ.Π.Χ. που διαγράφονται μέσω αυτών.

xi. Να παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση στη διοίκηση και στους υπόλοιπους υπαλλήλους της Εταιρείας σε θέματα Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και να καθορίζει κατά πόσον οι υπάλληλοι της Εταιρείας χρειάζονται περαιτέρω κατάρτιση, ενημέρωση και γνώση για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Βλ. [Κεφάλαιο I](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.

B.2.2 Ο ΛΣ αναμένεται να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να μετριάσει τον κίνδυνο σφαλμάτων ή/και παραλείψεων κατά την άσκηση των καθηκόντων του και, κυρίως, κατά την επικύρωση των υποβληθεισών αναφορών υποψίας ΞΠΧ ή ΧΤ, τα αποτελέσματα των οποίων καθορίζουν το κατά πόσον η αναφορά προς την ΜΟΚΑΣ θα υποβληθεί ή όχι.

B.2.3 Αναμένεται επίσης να ενεργεί **ειλικρινά και εύλογα** και να αποφασίζει **καλή τη πίστη**. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι αποφάσεις του ΛΣ μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο της επακόλουθης εξέτασης από τον ΠΔΣ. Ο ΠΔΣ, στο πλαίσιο της εξέτασης και αξιολόγησης των διαδικασιών ΞΠΧ και ΧΤ μιας Εταιρείας και την συμμόρφωσή της με τις διατάξεις του Νόμου, πρέπει να αναφέρει στη ΜΟΚΑΣ την Εταιρεία η οποία, σύμφωνα με τις πληροφορίες και τη γνώμη του, δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου και σχηματίζει την άποψη ότι έχει όντως διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Γ. Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου (ΠΒΚ)²

Γ.1 Τι Είναι η ΠΒΚ και πώς Χρησιμοποιείται

Γ.1.1 Η εφαρμογή Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου είναι θεμελιώδης για τη συμμόρφωση με **το Νόμο**, την Οδηγία της ΕΕ και τις συστάσεις της FATF. Είναι το θεμέλιο των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών Ξ.Π.Χ. οποιασδήποτε Εταιρείας και, κυρίως, των διαδικασιών Δέουσας Επιμέλειας Πελάτη αλλά και εκπαίδευσης του προσωπικού της. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό να χρησιμοποιηθεί μια σφαιρική και δυναμική προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο.

Γ.1.2 Η **προσέγγιση βάσει κινδύνου** εντοπίζει επίσης τους κινδύνους Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που ενέχει κάθε πελάτης και προβλέπει μια συγκεκριμένη αξιολόγηση κάθε πελατειακής σχέσης, επιτρέποντας στις Εταιρείες να προσαρμόζουν τις ενέργειές τους ανάλογα με το μέγεθος του κινδύνου που είναι διατεθειμένη η Εταιρεία να αναλάβει. Η διάθεση ανάληψης κινδύνου κάθε Εταιρείας μπορεί να διαφέρει αναλόγως στόχων της ανώτερης διοίκησης.

Η ΠΒΚ επιτρέπει στις Εταιρείες να ασκούν εύλογη επιχειρηματική και επαγγελματική κρίση σε σχέση με τους πελάτες όσον αφορά τη διαχείριση πιθανών κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Επιτρέπει επίσης στις Εταιρείες να καταναείμουν πόρους και προσπάθειες όπου ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος και, αντιθέτως, να μειώσει τις απαιτήσεις όταν ο αναγνωρισθείς κίνδυνος είναι χαμηλός. Επιτρέπει επίσης στις επιχειρήσεις να προσαρμόζονται με πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, καθώς εντοπίζονται νέες μέθοδοι Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Γ.1.3 Πρέπει να σημειωθεί ότι η ΠΒΚ δεν απαλλάσσει τους πελάτες χαμηλού κινδύνου από τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, παρόλα αυτά, το κατάλληλο επίπεδο μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ενδέχεται να είναι λιγότερο επαχθές απ' ό,τι για τους πελάτες υψηλότερου κινδύνου. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει πάντα να διεξάγονται διαδικασίες παρακολούθησης. Βλ. [Κεφάλαιο Ε](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.

Γ.1.4 Η ΠΒΚ έχει αρκετά **θετικά χαρακτηριστικά** ως ακολούθως:

- α. Δίνει **καλύτερη εικόνα** - Αναγνωρίζει ότι η απειλή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ποικίλλει μεταξύ των πελατών, των χωρών, των υπηρεσιών και των χρηματοπιστωτικών μέσων,
- β. Είναι **ευέλικτη** - Επιτρέπει στις Εταιρείες να διαφοροποιούν τους πελάτες με τρόπο που να ανταποκρίνεται στον κίνδυνο που θέτουν οι επιχειρηματικές τους δραστηριότητες,
- γ. Προνοεί για την **Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου** των Εταιρειών- Επιτρέπει στις Εταιρείες να εφαρμόζουν τη δική τους προσέγγιση στη διαμόρφωση πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της κάθε Εταιρείας,
- δ. Είναι **αποτελεσματική** - Συμβάλλει στην παραγωγή ενός πιο αποδοτικού συστήματος, και
- ε. Είναι **αναλογική** - Προωθεί την ιεράρχηση των προσπαθειών και των ενεργειών της Εταιρείας ως αντίδραση στην πιθανότητα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προκύπτει από τη χρήση παρεχόμενων υπηρεσιών

Γ.1.5 Κατά την εφαρμογή μιας **ΠΒΚ**, προκειμένου να εκτιμηθεί ο αποδοτικότερος και αναλογικότερος τρόπος διαχείρισης των κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που δημιουργούν οι πελάτες, μια Εταιρεία οφείλει να ακολουθήσει τα παρακάτω **ενδεικτικά βήματα**:

² Risk Based Approach (RBA)

- i. Προσδιορισμός και αξιολόγηση των κινδύνων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που προέρχονται από συγκεκριμένους πελάτες, υπηρεσίες και γεωγραφικές περιοχές λειτουργίας της Εταιρείας και των πελατών της και των διαύλων παροχής υπηρεσιών,
- ii. Διαχείριση και μετριασμός των εκτιμώμενων κινδύνων με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων,
- iii. Συνεχής παρακολούθηση και βελτίωση της αποτελεσματικής λειτουργίας των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων,
- iv. Αποτύπωση των διαδικασιών και των ελέγχων σε κατάλληλα εγχειρίδια και πολιτικές, για να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή σε όλη την Εταιρεία.

Πέραν των προαναφερθέντων, μια Εταιρεία μπορεί να καθορίσει ότι το μέγεθος κινδύνου που είναι διατεθειμένη να αναλάβει, θα αποφασιστεί σε επίπεδο ανώτερων στελεχών και θα τεκμηριωθεί στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών,

Περισσότερες λεπτομέρειες υπάρχουν στις [Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#) που εκπόνησε η ESA και κυκλοφόρησαν από τον ΠΔΣ.

Γ.2 Εφαρμογή Εσωτερικών Διαδικασιών

Γ.2.1 Η Ανώτερη Διοίκηση κάθε Εταιρείας θα πρέπει να καθορίσει τα αποδεκτά προφίλ κινδύνου των πελατών της. Αυτά πρέπει να τεκμηριώνονται σε μια **Πολιτική Αποδοχής Πελατών (ΠΑΠ)**, η οποία θα περιγράφει επίσης τα χαρακτηριστικά ενός δυνητικού πελάτη με τον οποίον η Εταιρεία απαγορεύει τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης. Για παράδειγμα, οι επιχειρηματικές σχέσεις με ΠΕΠ από χώρες υψηλού κινδύνου, ανάλογα με τη Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου της Εταιρείας.

Στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών, θα πρέπει να περιγράφονται τα κριτήρια αποδοχής πελατών, στα οποία θα βασίζεται η εφαρμογή ΠΒΚ και το οικονομικό προφίλ ενός πελάτη.

Γ.2.2 Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, η Ανώτερη Διοίκηση θα πρέπει να διορίσει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ή ισοδύναμο) **ως υπεύθυνο** για την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης των επιχειρήσεων, των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών. Τα παραπάνω έχουν ιδιαίτερη σημασία σε περιπτώσεις όπου ο Λειτουργός Συμμόρφωσης δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι Εταιρείες θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι το τμήμα συμμόρφωσης διαθέτει επαρκείς πόρους για το ανθρώπινο κεφάλαιο, τις εκπαιδεύσεις και την τεχνολογία, πάντα ανάλογες με τον κίνδυνο τον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να αναλάβει, την πολυπλοκότητα και την ευρύτητα των καθηκόντων που πρέπει να αναληφθούν.

Γ.2.3 Η Ανώτερη Διοίκηση πρέπει να επιδείξει τη δέσμευσή της για συμμόρφωση και την εφαρμογή της ΠΒΚ, μέσω της **εμπλοκής τους** στη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου των πελατών τους. Η **Ανώτερη Διοίκηση** θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι η ΠΑΠ και η αντίστοιχη πολιτική διαχείρισης κινδύνων ενημερώνονται τακτικά με περιοδικές αναθεωρήσεις, αντανakλώντας τυχόν σημαντικές αλλαγές που μπορεί να επέλθουν στο επιχειρηματικό περιβάλλον ή στο νομικό πλαίσιο.

Τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πρέπει επίσης να εγκρίνουν τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τους ελέγχους που εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις τους σε σχέση με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και να παρακολουθούν και, όπου ενδείκνυται, να ενισχύουν τα μέτρα που λαμβάνονται.

Γ.3 Κατηγορίες Κινδύνων

Γ.3.1 Σύμφωνα με το Νόμο και διάφορες τυπολογίες που δόθηκαν σχετικά με την ΠΒΚ, στους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν τουλάχιστον οι ακόλουθοι παράγοντες κινδύνου:

- α. Χώρα / Γεωγραφικός κίνδυνος
- β. Κίνδυνος υπηρεσιών
- γ. Κίνδυνος πελάτη
- δ. Κίνδυνος διαύλων παροχής υπηρεσιών

Στην πράξη, αυτοί οι κίνδυνοι αλληλεπικαλύπτονται και πρέπει να θεωρούνται αλληλένδετοι. Δεν υπάρχει μόνο μια μεθοδολογία που να εφαρμόζεται σε αυτές τις κατηγορίες κινδύνου και η εφαρμογή τους απλώς αποσκοπεί στην παροχή ενός προτεινόμενου πλαισίου προσέγγισης της διαχείρισης των δυνητικών κινδύνων.

Γ.3.2 Κατά την εφαρμογή μιας ΠΒΚ η εκτίμηση των κινδύνων μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με το χρόνο και τις παγκόσμιες εξελίξεις, επομένως πρέπει να τονιστεί ότι πρόκειται για μια συνεχόμενη και εξελικτική διαδικασία η οποία πρέπει να διατηρηθεί. Τυχόν στατική εφαρμογή της ΠΒΚ μπορεί να οδηγήσει σε μια στρεβλωμένη εικόνα και περίπλοκες περιστάσεις. Για παραδείγματα σχετικά με την **εφαρμογή της ΠΒΚ**, οι Εταιρείες παραπέμπονται στο [Παράρτημα I](#) για ενδείξεις χαμηλού κινδύνου και στο [Παράρτημα II](#) για ενδείξεις υψηλού κινδύνου. Τα παρεχόμενα παραδείγματα δίνονται για βοήθεια στον εντοπισμό ενδείξεων που πιθανόν να υφίστανται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις πελατειακών σχέσεων. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα παρεχόμενα παραδείγματα δεν είναι εξαντλητικά.

Οι εταιρείες θα πρέπει να χρησιμοποιούν αξιόπιστες διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες όταν προσπαθούν να αξιολογήσουν τον κίνδυνο των πελατών τους. Ορισμένες από τις αξιόπιστες πηγές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α. Την τελευταία εν ισχύει Υπερεθνική Αξιολόγηση Κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- β. Την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων της Κύπρου, συμπεριλαμβανομένων άλλων αξιόπιστων κυβερνητικών πηγών ή εγκυκλίων
- γ. Εγκυκλίους του ΠΔΣ και ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα
- δ. Εγκυκλίους της ΜΟΚΑΣ και ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα
- ε. Άλλες αξιόπιστες πηγές που αναφέρονται στην παράγραφο Γ.5.3

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο πυρήνας της ΠΒΚ περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κινδύνου των πελατών μιας Εταιρείας, τις γεωγραφικές τοποθεσίες, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τις συναλλαγές ή τους διαύλους παράδοσης των υπηρεσιών. Παρακάτω παρατίθενται οι κύριοι παράγοντες κινδύνου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την Αξιολόγηση Κινδύνου Πελατών (ΑΚΠ).

Χώρα / Γεωγραφικός Κίνδυνος

Γ.3.3 Υπάρχουν διάφορα στοιχεία που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση του γεωγραφικού κινδύνου. Μερικά παραδείγματα συνιστούν η ύπαρξη ή μη και ο βαθμός αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας και των συστημάτων ελέγχου για καταπολέμηση της απάτης, δωροδοκίας και διαφθοράς, των εγκληματικών δραστηριοτήτων, της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας σε συγκεκριμένη χώρα ή γεωγραφική περιοχή. Επιπλέον, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη καθεστάτα επιβολής κυρώσεων σε μία χώρα ή εμπόριο που επιβλήθηκαν από την ΕΕ και τον ΟΗΕ.

Ορισμένες γεωγραφικές περιοχές ή χώρες μπορεί να θεωρηθούν ότι έχουν υψηλότερο επίπεδο κινδύνου, αλλά πελάτες με εκτεταμένη εμπειρία σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή χώρα ενδέχεται να χρίζουν απόδοσης διαφορετικού γεωγραφικού κινδύνου από πελάτες με περιορισμένη εμπειρία. Παρ' όλα αυτά, οι πελάτες μπορεί να κριθούν ότι θέτουν υψηλότερο από το συνήθη κίνδυνο, όπου οι ίδιοι, οι συνεργάτες τους, οι τελικοί δικαιούχοι τους, οι επιχειρήσεις ή η πηγή ή ο προορισμός των κεφαλαίων, βρίσκονται σε χώρα που παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο (βλ. [Παράρτημα II](#)).

Κίνδυνος Υπηρεσιών

Γ.3.4 Η ΑΚΠ θα πρέπει να προσδιορίζει τον δυνητικό κίνδυνο που παρουσιάζουν οι υπηρεσίες που προσφέρονται από την Εταιρεία σε έναν πελάτη. Θα πρέπει να διενεργούνται πρόσθετοι έλεγχοι κατά την παροχή μιας υπηρεσίας που έχει αυξημένο κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας όσον αφορά τα αδικήματα που περιγράφονται στο τμήμα Α.5.1. Ορισμένοι τύποι υπηρεσιών ενδέχεται να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για όσους εμπλέκονται σε ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, λόγω της φύσης των υπηρεσιών, και ως εκ τούτου έχουν υψηλότερο βαθμό κινδύνου (βλ. [Παράρτημα II](#)).

Παροχή υπηρεσιών σχετικά με την πολιτογράφηση ή την απόκτηση της ιθαγένειας μέσω του “Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος”, αποτελεί ένδειξη υψηλού κινδύνου.

Η κατάχρηση των υπηρεσιών που παρέχονται από τα μέλη του ΠΔΣ μπορεί να οδηγήσει, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες αρνητικές συνέπειες:

- Κατάχρηση εισαγωγικών υπηρεσιών π.χ. σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οδηγούν κατ’ ελάχιστον σε βλάβη της φήμης
- Κατάχρηση γενικού Λογαριασμού Τρίτου Προσώπου (pool Client Account) ή ασφαλούς φύλαξης χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων
- Συμβουλές σχετικά με τη σύσταση νομικών διευθετήσεων, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποκρύψουν την κυριότητα ή τον πραγματικό οικονομικό σκοπό (συμπεριλαμβανομένης της σύστασης καταπιστευμάτων ή άλλων πολύπλοκων δομών σε επίπεδο ομίλων, εταιρειών ή της αλλαγής επωνυμίας/έδρας).

Ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη μπορούν να βρεθούν στο σύνδεσμο [Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#).

Γ.3.5 Σε περιπτώσεις όπου μια Εταιρεία θα αρχίσει να παρέχει μια νέα υπηρεσία η οποία είναι σημαντικά διαφορετική από τις υπηρεσίες που ήδη προσφέρει, θα πρέπει να αξιολογεί τον αντίστοιχο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, οι εταιρείες θα πρέπει να ενεργήσουν αναλόγως.

Κίνδυνος Πελατών

Γ.3.6 Παρακάτω περιγράφονται οι βασικοί παράγοντες που συνδέονται με αυξημένο κίνδυνο πελατών:

- (i) Ενδείξεις ότι ο πελάτης προσπαθεί να κρύψει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της επιχείρησής του, την κυριότητα ή τη φύση των συναλλαγών της.
- (ii) Ενδείξεις ότι ορισμένες συναλλαγές, δομές, γεωγραφικές τοποθεσίες, διεθνείς δραστηριότητες και άλλα, δεν συμβαδίζουν με την αντίληψη που έχει η Εταιρεία για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη ή το οικονομικό του προφίλ.
- (iii) Κατηγορίες, κλάδοι ή βιομηχανίες πελατών, όπου υπάρχουν πολλές ευκαιρίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (iv) Μυστικότητα και αχρειαστα πολύπλοκες δομές ιδιοκτησίας που συγκαλύπτουν την κυριότητα και τον έλεγχο
- (v) Συμμετοχή ΠΕΠ στις υποθέσεις του πελάτη. Βλ. παράγραφο [Γ.4](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.
- (vi) Απαγορεύσεις (embargoes), κυρώσεις σε διάφορους τομείς, κυρώσεις σε ορισμένους πολίτες (SDNs), εδαφικές ή εθνικές κυρώσεις. Βλ. παράγραφο [Γ.5](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.
- (vii) Πελάτες που έχουν υποβάλει αίτηση για την ιθαγένεια μέσω του “Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος”.

Ο ανωτέρω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο των πελατών βρίσκεται στα παραρτήματα I και II καθώς και στο σύνδεσμο [Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ](#).

Κίνδυνος Διαύλων Παρεχόμενων Υπηρεσιών

Γ.3.7 Οι διάυλοι παροχής υπηρεσιών επηρεάζουν τον κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Η ταυτότητα και η αξιοπιστία ενός πελάτη μπορεί να είναι πιο δύσκολο να εκτιμηθεί αναλόγως των τρόπων που οι υπηρεσίες παρέχονται σε αυτούς. Πιο συγκεκριμένα, όταν δεν έχουν γίνει συναντήσεις πρόσωπο με πρόσωπο με τον πελάτη, ή υπάρχει συμμετοχή τρίτου προσώπου εξουσιοδοτημένου να αντιπροσωπεύει τον πελάτη, ο κίνδυνος όσον αφορά τους διαύλους των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι υψηλότερος. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί στις επιχειρηματικές σχέσεις με τα μέλη της οικογένειας και τους συνεργάτες των ΠΕΠ.

Οι εταιρείες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους που θέτει ένας συγκεκριμένος διάυλος παροχής υπηρεσιών κατά την Αξιολόγηση Κινδύνου Πελατών (ΑΚΠ). Όπου εντοπίζονται υψηλότερα επίπεδα κινδύνου, οι εταιρείες θα πρέπει να καθορίσουν ελέγχους για μετριασμό του κινδύνου. Για υψηλότερους παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με τους διαύλους των παρεχόμενων υπηρεσιών, βλ. [Παράρτημα II](#).

Γ.4 Πολιτικός Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ)

Γ.4.1 Στις περιπτώσεις όπου ο τελικός δικαιούχος ενός πελάτη είναι ΠΕΠ ή όταν ένα ΠΕΠ ασκεί τον έλεγχο στον πελάτη, οι δικηγόροι θα πρέπει, **εξ ορισμού**, να αντιμετωπίζουν τον πελάτη ως **υψηλού κινδύνου** όσον αφορά το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Όλες οι επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι παραπάνω κίνδυνοι αναλύονται και αντιμετωπίζονται δεόντως στην πολιτική διαχείρισης κινδύνων τους. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να ισχύουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας. Βλ. παράγραφο [E.7](#) για περισσότερες πληροφορίες.

Γ.4.2 Ένα ΠΕΠ γενικά θεωρείται ότι παρουσιάζει μεγαλύτερο κίνδυνο πιθανής εμπλοκής στη δωροδοκία, λόγω της θέσης του και της **επιρροής** του. Αυτή η επιρροή θεωρείται επίσης ότι επηρεάζει το προφίλ κινδύνου των στενών μελών της οικογένειάς τους και των συνεργατών τους. Κοντινά μέλη της οικογένειας και οι συνεργάτες των ΠΕΠ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζονται ως υψηλού κινδύνου.

Γ.5 “Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα” (ΚΕΠ)

Η απόκτηση **Ιθαγένειας μέσω Επενδυτικών Προγραμμάτων** μπορεί να φέρει εγγενείς κινδύνους που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη διαφθορά και τη δωροδοκία, κυρίως λόγω των χαρακτηριστικών της ομάδας στην οποία απευθύνεται.

Προκειμένου να διαχειριστούν αυτούς τους κινδύνους, οι εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν μετριαστικά μέτρα.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκτίμησης κινδύνου, οι εταιρείες μπορούν να θεωρήσουν ως υψηλή ένδειξη κινδύνου πελατών, μεταξύ άλλων, κάθε νέο ή υφιστάμενο πελάτη, ο οποίος υποβάλλει αίτηση για ιθαγένεια μέσω του ΚΕΠ. Σε αυτή την περίπτωση, ως άμεσο αποτέλεσμα της παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας (βλ. κίνδυνος όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη), οι εταιρείες πρέπει να καθορίσουν το βάθος και την έκταση των Μέτρων Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας που πρέπει να εφαρμοστούν. Βλ. παράγραφο [E.7](#) για περισσότερες λεπτομέρειες.

Μετά την εξασφάλιση της ιθαγένειας και σε περίπτωση που η Εταιρεία εξακολουθεί να διατηρεί επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη (μέσω παροχής άλλων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

του Ν. 188(Ι)/2007), η Εταιρεία θα πρέπει να το εξετάσει αυτό στο πλαίσιο της συνεχούς διαδικασίας εκτίμησης κινδύνων για το συγκεκριμένο πελάτη.

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ο αυξημένος κίνδυνος για πελάτες για στους οποίους παρασχέθηκαν υπηρεσίες από άλλον επαγγελματία και πελάτες στους οποίους δεν δόθηκε ιθαγένεια μέσω του ΚΕΠ, αλλά με τους οποίους η Εταιρεία έχει μια επιχειρηματική σχέση (μέσω της παροχής άλλων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 188(Ι)/2007). Σε περίπτωση άρνησης χορήγησης της ιθαγένειας, οι λόγοι για την άρνηση πρέπει να αρχαιοθετούνται και να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης κινδύνου.

Επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις όπου ο πελάτης έχει κυπριακή υπηκοότητα που έλαβε μέσω του ΚΕΠ, κατά την αξιολόγηση του κινδύνου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η χώρα προέλευσης του πελάτη βάσει της χώρας/γεωγραφικής θέσης και όχι η εθνικότητα του πελάτη.

Οι εταιρείες αναμένεται επίσης να λάβουν εύλογα μέτρα για να εντοπίσουν πελάτες ή πιθανούς πελάτες που συμμετείχαν σε επενδυτικά προγράμματα για την εξασφάλιση ιθαγένειας σε άλλες χώρες. Σε περίπτωση πελάτη με τα παραπάνω χαρακτηριστικά, ο αντίστοιχος κίνδυνος πρέπει να ληφθεί υπόψη και να εφαρμοστούν έλεγχοι προς μετριασμό του κινδύνου.

Γ.6 Κυρώσεις και Άλλοι Παράγοντες που Πρέπει να Ληφθούν Υπόψη

Γ.6.1 Κατά την εφαρμογή της ΠΒΚ, θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν θέματα σχετικά με τις κυρώσεις. Πιο συγκεκριμένα, οι εταιρείες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι συμμορφώνονται πλήρως με: α) **περιοριστικά μέτρα της ΕΕ** (περιοριστικά μέτρα που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της ΕΕ μέσω σχετικών αποφάσεων και Κανονισμών, στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας) και β) **προγράμματα κυρώσεων του ΟΗΕ** (διεθνείς κυρώσεις με σχετική απόφαση/ψήφισμα που ενέκρινε το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, στη βάση του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών).

Σε περίπτωση παραβίασης των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ και των προγραμμάτων κυρώσεων του ΟΗΕ, η αντίστοιχη νομοθεσία προβλέπει φυλάκιση 2 ετών και/ή πρόστιμο ύψους €100.000 για ιδιώτες και €300.000 για νομικά πρόσωπα. Περισσότερες πληροφορίες για τα παραπάνω μπορείτε να βρείτε στο Υπουργείο Εξωτερικών και στις Εγκυκλίους του ΠΔΣ επί του θέματος.

Γ.6.2 Πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε άλλα καθεστώτα επιβολής κυρώσεων που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου πελατών. Για παράδειγμα, οι εταιρείες δεν είναι αναγκασμένες να λαμβάνουν υπόψιν **κυρώσεις από τις ΗΠΑ** που επιβλήθηκαν από το Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων (Office of Foreign Assets Control - OFAC), σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Παρόλα αυτά, οι εταιρείες ενθαρρύνονται να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή σε τέτοιες κυρώσεις και να εκτιμήσουν τους κινδύνους που απορρέουν από οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση που μπορεί να έχουν με ένα πελάτη στον οποίο έχουν επιβληθεί τέτοιες κυρώσεις. Πρέπει να τονιστεί ότι ορισμένες κυρώσεις από τις ΗΠΑ περιέχουν διατάξεις για δευτερεύουσες κυρώσεις. Οι δευτερεύουσες κυρώσεις συνεπάγονται οικονομικούς περιορισμούς για τους πολίτες εκτός των ΗΠΑ και τις εταιρείες με επιχειρηματικές δραστηριότητες με άτομα στα οποία έχει επιβληθεί κύρωση από τις ΗΠΑ.

Οι εταιρείες θα πρέπει να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες που να τους επιτρέπουν να εντοπίζουν συναλλαγές που ενδέχεται να παραβιάζουν τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ και τις κυρώσεις του ΟΗΕ. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες πρέπει να τεκμηριώνονται με σαφή τρόπο.

Γ.6.3 Άλλες περιοχές υψηλού κινδύνου που εντοπίζονται από τον **ΠΔΣ**, τις εθνικές ή υπερεθνικές αξιολογήσεις κινδύνου ή τυπολογίες που εκδίδονται από άλλους αξιόπιστους διεθνείς οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το FATF, η Moneyval, ο όμιλος Egmont, η Επιτροπή της Βασιλείας, το ΑΝΤ, η Διεθνής Διαφάνεια (Transparency International) και άλλοι, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη

διαδικασία σχεδιασμού της αξιολόγησης κινδύνου.

Όπως προαναφέρθηκε, η εφαρμογή της ΠΒΚ είναι μια δυναμική διαδικασία η οποία πρέπει να επικαιροποιείται συνεχώς.

Εγκύκλιοι που εκδίδονται συχνά από διάφορες Εποπτικές Αρχές καλύπτουν θέματα όπως εταιρείες-κέλυφη, κρυπτο-νομίσματα και άλλα. Οι εταιρείες, στα πλαίσια των υποχρεώσεων τους, αναμένεται να λαμβάνουν υπόψη αυτές τις Εγκυκλίους.

Γ.7 Εφαρμογή της Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου

Γ.7.1 Για να αναπτυχθεί μία πολιτική **προσέγγισης βάσει κινδύνου**, είναι απαραίτητο να γίνει ανασκόπηση της Εταιρείας και να εξεταστεί ποιοι κίνδυνοι Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας ενδέχεται να προκύψουν από κάθε τύπο υπηρεσίας που προσφέρεται στον πελάτη, οι τύποι πελατών κ.λπ. Η εξέταση αυτών των τύπων κινδύνου θα επιτρέψει στις εταιρείες να καθορίσουν μια ποιοτική μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου. Οι εταιρείες μπορεί να βρουν πιο βολικό το να καταρτίσουν ένα απλό πίνακα βαθμολόγησης των χαρακτηριστικών του κάθε πελάτη ή της κάθε υπηρεσίας που θεωρητικά παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο από τον κανονικό και εκείνων που παρουσιάζουν κανονικό κίνδυνο. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας οι εταιρείες πρέπει να εξετάσουν τους παράγοντες κινδύνου που περιγράφονται παραπάνω. Πιθανοί μετριαστικοί παράγοντες, όπως η μακροχρόνια σχέση και η λεπτομερής γνώση του πελάτη ή η εγγραφή Εταιρείας σε χρηματιστήρια με υψηλές απαιτήσεις ως προς τη διαφάνεια, πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ανατρέξτε στο [Παράρτημα I](#) και [II](#) και τις Τελικές Κατευθυντήριες Γραμμές ΠΒΚ για περισσότερες λεπτομέρειες.

Μια ποιοτική μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου πρέπει να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις της πολιτικής αποδοχής πελατών που αναφέρεται στην παράγραφο [Γ.2](#) ανωτέρω και πρέπει να είναι ένα από τα πρώτα βήματα της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Η διαδικασία επιτρέπει στην Εταιρεία να αναθέσει επίπεδο κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε κάθε πελάτη, διασφαλίζοντας έτσι ότι εκτελείται αναλογική δέουσα επιμέλεια για κάθε πελάτη. Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να ληφθούν για τους πελάτες που θεωρείται ότι παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο. Βλ. [Κεφάλαιο E](#) για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις διατάξεις περί δέουσας επιμέλειας πελατών.

Γ.7.2 Θα πρέπει να ενσωματωθεί μια πρόνοια στην ΠΒΚ, ώστε να αυξηθεί η **βαθμολογία κινδύνου** χαμηλού ή μέτριου επιπέδου σε υψηλά επίπεδα, όπου, κατά τη διεξαγωγή της δέουσας επιμέλειας του πελάτη, προκύπτουν πληροφορίες, που προκαλούν ανησυχίες ή υποψίες.

Γ.7.3 Σε όλες τις περιπτώσεις, οι εταιρείες θα πρέπει να συγκεντρώνουν πληροφορίες για τον πελάτη («γνώρισε τον πελάτη σου», επίσης γνωστό ως “**KYC**” που αποτελεί μέρος της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας του πελάτη - βλ. [Κεφάλαιο E](#)), για να βοηθηθεί η αποτελεσματική συνεχής παρακολούθηση και να εξασφαλιστεί κατανόηση των ακόλουθων στοιχείων:

- ποιος είναι ο πελάτης
- κατά περίπτωση, ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του πελάτη (συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων)
- ποιος ελέγχει τον πελάτη
- το σκοπό και την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης
- τη φύση των δραστηριοτήτων του πελάτη (συμπεριλαμβανομένης της λεπτομερούς/διεξοδικής κατανόησης των δραστηριοτήτων του πελάτη και της φύσης των συναλλαγών)
- το μέγεθος και τη πηγή πλούτου του πελάτη
- τον επιχειρηματικό και οικονομικό σκοπό του πελάτη
- τη δομή του ομίλου του πελάτη, προσδιορίζοντας επίσης τυχόν θυγατρικές, συνδεδεμένες ή εταιρείες συνεργατών με τις οποίες ο πελάτης πραγματοποιεί συναλλαγές

- το εμπορικό και επιχειρησιακό σκεπτικό πίσω από την ύπαρξη του πελάτη και αν μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχει για νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό

Γ.7.4 Οι εταιρείες πρέπει να καθορίζουν σαφείς **απαιτήσεις** για τη συλλογή πληροφοριών τύπου "**γνώρισε τον πελάτη σου (KYC)**" και για τη διενέργεια επαλήθευσης της ταυτότητας, σε βάθος κατάλληλο για την εκτίμηση του κινδύνου. Όπως σημειώθηκε παραπάνω, για πελάτες που ταξινομούνται ως υψηλού κινδύνου, απαιτούνται μέτρα Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας (ΑΔΕ).

Γ.7.5 Τα **μέτρα** και οι έλεγχοι **αυξημένης δέουσας επιμέλειας** για πελάτες και συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α. Αύξηση της ευαισθητοποίησης σε όλα τα τμήματα με επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης ενημέρωσης των ομάδων που χειρίζονται τους πελάτες.
- β. Κλιμάκωση των μέτρων δέουσας επιμέλειας κατά τη διαδικασία έγκρισης σύστασης ή αναθεώρησης επιχειρηματικής δέσμευσης ή εμπλοκής στην προσφορά υπηρεσίας προς τον πελάτη. Βλ. παράγραφο [Ε.7](#) για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την αυξημένη δέουσα επιμέλεια.

Γ.8 Τεκμηρίωση

Γ.8.1 Οι εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στον ΠΔΣ πώς αξιολογούν και μετριάζουν τους κινδύνους από το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το πλαίσιο της **προσέγγισης βάσει κινδύνου** που υιοθετείται, πρέπει να τεκμηριώνεται με σαφήνεια, σύμφωνα με την Πολιτική Αποδοχής Πελατών και να διατίθεται στον ΠΔΣ κατόπιν αιτήματος.

Γ.8.2 Όλες οι εταιρείες πρέπει να τεκμηριώνουν την **αξιολόγηση κινδύνου πελατών** που εφαρμόζεται για κάθε μεμονωμένο πελάτη. Η αξιολόγηση πρέπει να είναι σύμφωνη με τις αρχές που καθορίζονται στην προσέγγιση βάσει κινδύνου και σταθερές σε όλες τις αξιολογήσεις κινδύνου πελατών.

Δ. Εσωτερικοί Έλεγχοι, Πολιτικές και Διαδικασίες

Δ.1 Υποχρεώσεις και Ευθύνες

Δ.1.1 Οι εταιρείες υποχρεούνται να θεσπίζουν και να διατηρούν **πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους** ανάλογα με τη φύση και το μέγεθός τους, έτσι ώστε να μετριαστούν και να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι, καθώς και να προληφθεί η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εξασφαλίζοντας την αναφορά τυχόν συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που μπορεί να είναι γνωστές ή ύποπτες.

Δ.1.2 Ειδικότερα, οι εταιρείες θα πρέπει να έχουν θεσπίσει **κατάλληλες διαδικασίες** σε σχέση με:

- i. Διορισμός Λειτουργού Συμμόρφωσης για ΞΒΧ ([Κεφάλαιο Β](#))
- ii. Έγκριση πολιτικών εκτίμησης κινδύνων και διαχείρισης κινδύνων για το ΞΒΧ & ΧΤ ([Κεφάλαιο Γ](#))
- iii. Ταυτοποίηση Πελάτη και Δέουσα Επιμέλεια ([Κεφάλαιο Ε](#))
- iv. Συνεχής παρακολούθηση ([Κεφάλαιο ΣΤ](#))
- v. Αναγνώριση και σύνταξη αναφορών ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων (STRs & SARs) ([Κεφάλαιο Η](#))
- vi. Τήρηση αρχείων και προστασία δεδομένων ([Κεφάλαιο Θ](#))
- vii. Εκπαίδευση και επίγνωση των μελών του προσωπικού ([Κεφάλαιο Ι](#))

Δ.1.3 Όλες οι εταιρείες θα πρέπει να τεκμηριώσουν τις διαδικασίες που εφαρμόστηκαν και τους ελέγχους που διεκπεραιώθηκαν σε σχέση με τα σημεία (i) - (vii) παραπάνω σε ένα **Εγχειρίδιο**, για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. Το Εγχειρίδιο και οι διαδικασίες που υιοθετούνται πρέπει να εγκρίνονται από στελέχη που κατέχουν διοικητικές θέσεις στην Εταιρεία. Θα πρέπει επίσης να γίνεται ενημέρωση του Εγχειριδίου σύμφωνα με τις τελευταίες διατάξεις του Νόμου και του επιπέδου κινδύνου που έχει θέσει η διοίκηση της Εταιρείας.

Δ.1.4 Οι εταιρείες θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για την τακτική επαλήθευση της συμμόρφωσης και της **αποτελεσματικότητας** των πολιτικών, των διαδικασιών και των ελέγχων. Οι εταιρείες μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο εξασφάλισης της συμμόρφωσης και της αποτελεσματικότητας από ανεξάρτητους επαγγελματίες.

Όπου ενδείκνυται και ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των δραστηριοτήτων της κάθε Εταιρείας, θα πρέπει να δημιουργηθεί ανεξάρτητη εσωτερική υπηρεσία ελέγχου που να είναι υπεύθυνη για την **θεσμοθέτηση** των διαδικασιών όπως περιγράφονται στο σημείο Β.1.2 πιο πάνω.

Δ.1.5 Οι εταιρείες θα πρέπει να ορίζουν **ένα μέλος της διοίκησης**, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των διαδικασιών που περιγράφονται στο σημείο Β.1.2 ανωτέρω.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις όπου ένα φυσικό πρόσωπο που είναι μέλος του ΠΔΣ και εμπίπτει στον ορισμό των υπόχρεων οντοτήτων/προσώπων και ασκεί το επάγγελμα ως υπάλληλος νομικού προσώπου το οποίο είναι επίσης υπόχρεη οντότητα, τότε οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Νόμο σχετικά με τις εσωτερικές διαδικασίες, την κατάρτιση και την ανατροφοδότηση, ισχύουν για το νομικό αυτό πρόσωπο και όχι για το φυσικό πρόσωπο.

Δ.1.6 Οι εταιρείες πρέπει να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα για να αξιολογήσουν την **ακεραιότητα του υπαλλήλου** τους όχι μόνο κατά την πρόσληψη του αλλά και σε συνεχή βάση.

Δ.2 Γραφεία στο Εξωτερικό και Συνδεδεμένες Εταιρείες

Δ.2.1 Εταιρείες που ανήκουν σε ένα όμιλο, εφαρμόζουν **πολιτικές ομίλου** και διαδικασίες για την καταπολέμηση του ΞΒΧ & ΧΤ, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Εταιρεία πρέπει να εξασφαλίσει ότι αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε ολόκληρο τον όμιλο και είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές και αποτελεσματικές με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας για τη δέουσα επιμέλεια και τους σκοπούς ταυτοποίησης και τις αντίστοιχες απαιτήσεις προστασίας δεδομένων.

Δ.2.2 Σε περιπτώσεις εταιρειών που ανήκουν **σε ομίλους που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες** που δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των προαναφερόμενων πολιτικών και διαδικασιών, τότε το μέλος του ΠΔΣ πρέπει να ενημερώσει ως προς τούτο τον ΠΔΣ και να λάβει πρόσθετα μέτρα για να μετριάσει τον αυξημένο κίνδυνο της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Ε. Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)³

Ε.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις

Ε.1.1 Σύμφωνα με τις **διατάξεις του Νόμου**, οι Εταιρείες υποχρεούνται να διατηρούν διαδικασίες στα πλαίσια της δέουσας επιμέλειας τους ως προς τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης και επαλήθευσης των πελατών. Η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη είναι ένα σημαντικό μέρος των πολιτικών για το ΕΒΧ & ΧΤ. Σκοπός του είναι η ταυτοποίηση του πελάτη και η κατανόηση των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να κατανοήσουν, να μετριάσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους από το ΕΒΧ & ΧΤ. Η διαδικασία του KYC, όπως αναφέρεται πιο πάνω, περιλαμβάνεται στις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας τους ως προς τον πελάτη.

Οι Εταιρείες πρέπει να αποκτήσουν καλή γνώση του επιχειρηματικού και οικονομικού υποβάθρου ενός πελάτη καθώς και πληροφορίες σχετικά με την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη προκειμένου να παρέχουν στον πελάτη μια αποτελεσματική υπηρεσία.

Ε.1.2 Τονίζεται ότι οι Εταιρείες θα πρέπει να διεξάγουν εμπορικές έρευνες, πριν από τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης, εξασφαλίζοντας ότι ο υποψήφιος πελάτης, δεν έχει ή δεν βρίσκεται στη διαδικασία διάλυσης, διαγραφής, εκκαθάρισης ή τερματισμού. Αυτό είναι σημαντικό για μια Εταιρεία ώστε να κατανοήσει καλύτερα τον πραγματικό σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης.

Επιπλέον, οι Εταιρείες θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση και να επιβεβαιώνουν αναλόγως, τους λόγους για τους οποίους κάποιοι από τους υπάρχοντες ή/και δυνητικούς πελάτες αλλάζουν τους επαγγελματίες παροχής υπηρεσιών. Συχνές και αδικαιολόγητες **αλλαγές στους παρόχους επαγγελματικών υπηρεσιών** δύναται να θεωρηθεί κόκκινη σημαία.

Ε.2 Ταυτοποίηση - Επαλήθευση των Απαιτούμενων Πληροφοριών και Εγγράφων

Ε.2.1 Οι **βασικές αρχές** που περιγράφονται στο Νόμο σχετικά με την ταυτοποίηση και επαλήθευση και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη είναι τα ακόλουθα:

- α. Ταυτοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του **πελάτη**
- β. Ταυτοποίηση και λήψη εύλογων μέτρων για επαλήθευση της ταυτότητας και του τόπου κατοικίας του **πραγματικού δικαιούχου**
- γ. Λήψη εύλογων μέτρων για κατανόηση του **ιδιοκτησιακού καθεστώτος και ελέγχου** του πελάτη
- δ. Λήψη εύλογων μέτρων για την αξιολόγηση της σκοπούμενης **φύσης της επιχειρηματικής σχέσης**
- ε. Διεξαγωγή **συνεχούς παρακολούθησης** για την επιβεβαίωση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν αρχικά

Οι εταιρείες θα πρέπει επίσης να ταυτοποιούν και να επαληθεύουν οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο κατέχει πληρεξούσιο εκπροσώπησης του πελάτη και να επιβεβαιώνουν ότι ο εν λόγω τρίτος έχει νόμιμη εξουσία εκπροσώπησης.

Ε.2.2 Επισημαίνεται ότι οι εταιρείες δεν θα πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στο κεντρικό **μητρώο πραγματικών δικαιούχων** εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων για την εκπλήρωση της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη τους.

Ε.2.3 Οι εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν επαρκώς και λεπτομερώς τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, διασφαλίζοντας ότι οι πληροφορίες που διαθέτουν είναι κατάλληλες, ικανοποιητικές και επαρκείς προς ένδειξη των πραγματικών προθέσεων του πελάτη. Ο βαθμός, η λεπτομέρεια και η έκταση των

³ Client Due Diligence (CDD)

διαδικασιών εφαρμογής των **μέτρων δέουσας επιμέλειας** μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τη φύση και τον σκοπό, τις δραστηριότητες, του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και το προφίλ κινδύνου του πελάτη. Σημειώνεται ότι η **Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου** (βλ. [Κεφάλαιο Γ](#)) θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αναλογική εφαρμογή της δέουσας επιμέλειας.

Ε.3 Πότε Πρέπει να Διεξαχθεί η Δέουσα Επιμέλεια ως Προς τον Πελάτη

Ε.3.1 Οι εταιρείες πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη **πριν** από την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διεξαγωγή μιας περιστασιακής συναλλαγής.

Σύμφωνα με το Νόμο, η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν ή κατά:

- α. Τη **σύναψη** της επιχειρηματικής σχέσης
- β. Τη διεξαγωγή **περιστασιακής συναλλαγής** ίσης ή μεγαλύτερης των **€15.000**, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή πραγματοποιείται με μία μόνο πράξη ή με διάφορες πράξεις που φαίνονται να συνδέονται
- γ. Υπάρχει **υποψία** νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ανεξαρτήτως ποσού)
- δ. Υπάρχουν **αμφιβολίες** σχετικά με την επάρκεια των **μέτρων δέουσας επιμέλειας που έχουν ληφθεί προηγουμένως**

Ε.3.2 Επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη θα πρέπει να εφαρμόζονται **όχι μόνο σε νέους πελάτες, αλλά και σε όλους τους υφιστάμενους πελάτες** την κατάλληλη στιγμή.

Ειδικότερα, οι υφιστάμενοι πελάτες πρέπει να υποβάλλονται σε επικαιροποίηση των διαδικασιών μέτρων δέουσας επιμέλειας, κατόπιν αλλαγών των περιστάσεων του πελάτη, τόσο καθ' όλη την διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, όσο και κατόπιν επικαιροποιήσεων ρουτίνας.

Οι επικαιροποιήσεις των διαδικασιών μέτρων δέουσας επιμέλειας μπορούν, μεταξύ άλλων, να προκληθούν από:

- Υποψία
- Αλλαγές στον τελικό δικαιούχο του πελάτη
- Αλλαγές στα πρόσωπα που διαχειρίζονται τον πελάτη
- Αλλαγές στις παρεχόμενες υπηρεσίες
- Αλλαγές στην επιχειρηματική δραστηριότητα του πελάτη
- Αλλαγές στις γενικές υποθέσεις του πελάτη
- Αλλαγές στη γεωγραφική περιοχή των δραστηριοτήτων
- και άλλα.

Οι εταιρείες θα πρέπει να πραγματοποιούν προγραμματισμένες ή επικαιροποιήσεις ρουτίνας των μέτρων δέουσας επιμέλειας με γνώμονα τον κίνδυνο. Έτσι, όσο υψηλότερος ο κίνδυνος τόσο συχνότερη πρέπει να είναι η προγραμματισμένη επικαιροποίηση των μέτρων δέουσας επιμέλειας.

Επομένως, εκτός από τις επικαιροποιήσεις των μέτρων δέουσας επιμέλειας λόγω αλλαγών, οι εταιρείες θα πρέπει να πραγματοποιούν επικαιροποιήσεις των μέτρων δέουσας επιμέλειας για:

- Υψηλού κινδύνου πελάτες, κάθε χρόνο
- Μεσαίου κινδύνου πελάτες, κάθε 2-3 χρόνια
- Χαμηλού κινδύνου πελάτες, κάθε 4-5 χρόνια

Ε.3.3 Εάν μια Εταιρεία διαπιστώσει, σε οποιοδήποτε στάδιο της επιχειρηματικής σχέσης με έναν υφιστάμενο πελάτη, ότι **δεν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση ή πληροφόρηση** σχετικά με την ταυτότητά του και το οικονομικό του προφίλ, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για να συλλέξει τα έγγραφα και τις πληροφορίες που λείπουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα, προκειμένου να διαμορφωθεί το πλήρες οικονομικό προφίλ του πελάτη.

Ε.3.4 **Περαιτέρω έρευνες** μπορεί να είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις όπου μετά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, οι ληφθείσες πληροφορίες και τεκμηρίωση, δεν επαρκούν ποιοτικά για την ικανοποίησή τους, για παράδειγμα:

- α. η ταυτότητα του υποψήφιου πελάτη και του αντίστοιχου τελικού δικαιούχου έχει ελεγχθεί επαρκώς ή
- β. υπάρχει πλήρης κατανόηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και ελέγχου ή
- γ. υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες για την εκτίμηση του σκοπού και του επιδιωκόμενου χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης.

Αν η Εταιρεία, μετά από περαιτέρω έρευνες εξακολουθεί να έχει αμφιβολίες ή ο πελάτης δεν έδωσε τις απαραίτητες πληροφορίες ή τεκμηρίωση που ζητούνται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η επιχειρηματική σχέση μπορεί να απορριφθεί ή τερματιστεί. Η Εταιρεία θα πρέπει επίσης να εξετάσει εάν πρέπει να υποβάλει αναφορά ύποπτης συναλλαγής στη ΜΟΚΑΣ.

Ε.3.5 Οι εταιρείες υποχρεούνται να διενεργούν ελέγχους υποβάθρου και ιστορικού στις λίστες κυρώσεων, λίστες ΠΕΠ και στα αρνητικά δημοσιεύματα, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν υπάρχουν αρνητικές πληροφορίες σχετικά με τον υποψήφιο πελάτη που μπορεί να επηρεάσουν τον κίνδυνο που απορρέει από αυτόν. Έλεγχος του ιστορικού και υποβάθρου του πελάτη θα πρέπει επίσης να αποτελεί μέρος της αρχικής διαδικασίας λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας, αλλά να γίνεται και κατά τη διάρκεια οποιωνδήποτε επικαιροποιήσεων λόγω αλλαγών ή προγραμματισμένων επικαιροποιήσεων/επικαιροποιήσεων ρουτίνας των μέτρων δέουσας επιμέλειας. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ιστορικού και υποβάθρου του πελάτη θα πρέπει να είναι κατάλληλα, τεκμηριωμένα και ενσωματωμένα στην αξιολόγηση βάσει κινδύνου της Εταιρείας. Αποτελέσματα που καταδεικνύουν μόνο μερική ταύτιση ή αποτελούν ψευδή ή μη ρεαλιστική ταύτιση, πρέπει να διατηρούνται με επεξηγήσεις για το γιατί δεν προκαλούν ανησυχία ή γιατί έχουν αγνοηθεί ως λόγος για περαιτέρω εξέταση.

Ανάλογα με το μέγεθος, τη φύση και τον τύπο πελατολογίου τους, οι εταιρείες ενθαρρύνονται να εγγραφούν σε **επαγγελματική ηλεκτρονική βάση δεδομένων**. Οι εταιρείες που χρησιμοποιούν εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων πρέπει να κατανοήσουν πώς δημιουργούνται αυτές οι βάσεις δεδομένων και πρέπει να διασφαλιστεί ότι όλα τα ευρήματα από τη βάση δεδομένων που χρησιμοποιείται είναι πλήρως επιβεβαιωμένα πριν και κατά τη διάρκεια της σχέσης με τον πελάτη. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί σε πελάτες υψηλού κινδύνου.

Ε.3.6 Η Εταιρεία πρέπει να τερματίσει ή να αρνηθεί να συνάψει επιχειρηματική σχέση - ανάλογα με την περίπτωση - εάν δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της για προσδιορισμό, επαλήθευση και αξιολόγηση της φύσης της επιχειρηματικής σχέσης. Η Εταιρεία έχει επίσης τη **νομική υποχρέωση** να εξετάσει τη δυνατότητα υποβολής αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ. Επιπλέον, τίποτα δεν πρέπει να κοινοποιείται στον υποψήφιο πελάτη (ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο) που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο ή να επηρεάσει δυσμενώς τη διεξαγωγή έρευνας ή προτεινόμενη έρευνα από τις αρχές επιβολής του Νόμου καθώς αυτό θα θεωρηθεί ως "αποκάλυψη πληροφοριών".

Ε.3.7 Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, οι εταιρείες μπορούν να επιτρέψουν την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου που πρέπει να ολοκληρωθεί **κατά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης**, εάν αυτό είναι αναγκαίο για να μην διακοπεί η κανονική επιχειρηματική δραστηριότητα και όπου ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός.

Σε τέτοιες καταστάσεις, οι διαδικασίες αυτές ολοκληρώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή.

Ε.4 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Φυσικών Προσώπων

Ε.4.1. Η **ταυτότητα** ενός φυσικού προσώπου περιλαμβάνει το όνομά του και όλα τα άλλα χρησιμοποιούμενα ονόματα, την ημερομηνία γέννησης και την τρέχουσα μόνιμη διεύθυνση και οποιαδήποτε άλλη διεύθυνση στην οποία το άτομο μπορεί να εντοπιστεί. Επιπρόσθετες πληροφορίες όπως η πηγή και το μέγεθος του πλούτου, η υπογραφή, το επάγγελμα και οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία θα πρέπει επίσης να ληφθεί, εάν κρίνεται αναγκαία για την εκτέλεση όλων των υποχρεώσεων που επιβάλλει ο Νόμος, πάντα σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμος του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”).

Ε.4.2. Κατά γενικό κανόνα, οι εταιρείες θα πρέπει να συναντούν τους πελάτες τους **πρόσωπο με πρόσωπο** όποτε είναι δυνατόν. Όπου κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό θα πρέπει να λαμβάνονται εναλλακτικά μέτρα (π.χ. βιντεοκλήσεις ή μελλοντική συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο) για να μειωθούν οι κίνδυνοι που σχετίζονται με ΞΒΧ και/ή ΧΤ. Σε περιπτώσεις βιντεοκλήσεων, οι κλήσεις πρέπει να καταγράφονται και να αρχειοθετούνται αναλόγως και να είναι άμεσα διαθέσιμες στην ΜΟΚΑΣ ή τον ΠΔΣ. Μια βιντεοκλήση δεν πρέπει να θεωρηθεί ισοδύναμη με μια συνάντηση πρόσωπο με πρόσωπο, αλλά ένα μέσο για να επιτευχθεί άμεση επικοινωνία με τον πελάτη. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε περιπτώσεις νομικών προσώπων, οι συναντήσεις μπορεί να είναι με τον τελικό δικαιούχο ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη για τις αποφάσεις και τη διαχείριση του πελάτη.

Ε.4.3. Η ταυτότητα ή/και η κατοικία ενός φυσικού προσώπου πρέπει να επαληθεύεται.

Η επαλήθευση μπορεί να απαιτεί, για παράδειγμα, τη φυσική επιθεώρηση ενός πρωτότυπου εγγράφου (με τη λήψη φωτοαντιγράφου). Περιλαμβάνει επικύρωση (από ανεξάρτητη και έγκυρη πηγή), ότι οι πληροφορίες είναι έγκυρες.

Επαλήθευση πελάτη σημαίνει, να **επαληθεύεται** βάσει εγγράφων ή πληροφοριών που λαμβάνονται από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές από το πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα ή ο τόπος διαμονής επαληθεύεται. Τα έγγραφα που εκδίδονται ή διατίθενται από επίσημο φορέα μπορούν να θεωρηθούν ανεξάρτητα.

Ανατρέξτε στο [Παράρτημα III](#) για μη εξαντλητικό κατάλογο των εγγράφων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους επαλήθευσης. Κάθε Εταιρεία μπορεί να περιγράψει τα έγγραφα που μπορούν να γίνουν αποδεκτά για επαλήθευση ανάλογα με τις υπηρεσίες που προσφέρονται στον πελάτη χωρίς να παραβιάζονται διατάξεις του Νόμου.

Ε.4.4. Οι Εταιρείες πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν την πηγή των τεκμηριωμένων εγγράφων για σκοπούς επαλήθευσης. Σε περιπτώσεις όπου το πρωτότυπο έγγραφο πιστοποιείται από δικηγόρο, πρέπει να είναι αρκετό για το πρόσωπο αυτό να αντιγράψει το πρωτότυπο έγγραφο και να το πιστοποιήσει ως πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου, συμπεριλαμβανομένων της ημερομηνίας κατά την οποία έχει πιστοποιηθεί, καθώς και το όνομα και την ιδιότητα του προσώπου που πιστοποιεί το έγγραφο, ως μέρος της εσωτερικής διαδικασίας γνώρισε τον πελάτη σου (KYC) της κάθε Εταιρείας.

Σε περιπτώσεις όπου το αντίγραφο του εγγράφου που επαληθεύει τις πληροφορίες πελάτη προέρχεται από τρίτες χώρες, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι διατάξεις της παραγράφου Ε.9. Οι εταιρείες πρέπει να αξιολογούν τους κινδύνους που συνδέονται με επικυρωμένα αντίγραφα που προέρχονται από τρίτους (για παράδειγμα, τα έγγραφα μπορεί να είναι πλαστά).

Συνιστάται στους δικηγόρους να περιγράφουν μια κατηγορία αξιόπιστων πηγών από τις οποίες πιστοποίηση εγγράφων είναι αποδεκτή. Ανατρέξτε στο [Παράρτημα III](#) για μη εξαντλητικό κατάλογο παραδειγμάτων αξιόπιστων πηγών για σκοπούς **πιστοποίησης**.

E.4.5 Μια πολύ καλή πηγή πληροφοριών για επιβεβαίωση της κατανόησης που απέκτησε η Εταιρεία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ΔΕΠ, είναι το διαδίκτυο. Δημόσια διαθέσιμες πηγές πληροφοριών, όπως ιστοσελίδα εποπτικής και/ή ρυθμιστικής αρχής, χρηματιστηρίων, κυβερνητικών τμημάτων, μητρώων εταιρειών και κτηματολογίων μπορεί επίσης να αποτελέσει χρήσιμη πηγή, που συμπληρώνει τις πολιτικές ΔΕΠ που περιγράφονται παραπάνω. Παρ' όλ' αυτά, οι εταιρείες πρέπει να γνωρίζουν ότι η εγκυρότητα/ποιότητα των πηγών αυτών πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά. Πηγές που επιτρέπουν σε οποιονδήποτε χρήστη να τροποποιήσει το περιεχόμενο κατά βούληση, δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιηθούν.

Όταν χρησιμοποιούνται τέτοια έγγραφα, θα πρέπει να **θεωρούνται**. Πρέπει δηλαδή να γίνεται μνεία επί του εγγράφου και να καθορίζεται σαφώς η πηγή (διεύθυνση ιστοσελίδας από την οποία εκτυπώθηκε), η ημερομηνία (πότε έγινε εκτύπωση ή λήψη) και το όνομα και η υπογραφή του προσώπου που εκτέλεσε την εκτύπωση/λήψη.

E.4.6 Σε περίπτωση που ο πελάτης ή οποιοδήποτε πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από τον πελάτη ή τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με το Άρθρο 67(2)(α) του Νόμου, στο οποίο βασίζεται η Εταιρεία για την εκτέλεση των μέτρων ΔΕΠ, εν γνώσει του παρέχει ψευδή ή πλαστογραφημένα ή παραπλανητικά στοιχεία ή πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, μπορεί να υπόκεινται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα 2 έτη και/ή σε **ποινή** μέχρι €100.000.

E.5 Ταυτοποίηση και Επαλήθευση Νομικών Προσώπων και Συνεταιρισμών

E.5.1 Οι υποψήφιοι πελάτες που είναι νομικά πρόσωπα ενδέχεται να δημιουργούν σημαντικές δυσκολίες στην **ταυτοποίηση και επαλήθευση της νομικής τους ύπαρξης**, ανάλογα με την πολυπλοκότητα της οργάνωσης και της δομής τους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε αυτούς τους υποψήφιους πελάτες. Οι εταιρείες πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οποιοδήποτε πρόσωπο που υποτίθεται ότι ενεργεί για λογαριασμό αυτών των πελατών είναι δεόντως εξουσιοδοτημένο και έχει εντολή να το πράξει και να εντοπίσει και να επαληθεύσει την ταυτότητα αυτού του προσώπου.

E.5.2 Οι εταιρείες πρέπει να **εντοπίζουν** και να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να εξακριβώνουν **το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ποιος ασκεί τον έλεγχο**, προσδιορίζοντας τους πραγματικούς ιδιοκτήτες του πελάτη και τεκμηριώνοντας τα ευρήματά τους με επιμέλεια. Επιπλέον, θα πρέπει να διεξάγονται έρευνες για να εξακριβωθεί ότι υπάρχει νομική οντότητα για ένα νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό και ότι τα πρόσωπα που ελέγχουν μπορούν να εντοπιστούν.

E.5.3 Πιστοποιημένα ακριβή αντίγραφα της αρχικής τεκμηρίωσης που επαληθεύουν τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν για το νομικό πρόσωπο, πρέπει να αποκτώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου. Η πιστοποίηση των εγγράφων πρέπει να υποδεικνύει ότι το έγγραφο είναι "πιστοποιημένο ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου", αναφέροντας το όνομα του πιστοποιούντος, την ιδιότητά του και την ημερομηνία πιστοποίησης.

Ανατρέξτε στο [Παράρτημα III](#) για μη εξαντλητικό κατάλογο των εγγράφων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους **επαλήθευσης**. Όπως προαναφέρθηκε, οι εταιρείες μπορούν να ορίσουν τα έγγραφα που μπορούν να γίνουν δεκτά προς επαλήθευση ανάλογα με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και την διάθεση ανάληψης κινδύνου, χωρίς να παραβιάζεται ο Νόμος.

E.5.4 Για τους πελάτες που λειτουργούν βάσει συμφωνίας **συνεταιρισμού**, οι εταιρείες μπορεί να χρειαστεί να υιοθετήσουν μια συνδυαστική προσέγγιση (παράγραφοι [E.4](#) και [E.5](#)), ανάλογα με τη φύση (φυσική ή νομική) των εταίρων. Επισημαίνεται επίσης ότι οι εταιρείες πρέπει να κατανοούν διεξοδικά τις υποθέσεις και τη συμμετοχή στην συνεταιρική σχέση, προσδιορίζοντας και επαληθεύοντας όλους τους εταίρους που

έχουν σημαντικούς ρόλους π.χ. γενικούς εταίρους που ενδέχεται να έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούν και/ή να διαχειρίζονται τον συνεταιρισμό.

E.5.5 Επιπρόσθετα, οι εταιρείες θα πρέπει να προσδιορίζουν τους κύριους διευθυντές/εταίρους, **τα άτομα με σημαντικό έλεγχο** και τους μετόχους και τελικούς δικαιούχους κάθε πελάτη που είναι νομικό πρόσωπο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις για φυσικά πρόσωπα (παράγραφος E.4).

E.5.6 Το "KYC" είναι μια **συνεχής διαδικασία**. Εάν μια Εταιρεία λάβει γνώση των αλλαγών στον πελάτη, στη δομή ή στην κυριότητά του ή αν προκύπτουν υποψίες λόγω αλλαγής της φύσης των συναλλαγών, πρέπει να γίνουν περαιτέρω έλεγχοι για να εξακριβωθεί ο λόγος των αλλαγών.

E.6 Άλλες Νομικές Διευθετήσεις και Δομές

E.6.1 **Τα εμπιστεύματα και άλλες παρόμοιες νομικές διευθετήσεις** είναι μεταξύ των πιο πιθανών μέσων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, καθώς χρησιμοποιούνται από εγκληματίες που επιθυμούν να αποφύγουν διαδικασίες ταυτοποίησης και να αποκρύψουν την προέλευση των παράνομων κεφαλαίων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αντιμετώπιση τέτοιων νομικών διευθετήσεων, ιδίως όταν είναι εγκατεστημένες σε δικαιοδοσίες χωρίς ισοδύναμες ή αυστηρότερες διαδικασίες για αντιμετώπιση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, σε σχέση με την ΕΕ. Ο κίνδυνος Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας πρέπει να αξιολογηθεί προσεκτικά και να μετριαστεί ανάλογα.

E.6.2 Σύμφωνα με τον **ορισμό του πραγματικού δικαιούχου** που περιέχεται στο Νόμο, όλα τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τελικό έλεγχο επί εμπιστεύματος ή άλλης παρόμοιας νομικής διευθέτησης μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα, συμπεριλαμβανομένου του εμπιστευματοπαρόχου, του διαχειριστή ή επιτρόπου, του προστάτη (εάν υπάρχει) και του δικαιούχου, πρέπει να τακτοποιούνται και να επαληθεύονται (βλ. Παραγράφους E.4 και E.5).

E.6.3 Επιπλέον, όταν το(α) άτομο(α) ή το(α) πρόσωπο(α) που επωφελούνται από τη νομική οντότητα ή διευθέτηση **δεν έχουν ακόμη καθοριστεί**, θα πρέπει επίσης να γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες στη νομική οντότητα ή διευθέτηση, η κατηγορία των προσώπων τα οποία έχουν το κύριο συμφέρον από την τη σύσταση ή τη λειτουργία της νομικής οντότητας ή διευθέτησης. Οι εταιρείες πρέπει να προσδιορίζουν τον δικαιούχο κατά τη στιγμή της πληρωμής ή κατά τη στιγμή της άσκησης από τον δικαιούχο των κεκτημένων δικαιωμάτων του.

E.6.4 Όταν μια Εταιρεία **λαμβάνει χρήματα για λογαριασμό ενός εμπιστεύματος**, πρέπει να εξασφαλίσει ότι η πηγή των κεφαλαίων έχει εξακριβωθεί, ότι η φύση της συναλλαγής γίνεται κατανοητή και οι πληρωμές είναι σύμφωνες με το έγγραφο του εμπιστεύματος και δεόντως εξουσιοδοτημένες από τον εμπιστευματοδόχο.

E.6.5 Σε περίπτωση **επαγγελματικών συνταξιοδοτικών σχεδίων** (occupational pension schemes), η ταυτότητα του κύριου εργοδότη και των διαχειριστών πρέπει να επαληθεύονται (μέσω ελέγχου των εγγράφων του σχεδίου). Δεν είναι απαραίτητο να επαληθευτεί η ταυτότητα αυτών που πρόκειται να λάβουν παροχές από το σχέδιο, εκτός εάν η Εταιρεία τους προσφέρει συμβουλές σε ατομική βάση.

E.6.6 Στην περίπτωση που ο πελάτης είναι **λέσχη, σύλλογος ή φιλανθρωπικό ίδρυμα**, οι εταιρείες πρέπει να εξετάσουν και να ανακαλύψουν τον σκοπό της λειτουργίας τους και να διασφαλίσουν τη νομιμότητά τους ζητώντας το Καταστατικό και το Πιστοποιητικό Ίδρυσης ή Εγγραφής που εκδίδεται από την αρμόδια Κυβερνητική Αρχή. Επίσης, οι εταιρείες θα πρέπει να επαληθεύουν την ταυτότητα όλων των υπογραφόντων σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία για την επαλήθευση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων που αναφέρεται ανωτέρω.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι οι σύλλογοι και φιλανθρωπικά ιδρύματα μπορεί να χρησιμοποιηθούν από εγκληματίες και κυρίως από χρηματοδότες τρομοκρατών. Ως εκ τούτου, οι εταιρείες πρέπει να είναι πολύ προσεκτικές κατά την ΑΒΚ και λήψη μέτρων ΔΕΠ σε τέτοιες δομές, δίνοντας έμφαση στον σκοπό και τις δικαιοδοσίες ίδρυσής τους, καθώς επίσης και σε τυχόν ύποπτους συνεργάτες της λέσχης, του συλλόγου, ή του φιλανθρωπικού ιδρύματος.

Ε.6.7 Όταν ο πελάτης είναι **τοπική αρχή ή άλλος δημόσιος οργανισμός**, η Εταιρεία θα πρέπει να αποκτήσει αντίγραφο του ψηφίσματος που επιτρέπει την διεκπεραίωση της σχετικής συναλλαγής. Πρέπει να αναζητούνται στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το άτομο που δίνει οδηγίες στην Εταιρεία έχει την εξουσιοδότηση να το κάνει, καθώς και να γίνεται επαλήθευση ταυτότητας του ατόμου αυτού.

Ε.7 Αυξημένη Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη (ΑΔΕΠ) και ΠΕΠ

Ε.7.1 Κάθε Εταιρεία θα πρέπει να περιγράφει με σαφήνεια στο Εγχειρίδιο ΞΠΧ/ΧΤ ή στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών της τις **κατηγορίες πελατών** για τις οποίες θα εκτελεί **ΑΔΕΠ**, για λόγους σαφήνειας. Η παράγραφος Ε.7.2, το [Κεφάλαιο Γ](#), καθώς και το [Παράρτημα ΙΙ](#) πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Ε.7.2 Οι εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν μία Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου (βλ. [Κεφάλαιο Γ](#)) στη ΔΕΠ και να εντοπίσουν περιστάσεις στις οποίες υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας. ΑΔΕΠ πρέπει να διενεργείται για κατηγορίες υψηλού κινδύνου πελατών, επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών.

Ο Νόμος ορίζει ότι πρέπει να εφαρμόζονται **μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας πελάτη** κατά την καθιέρωση της επιχειρηματικής σχέσης ή την διεκπεραίωση μεμονωμένης συναλλαγής με:

- α. Πρόσωπο που προέρχεται ή είναι εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου
- β. ΠΕΠ (συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας και των στενών συνεργατών)
- γ. Άλλες περιπτώσεις που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας ανάλογα με την διάθεση ανάληψης κινδύνου της Εταιρείας (βλ. [Κεφάλαιο Γ](#)).

Ε.7.3 Οι διαδικασίες ΑΔΕΠ πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να ανταποκρίνονται στους τομείς που ενέχουν υψηλότερο κίνδυνο που πηγάζει από την επιχειρηματική σχέση με τον αντίστοιχο πελάτη.

Δείτε πρακτικά παραδείγματα στον παρακάτω πίνακα:

Τομέας υψηλού κινδύνου σε σχέση με το προφίλ του πελάτη	Μέτρα ΑΔΕΠ για τον μετριασμό του κινδύνου
Μη μόνιμοι κάτοικοι και απουσία συνάντησης πρόσωπο με πρόσωπο	Πρόσθετη επαλήθευση ταυτότητας
ΠΕΠ	Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με τη πηγή και μέγεθος πλούτου
Πελάτης υψηλής καθαρής αξίας	Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με τη πηγή και μέγεθος πλούτου
Επιχειρηματική σχέση με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου	Λεπτομερέστερη και πιο εξελιγμένη παρακολούθηση συναλλαγών
Δραστηριότητες σχετιζόμενες με κρυπτονομίσματα	Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δραστηριότητες, από που αποκτήθηκε το κρυπτονομίσμα, τύπος κρυπτονομίσματος (ανώνυμα).

Πελάτες ΚΕΠ	Περισσότερες λεπτομέρειες και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με την πηγή και το μέγεθος του πλούτου, το υπόβαθρο, τυχόν αντιπαραθέσεις, αρνητικά δημοσιεύματα, τον σκοπό της αίτησης και άλλα.
-------------	---

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται σε περίπλοκες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και όλες τις ασυνήθιστες μορφές συναλλαγών, οι οποίες φαίνεται ότι δεν έχουν εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό.

Ε.7.4 Τα μέτρα **ΑΔΕΠ** για επιχειρηματικές σχέσεις ή/και συναλλαγές μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α. Αναζήτηση πρόσθετων, αξιόπιστων πηγών για την επαλήθευση των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών ταυτοποίησης (π.χ. επιστολή από αξιόπιστο επαγγελματία σύμβουλο στη χώρα καταγωγής του υποψήφιου πελάτη – Βλ. [Παράρτημα III](#))
- β. Λεπτομερής εξέταση του υποβάθρου και της σκοπούμενης φύσης της επιχειρηματικής σχέσης, για να υπάρξει καλύτερη κατανόηση του υποβάθρου, της ιδιοκτησίας και της οικονομικής κατάστασης του πελάτη, των συνεργατών του και άλλων σχετιζόμενων μερών.
- γ. Ενίσχυση και προσαρμογή του επιπέδου και της φύσης της συνεχούς παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης συμπεριλαμβανομένης της λεπτομερέστερης διερεύνησης των συναλλαγών
- δ. Λήψη περαιτέρω μέτρων προς επιβεβαίωση ότι οι συναλλαγές είναι σύμφωνες με το σκοπό και την επιδιωκόμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης

Ε.7.5 Οι **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου** περιλαμβάνουν κάθε χώρα που είναι ευρέως γνωστή ότι αντιμετωπίζει στρατηγικές ελλείψεις, προβλήματα δωροδοκίας, διαφθορά και οικονομικές παρατυπίες και των οποίων οι νόμοι και οι κανονισμοί για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με διεθνή πρότυπα. Έχει εκδοθεί κατάλογος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης. Ο κατάλογος αυτός ενημερώνεται αναλόγως. Οι εταιρείες ενθαρρύνονται επίσης να χρησιμοποιούν τον κατάλογο που έχει καταρτίσει η FATF για τον προσδιορισμό δικαιοδοσιών Υψηλού Κινδύνου, που έχουν σε ισχύ αδύναμα μέτρα για την καταπολέμηση νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Στις περιπτώσεις που το πρόσωπο που προέρχεται από τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου ανήκει σε όμιλο που υιοθετεί και εφαρμόζει ισοδύναμα ή αυστηρότερα μέτρα από αυτά που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ και εφόσον υπάρχουν τεκμήρια πλήρους συμμόρφωσης του προσώπου, τότε οι απαιτήσεις ΑΔΕΠ δύνανται να μην εφαρμόζονται αυτομάτως. Η κατάσταση θα πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω.

Ε.7.6 Οι εταιρείες θα πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και διαδικασίες βάσει κινδύνου, προκειμένου να είναι σε θέση να προσδιορίσουν εάν ένας δυνητικός πελάτης, ένας υφιστάμενος πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος είναι **ΠΕΠ**. Παραδείγματα μέτρων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος αυτών των διαδικασιών βάσει κινδύνου, περιλαμβάνουν την αναζήτηση σχετικών πληροφοριών από τον πελάτη, την προσφυγή σε διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες ή την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων των ΠΕΠ, εξασφαλίζοντας πάντα την πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Νόμου περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) («Νόμος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων»).

Ε.7.7 Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί όταν **ΠΕΠ συνδέονται (λόγω εθνικότητας, διαμονής, ιθαγένειας ή τοποθεσίας επιχειρηματικής δραστηριότητας) με χώρα που είναι ευρέως γνωστή για προβλήματα δωροδοκίας**, διαφθοράς και δημοσιονομικών παρατυπιών και των οποίων οι νόμοι και οι

κανονισμοί για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμοι με τα διεθνή πρότυπα.

Ε.7.8 Οι εταιρείες που παρέχουν τακτικά υπηρεσίες σε διεθνείς πελάτες ενθαρρύνονται να εγγραφούν σε εξειδικευμένη βάση δεδομένων. Οι εταιρείες που χρησιμοποιούν εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων θα πρέπει να κατανοήσουν πώς αυτές οι βάσεις δεδομένων έχουν συμπληρωθεί και πρέπει να διασφαλίσουν ότι όσοι επισημαίνονται από τη βάση δεδομένων εμπίπτουν στον ορισμό του ΠΕΠ που ορίζεται παραπάνω. Οι εταιρείες πρέπει να εφαρμόζουν συστηματικούς ελέγχους υποβάθρου για τους πελάτες υψηλού κινδύνου, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυξημένης δέουσας επιμέλειας.

Ε.7.9 Σε περίπτωση σύναψης μιας επιχειρηματικής σχέσης με πελάτη συνδεδεμένο με ΠΕΠ, οι εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν τα ακόλουθα μέτρα ΑΔΕΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου:

- α) Έγκριση από την Ανώτερη Διοίκηση για την σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή για τη συνέχιση των επιχειρηματικών σχέσεων με έναν υφιστάμενο πελάτη που έχει γίνει ΠΕΠ,
- β) Λήψη κατάλληλων μέτρων για να καθοριστεί το μέγεθος και η πηγή του πλούτου και των εισοδημάτων του πελάτη
- γ) Διεξαγωγή ενισχυμένης συνεχούς παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης

Τα παραπάνω μέτρα ΑΔΕΠ θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται για πελάτες υψηλού κινδύνου, εκτός των ΠΕΠ.

Ε.7.10 Οι εταιρείες θα πρέπει να συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν τα φυσικά πρόσωπα **ως ΠΕΠ, αφού παύσουν να κατέχουν σημαντικό δημόσιο αξίωμα**, για περίοδο τουλάχιστον 12 μηνών. Οι εταιρείες θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν μέτρα ΑΔΕΠ σε ΠΕΠ για περισσότερο από 12 μήνες από τη παύση κατοχής δημόσιου αξιώματος, όταν εκτιμούν ότι παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο για ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι παραπάνω διατάξεις ισχύουν για τα μέλη της οικογένειας και τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των ΠΕΠ, σύμφωνα με το Νόμο.

Ε.8 Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια (ΑΔΕ)⁴

Ε.8.1 Τα μέτρα **Απλουστευμένης Δέουσας Επιμέλειας** μπορούν να εφαρμοστούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι πάντοτε απαιτείται παρακολούθηση των συναλλαγών και των επιχειρηματικών σχέσεων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανίχνευση ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών. Επιπλέον, η υποχρέωση αναφοράς στην ΜΟΚΑΣ οποιασδήποτε ύποπτης συναλλαγής παραμένει.

Αυτές οι εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση, εξασφαλίζοντας ότι η επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στο [Κεφάλαιο Γ](#) και βασίζονται στο περιεχόμενο του [Παραρτήματος Ι](#) (Χαμηλότερου Κινδύνου). Το σκεπτικό της εφαρμογής ΑΔΕ θα πρέπει να τεκμηριώνεται σαφώς στο Εγχειρίδιο ΞΠΧ/ΧΤ ή στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών.

Ε.8.2 Τονίζεται ότι όταν μία ΑΥΣ ή ΑΥΔ υποβάλλεται για έναν πελάτη για τον οποίον εκτελούνται τα μέτρα ΑΔΕ, ο πελάτης θα πρέπει να ανα-κατηγοριοποιηθεί αμέσως σε πελάτη υψηλού κινδύνου.

Θα πρέπει επίσης να εξετασθεί η εφαρμογή των διαδικασιών ΑΔΕ σε συντονισμό με την ΜΟΚΑΣ και χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η διερεύνηση ή να υπάρξει αποκάλυψη πληροφοριών (tipping off) προς τον ύποπτο (Βλ. παράγραφο Α.5.3)

Ε.8.3 Κατά την εφαρμογή της Απλουστευμένης Δέουσας Επιμέλειας, εξακολουθούν να απαιτούνται

⁴ Simplified Due Diligence (SDD)

μέτρα δέουσας επιμέλειας, αλλά μπορούν να γίνουν ορισμένες προσαρμογές που να αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση χαμηλού κινδύνου.

Οι προαναφερόμενες προσαρμογές μπορούν να καλύπτουν τα ακόλουθα:

- α. Την ποιότητα και την πηγή των πληροφοριών που λαμβάνονται για σκοπούς ταυτοποίησης και επαλήθευσης
- β. Τον χρόνο εφαρμογής των διαδικασιών ΔΕΠ
- γ. Η συχνότητα των προγραμματισμένων επικαιροποιήσεων ή επικαιροποιήσεων ρουτίνας ΔΕΠ που αναφέρονται στο Ε.3.2
- δ. Την συχνότητα και την έκταση της παρακολούθησης των συναλλαγών

Ε.9 Εκτέλεση από Τρίτα Πρόσωπα

Ε.9.1 Οι εταιρείες μπορούν να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα, μέσω σύναψης συμφωνίας με τρίτο, για την εκτέλεση όλων ή μέρους των διαδικασιών ταυτοποίησης πελατών και δέουσας επιμέλειας. Η συμφωνία πρέπει να αναφέρει ρητά ότι ο τρίτος έχει συναινέσει επισήμως στο να βασίζονται επάνω του και ότι θα θέσει στη διάθεση της Εταιρείας αντίγραφα των εγγράφων ΔΕΠ που ζητήθηκαν για τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, οι εταιρείες θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή σε αυτή την εμπιστοσύνη, καθώς θα παραμείνουν υπεύθυνες για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης, παρά το γεγονός ύπαρξης της εξάρτησης από τρίτους. Ως εκ τούτου, οι εταιρείες που εξαρτώνται από τρίτους πρέπει να ικανοποιούνται με το επίπεδο δέουσας επιμέλειας που εκτελείται από το τρίτο πρόσωπο.

Ε.9.2 **Εξάρτηση για σκοπούς ΔΕΠ** μπορεί να αφηθεί μόνο σε πιστωτικό ίδρυμα, χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, ελεγκτή, εξωτερικό λογιστή, φορολογικό σύμβουλο, πάροχο διοικητικών υπηρεσιών ή ανεξάρτητο νομικό που πληροί τους ακόλουθους όρους:

- α. Εφαρμόζει ΔΕΠ και μέτρα τήρησης αρχείων τα οποία συνάδουν με την Οδηγία της ΕΕ και
- β. υπόκειται σε εποπτεία που είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της ΕΕ.

Οι εταιρείες που επιλέγουν να βασίζονται σε τρίτα μέρη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος θα θέσει στη διάθεσή τους και θα διαβιβάσει, ανά πάσα στιγμή, ζητούμενα δεδομένα, έγγραφα ταυτοποίησης, πληροφορίες ή έγγραφα που λαμβάνονται για διαδικασίες ΔΕΠ. Τονίζεται ότι η εξάρτηση από τρίτους, λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης και δεν επιτρέπεται εξάρτηση από οποιονδήποτε τρίτο πρόσωπο για την διενέργεια συνεχούς παρακολούθησης.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στην εξασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης του τρίτου προσώπου στο οποίο βασίζονται οι εταιρείες, με τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) (ο “Νόμος περί Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων”).

Ε.9.3 Πριν από την αποδοχή των πληροφοριών και των εγγράφων από το εν λόγω τρίτο πρόσωπο, οι εταιρείες πρέπει να εφαρμόσουν τα ακόλουθα **πρόσθετα μέτρα/διαδικασίες**:

- α. Αξιολογούν τα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο για την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας
- β. Επιβεβαιώνουν με βάση την αξιολόγηση του στοιχείου α) ότι το τρίτο πρόσωπο εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες ταυτοποίησης πελατών και δέουσας επιμέλειας, τα οποία είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας

- γ. Διατηρούν χωριστό φάκελο για κάθε τρίτο πρόσωπο όπου αποθηκεύουν την έκθεση αξιολόγησης σχετικά με το στοιχείο α) και άλλες σχετικές πληροφορίες
- δ. Λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι το τρίτο πρόσωπο στο οποίο βασίζονται, θα παράσχει τα πρωτότυπα έγγραφα
- ε. Η έναρξη της συνεργασίας με τρίτο πρόσωπο και η αποδοχή των στοιχείων ταυτοποίησης πελάτη που επαληθεύονται από τρίτα πρόσωπα υπόκειται στην έγκριση του ΛΣ.

E.9.4 Τονίζεται ότι η εξάρτηση από τρίτα πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου απαγορεύεται. Ένα υποκατάστημα ή μια θυγατρική η πλειοψηφία της οποίας ανήκει σε υπόχρεη οντότητα εγκατεστημένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία βρίσκεται σε μια χώρα υψηλού κινδύνου και η οποία συμμορφώνεται πλήρως με πολιτικές και διαδικασίες ολόκληρου του ομίλου που είναι ισοδύναμες ή αυστηρότερες από τις διατάξεις της Οδηγίας της ΕΕ, απαλλάσσονται από την απαγόρευση από τον ΠΔΣ.

E.9.5 Πριν από τη χορήγηση της συγκατάθεσης στην οποία θα βασιστεί, ένα μέλος του ΠΔΣ πρέπει να διασφαλίσει ότι ο πελάτης του (και κάθε άλλο μέρος του οποίου οι πληροφορίες μπορούν να αποκαλυφθούν) γνωρίζει ότι μπορεί να γίνει γνωστοποίηση σε άλλο μέρος και να εξασφαλίσει ότι δεν έχει αντίρρηση σχετικά με την αποκάλυψη αυτή. Πρέπει επίσης να βεβαιώνεται ότι μπορεί να διατίθεται αμέσως μετά από αίτηση, δεδομένα, έγγραφα ταυτοποίησης, πληροφορίες ή τεκμηρίωση που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια διαδικασιών ΔΕΠ.

E.9.6 Οι εταιρείες θα μπορούσαν να βασίζονται σε ένα υποκατάστημα στο εξωτερικό ή σε μια συνδεδεμένη Εταιρεία που ανήκει στον ίδιο όμιλο, υπό την προϋπόθεση ότι ο όμιλος εφαρμόζει κοινές διαδικασίες δέουσας επιμέλειας πελατών και τήρησης αρχείων και μέτρα κατά της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, συνεπή ή αυστηρότερα των απαιτήσεων της Οδηγίας της ΕΕ και η αποτελεσματική εφαρμογή τέτοιων μέτρων και διαδικασιών εποπτεύεται σε επίπεδο ομίλου από αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης ή τρίτης χώρας.

E.9.7 Όταν μια Εταιρεία **συγχωνεύεται με άλλη Εταιρεία** ή αποκτά την πρακτική μιας άλλης Εταιρείας εν όλω ή εν μέρει, ενδέχεται να μην είναι αναγκαίο να επαληθευθεί εκ νέου η ταυτότητα των πελατών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμα ικανοποιητικά αρχεία αναγνώρισης.

E.9.8 Όταν ένα μέλος του ΠΔΣ προσλαμβάνεται από άλλο συμβαλλόμενο μέρος, το X, για να βοηθήσει με μια δέσμευση που έχει το X με ένα άλλο μέρος, Y, τότε το μέλος του ΠΔΣ πρέπει να εξετάσει προσεκτικά και να τεκμηριώσει ποιος είναι ο πελάτης του. Όταν δεν υπάρχει επιχειρηματική σχέση και συνεπώς δεν υπάρχει κανένα γράμμα εμπλοκής μεταξύ του μέλους του ΠΔΣ και του Y, τότε η ΔΕΠ στο Y μπορεί να μην απαιτείται. Αντ' αυτού, πρέπει να εφαρμοστεί ΔΕΠ στο X.

Σε ένα διαφορετικό σενάριο, ο Y θεωρείται επίσης πελάτης και θα πρέπει επίσης να εφαρμοστεί ΔΕΠ, όπου υπάρχει μια επιχειρηματική σχέση με τον Y και ως εκ τούτου υπάρχει σημαντική επαφή. Παρόμοιες αξιολογήσεις ισχύουν και σε **συμφωνίες δικτύου**, όπου η εργασία λαμβάνει χώρα μεταξύ εταιρειών μελών του ίδιου δικτύου.

E.9.9 Πρέπει να σημειωθεί ότι οι πρόνοιες για την εξάρτηση σε τρίτους για σκοπούς ΔΕΠ διαφέρουν από τις πρόνοιες για την αποδοχή **πιστοποίησης** εγγράφων από τρίτους ως πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων (Βλ. παράγραφο E.4.4). Για λόγους πιστοποίησης, θα πρέπει να αξιολογείται μόνο η ακεραιότητα του τρίτου προσώπου, ενώ για την εξάρτηση για την διενέργεια **ΔΕΠ**, όπως αποδεικνύεται στην παράγραφο [E.9](#) πιο πάνω, θα πρέπει να διεξαχθούν πιο διεξοδικοί έλεγχοι.

E.10 Επιστολή Αποδέσμευσης

E.10.1 Μια Εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, και η οποία αναλαμβάνει καθήκοντα μέσω επαγγελματικού διορισμού που αντικαθιστά άλλο προϋπάρχων επαγγελματικό διορισμό, πρέπει να έρχεται σε επαφή με την προκάτοχό της. Με τον τρόπο αυτόν, δύναται

να παρασχεθούν αποδείξεις για την ταυτότητα καθώς και για την ακεραιότητα του πελάτη και, ως εκ τούτου, αποτελεί πολύτιμη διαδικασία στο πλαίσιο αυτό. Μια **επιστολή αποδέσμευσης** πρέπει να λαμβάνεται από τον προκάτοχό σας, αναφέροντας εάν υπάρχουν θέματα ξεπλύματος παράνομου χρήματος και/ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σχετικά με τον εν λόγω πελάτη

ΣΤ. Συνεχής Παρακολούθηση Συναλλαγών και Επιχειρηματικών Σχέσεων

ΣΤ.1 Διαδικασίες Συνεχούς Παρακολούθησης

ΣΤ.1.1 Η **συνεχής παρακολούθηση** αποτελεί ζωτικό μέρος των αποτελεσματικών συστημάτων συμμόρφωσης για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης βοηθούν τις υπόχρεες οντότητες να ενημερώνονται για τις υπάρχουσες πληροφορίες/γνώσεις σχετικά με τους πελάτες τους και να εντοπίζουν τυχόν ασυνήθιστες ή ύποπτες δραστηριότητες.

Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης θα πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα με τον τύπο των υπηρεσιών που προσφέρονται στον πελάτη. Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης ενός πελάτη στον οποίον προσφέρονται υπηρεσίες νομικής συμβουλής θα πρέπει να διαφέρουν από τις διαδικασίες παρακολούθησης που έχουν υιοθετηθεί για έναν πελάτη που λαμβάνει υπηρεσίες διευθυντή ή διαχείρισης τραπεζικών λογαριασμών.

ΣΤ.1.2 Για παράδειγμα, μια Εταιρεία μπορεί να διεξάγει **συνεχή παρακολούθηση** με:

- (i) Επανεξέταση των εγγράφων και των πληροφοριών που συλλέγονται για λόγους ΔΕΠ, ώστε να διασφαλίζεται ότι είναι επικαιροποιημένα, συναφή και πιστοποιημένα σύμφωνα με τις διατάξεις του [Παραρτήματος ΙΙΙ](#).
- (ii) Εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τον πελάτη ή για λογαριασμό του πελάτη, για να διασφαλιστεί ότι συνάδουν με την υπάρχουσα γνώση σχετικά με τις εργασίες, την επιχειρηματική δραστηριότητα, το προφίλ κινδύνου και την πηγή κεφαλαίων ή/και πλούτου (οικονομικό προφίλ του πελάτη)
- (iii) Αναγνώριση πολύπλοκων συναλλαγών, ασυνήθιστα μεγάλου ποσού ή ασυνήθιστου μοτίβου ή που δεν έχουν εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, που μπορεί να υποδηλώνει Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή/και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας
- (iv) Διεξαγωγή κατάλληλων ερευνών πελατών

ΣΤ.1.3 Κατά την **εξέταση των συναλλαγών**, μια Εταιρεία μπορεί να εξετάσει, για παράδειγμα, τους ακόλουθους **παράγοντες**:

- α. Γεωγραφική προέλευση / προορισμός των κεφαλαίων
- β. Υψηλά ή ασυνεπή ποσά
- γ. Πολλές μικρές συναλλαγές που όταν προστεθούν, υπερβαίνουν το αναμενόμενο όριο
- δ. Φύση ή είδος μεμονωμένων συναλλαγών ή σειράς συναλλαγών
- ε. Συνήθης δραστηριότητα των πελατών ή μέγεθος του κύκλου εργασιών
- στ. Αλλαγές στη συνήθη μέθοδο επικοινωνίας με τον πελάτη
- ζ. ΑΥΣ ή ΑΥΔ στην ΜΟΚΑΣ

ΣΤ.1.4 Στις περιπτώσεις όπου η ουσία μιας επιχειρηματικής σχέσης μεταβάλλεται σημαντικά, οι εταιρείες πρέπει να εκτελούν πρόσθετες διαδικασίες ΔΕΠ για τον εντοπισμό και στη μετέπειτα άμβλυνση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Εάν ο αναθεωρημένος κίνδυνος δεν συνάδει με την Πολιτική Αποδοχής Πελάτη της Εταιρείας, τότε θα πρέπει να εξεταστεί η διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης.

Οι αλλαγές στην επιχειρηματική σχέση με τους πελάτες μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- α. Αλλαγές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς
- β. Αλλαγές στις δραστηριότητες ή τον κύκλο εργασιών ενός πελάτη που δεν έχουν εμπορική ή/και οικονομική λογική
- γ. Έρευνες και παροχή νέων υπηρεσιών υψηλότερου κινδύνου
- δ. Αλλαγές στη φύση των συναλλαγών ενός πελάτη που δεν έχουν λογική επεξήγηση
- ε. Δημιουργία νέων εταιρικών δομών

Τονίζεται ότι ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

Ανάλογα με τα ευρήματα των διαδικασιών συνεχούς παρακολούθησης, οι Εταιρείες θα πρέπει να εξετάσουν την ανα-κατηγοριοποίηση του προφίλ κινδύνου του πελάτη και κατ' επέκταση, την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών και μέτρων δέουσας επιμέλειας προς μετριασμό του κινδύνου.

ΣΤ.1.5 Πρέπει να παρέχεται **επαρκής καθοδήγηση** στα μέλη του προσωπικού, ώστε να είναι σε θέση να διενεργούν αποτελεσματική παρακολούθηση.

ΣΤ.2 Εφαρμογή Προσέγγισης Βάσει Κινδύνου στη Συνεχή Παρακολούθηση

ΣΤ.2.1 Η συνεχής παρακολούθηση δύναται να είναι ανάλογη του προφίλ κινδύνου του πελάτη. Όσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος ενός πελάτη τόσο πιο συχνές και αυστηρές θα πρέπει να είναι οι διαδικασίες παρακολούθησης. Ιδιαίτερη προσοχή σε σχέση με τις διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης πρέπει να δίνεται σε πελατειακές σχέσεις στις οποίες εμπλέκεται ένα ΠΕΠ ή όταν ο πελάτης έχει οποιουδήποτε δεσμούς ή σχέσεις με χώρες υψηλού κινδύνου. Με την υιοθέτηση μιας προσέγγισης ανάλογης του κινδύνου, οι Εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά.

ΣΤ.2.2 Παρά την αρχή της αναλογικότητας που αναφέρεται ανωτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι η συνεχής παρακολούθηση θα πρέπει να εφαρμόζεται για όλες τις πελατειακές σχέσεις περιλαμβανομένων και αυτών χαμηλού κινδύνου για τις οποίες υιοθετήθηκαν μετρά απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας. Επομένως, αυτό που μπορεί να τροποποιηθεί είναι η συχνότητα και η έκταση της συνεχούς παρακολούθησης.

ΣΤ.2.3 Οι Εταιρείες μπορούν να εξετάσουν, αναλόγως μεγέθους, φύσεως και τύπου των παρεχόμενων υπηρεσιών, το ενδεχόμενο χρήσης λογισμικού, για μια πιο αποτελεσματική παρακολούθηση των συναλλαγών.

Z. Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Z.1 Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Z.1.1 Τα έσοδα της χρηματοδότησης **τρομοκρατικών οργανώσεων** προέρχονται τόσο από νόμιμες, όσο και από παράνομες δραστηριότητες.

Z.1.2 Οι **νόμιμες μέθοδοι συγκέντρωσης κεφαλαίων** που χρησιμοποιούνται από τρομοκρατικές ομάδες περιλαμβάνουν:

- α. είσπραξη εισφορών και/ή συνδρομών μελών,
- β. πώληση βιβλίων και άλλων εκδόσεων,
- γ. πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις,
- δ. δωρεές,
- ε. προσκλήσεις κοινοτικών εισφορών και έρανοι.

Z.1.3 Όπως προαναφέρθηκε, οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν επίσης **κεφάλαια που προέρχονται από παράνομες πηγές**. Τέτοιες πηγές αποτελούν, ανάμεσα σε άλλα, το λαθρεμπόριο μετρητών με μεταφορείς (couriers) ή μαζικές αποστολές μετρητών, οι δομημένες καταθέσεις ή αποσύρσεις από τραπεζικούς λογαριασμούς, η χρήση δικτύων hawala, οι αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, μεταφορές χρημάτων μέσω τακτικών χρησιμοποίησης «αχυρανθρώπων», ψεύτικες ταυτότητες, εικονικές εταιρείες και εταιρείες βιτρίνα, καθώς και δηλωθέντες αξιωματούχους και/ή μετόχους από τον στενό κύκλο συγγενών, φίλων και συνεργατών. Οι εγκληματικές δραστηριότητες που παράγουν τέτοιου είδους έσοδα μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, απαγωγές (που απαιτούν λύτρα), εκβιασμούς (που απαιτούν χρήματα "προστασίας"), λαθρεμπόριο, κλοπές, ληστείες, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και παράνομη διακίνηση πετρελαίου.

Z.1.4 Στόχος των τρομοκρατών είναι να αποκρύψουν από που προήλθαν τα χρήματα και πώς θα χρησιμοποιηθούν. Τα κεφάλαια ενδέχεται επίσης να προέρχονται από παράνομες πηγές, οι οποίες φαίνονται νόμιμες μέσω του ξεπλύματος παράνομου χρήματος. Παρόλο που τον σημαντικότερο ρόλο στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαδραματίζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όλες οι υπόχρεες οντότητες που συμμετέχουν στην αλυσίδα παροχής υπηρεσιών, όπως είναι οι δικηγορικές Εταιρείες, οι φορολογικοί σύμβουλοι, οι λογιστές, οι ελεγκτές, οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι πωλητές αυτοκινήτων κλπ, θα πρέπει να συμμετάσχουν σε αυτή την προσπάθεια. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στις **διασυνδέσεις και το δίκτυο του πελάτη**.

Z.1.5 Οι **μη κερδοσκοπικές και φιλανθρωπικές οργανώσεις** χρησιμοποιούνται επίσης από τρομοκρατικές ομάδες ως μέσο συγκέντρωσης κεφαλαίων ή/και χρησιμεύουν ως κάλυψη για τη μεταφορά κεφαλαίων προς υποστήριξη τρομοκρατικών ενεργειών.

Πιθανή κατάχρηση μη κερδοσκοπικών και φιλανθρωπικών οργανώσεων μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους:

- α. Ίδρυση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με συγκεκριμένο φιλανθρωπικό σκοπό, ο οποίος στην πραγματικότητα υπάρχει μόνο για να διοχετεύει κεφάλαια σε τρομοκρατική οργάνωση.
- β. Μη κερδοσκοπικός οργανισμός με νόμιμο ανθρωπιστικό ή φιλανθρωπικό σκοπό στον οποίον διεισδύουν τρομοκράτες που διοχετεύουν τα κεφάλαια που συλλέγονται για έναν φαινομενικά νόμιμο φιλανθρωπικό σκοπό προς υποστήριξη μιας τρομοκρατικής οργάνωσης.
- γ. Μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος λειτουργεί ως διαμεσολαβητής ή καλύπτει τη διακίνηση κεφαλαίων σε διεθνές επίπεδο.
- δ. Μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος παρέχει διοικητική υποστήριξη στο τρομοκρατικό κίνημα.

Τα ασυνήθιστα χαρακτηριστικά των μη κερδοσκοπικών οργανισμών που υποδεικνύουν ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παράνομο σκοπό είναι τα εξής:

- α. Η χρήση κεφαλαίων από μη κερδοσκοπικό οργανισμό δεν συνάδει με τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε.
- β. Δωρεές που σχετίζονται με αιτία που υπόκειται σε υποτιμητικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στο κοινό (πρωτοβουλία για συλλογικές χρηματοδοτήσεις (crowdfunding), φιλανθρωπίες, ΜΚΟ κ.λπ.).
- γ. Αναντιστοιχία μεταξύ του τύπου και του μεγέθους των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και του δηλωμένου σκοπού και δραστηριότητας του μη κερδοσκοπικού οργανισμού.
- δ. Ξαφνική αύξηση της συχνότητας και των ποσών των χρηματοοικονομικών συναλλαγών για λογαριασμό ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού.
- ε. Μεγάλες και ανεξήγητες συναλλαγές μετρητών από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
- στ. Η απουσία συνεισφορών από δωρητές που βρίσκονται στη χώρα προέλευσης του μη κερδοσκοπικού οργανισμού.

Z.1.6 Οι ακόλουθες ενέργειες θεωρούνται **τρομοκρατικά αδικήματα**:

- α. επιθέσεις στη ζωή ενός ατόμου που μπορεί να προκαλέσουν θάνατο ·
- β. επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας ενός ατόμου ·
- γ. απαγωγή ή λήψη ομήρων ·
- δ. πρόκληση εκτεταμένης καταστροφής σε μία Κυβέρνηση ή δημόσια εγκατάσταση, ένα σύστημα μεταφορών, μία εγκατάσταση υποδομής, συμπεριλαμβανομένου ενός συστήματος πληροφοριών, μιας σταθερής πλατφόρμας που βρίσκεται στην υφαλοκρηπίδα, σε ένα δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο που ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή ή να οδηγήσει σε σημαντικές οικονομικές απώλειες ·
- ε. κατάληψη αεροσκαφών, πλοίων ή άλλων μέσων δημόσιας ή εμπορευματικής μεταφοράς ·
- στ. παραγωγή, κατοχή, απόκτηση, μεταφορά, προμήθεια ή χρήση όπλων, εκρηκτικών ή πυρηνικών, βιολογικών ή χημικών όπλων, καθώς και έρευνα και ανάπτυξη βιολογικών και χημικών όπλων ·
- ζ. απειλητική επικίνδυνων ουσιών ή πρόκληση πυρκαγιών, πλημμυρών ή εκρήξεων που έχουν ως αποτέλεσμα το να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή.
- η. παρεμβολή ή διακοπή της παροχής νερού, ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλου βασικού φυσικού πόρου, το αποτέλεσμα της οποίας είναι το να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή ·
- θ. απειλή διάπραξης οποιασδήποτε από τις πράξεις που απαριθμούνται στα στοιχεία (α.) έως (η.).

Η καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιλαμβάνει τη διερεύνηση, ανάλυση, αποτροπή και πρόληψη πηγών χρηματοδότησης για δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη πολιτικών, θρησκευτικών ή ιδεολογικών στόχων μέσω της βίας και της απειλής βίας κατά των αμάχων. Μέσω του εντοπισμού της πηγής των κεφαλαίων που υποστηρίζουν τις τρομοκρατικές δραστηριότητες, οι αρχές επιβολής του νόμου μπορούν να αποτρέψουν ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες. Αντί να προσπαθούν να συλλάβουν έναν εγκληματικό σχεδιασμό ή την διάπραξη μιας τρομοκρατικής ενέργειας με άλλα μέσα, όπως η επιτήρηση, οι αρχές επιβολής του νόμου αντιμετωπίζουν το πρόβλημα από την πλευρά του χρήματος ανιχνεύοντας ύποπτες οικονομικές συναλλαγές και εντοπίζοντας όλα τα άτομα και τους οργανισμούς που συμμετέχουν στις συναλλαγές αυτές.

Z.1.7 Οι Εταιρείες θα πρέπει να τηρούν πλήρως τις απαιτήσεις της παρούσας Οδηγίας και να **εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες αξιολόγησης κινδύνου**.

Η. Αναγνώριση και Υποβολή Αναφορών Ύποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων⁵ (ΑΥΣ & ΑΥΔ)

Η.1 Νομοθετικές Απαιτήσεις

Η.1.1 Όλες οι υπόχρεες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των μελών του ΠΔΣ, θα πρέπει βάσει Νόμου, να έχουν εσωτερικές διαδικασίες υποβολής αναφορών που θα επιτρέπουν σε όλους τους υπαλλήλους να αναφέρουν και να αποκαλύπτουν οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα δημιουργεί υποψίες για Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας (ΑΥΣ & ΑΥΔ). Όλες οι εσωτερικές αναφορές ύποπτων συναλλαγών και ύποπτων δραστηριοτήτων θα πρέπει να γνωστοποιούνται στον Λ.Σ. της Εταιρείας. Πρέπει να επισημανθεί ότι η μη υποβολή και γνωστοποίηση τέτοιων πληροφοριών ή άλλων θεμάτων στον Λ.Σ. μπορεί να οδηγήσει σε κυρώσεις, τόσο στο άτομο που είναι υπεύθυνο όσο και στην Εταιρεία. Για λεπτομέρειες σχετικά με τις ποινές βλ. παράγραφο Α.5.6.

Η.1.2 Μόλις ένας υπάλληλος αναφέρει την υποψία του στο Λειτουργό Συμμόρφωσης, τότε θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει πλήρως τις νομοθετικές του υποχρεώσεις όσον αφορά την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων. Ωστόσο, θα πρέπει να δοθεί έμφαση και να καταστεί σαφές στο μέλος του προσωπικού, ότι θα πρέπει να αποφύγει να αποκαλύψει στον ύποπτο ότι διαβιβάστηκαν πληροφορίες αναφορικά με ύποπτες συναλλαγές (βλ. παράγραφο Α.5.3) και να διασφαλίσει ότι σε περίπτωση που ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες ή βοήθεια από την ΜΟΚΑΣ, θα παρασχεθούν εγκαίρως.

Όλες οι ΑΥΣ & ΑΥΔ που υποβάλλονται στον ΛΣ από μέλη του προσωπικού **θα πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά** από τον Λειτουργό Συμμόρφωσης έχοντας υπόψιν οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες.

Η.1.3 Μετά την εξέταση της υπόθεσης, ο ΛΣ θα πρέπει να καταγράψει τις λεπτομέρειες της υπόθεσης και να καθορίσει εάν η ΑΥΣ/ΑΥΔ θα προωθηθεί στη ΜΟΚΑΣ. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αναφορές στην ΜΟΚΑΣ πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν προσδιορισμένες ή πιθανές απόπειρες διεξαγωγής Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και δεν περιορίζονται μόνο σε υποψίες σχετικά με συναλλαγές ή δραστηριότητες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Η.1.4 Οι ανωτέρω **πρόνοιες δεν ισχύουν** σε διορισμούς για να διαπιστωθεί η νομική θέση ενός πελάτη ή στην υπεράσπισή τους σε δικαστικές διαδικασίες.

Η.1.5 Οιαδήποτε αποκάλυψη των ΑΥΣ ή ΑΥΔ που έχει γίνει **καλόπιστα** δεν αποτελεί παραβίαση οποιασδήποτε συμβατικής υποχρέωσης ή συμφωνίας εμπιστευτικότητας μεταξύ της Εταιρείας και του πελάτη της. Συνεπώς, ένα τέτοιο γεγονός δεν θα δημιουργήσει οποιεσδήποτε ευθύνες εκ μέρους των διευθυντών ή/και των υπαλλήλων της Εταιρείας.

Η.1.6 Κάθε πρόσωπο που υποβάλλει ΑΥΣ ή ΑΥΔ (τόσο εσωτερικά όσο και προς την ΜΟΚΑΣ) **προστατεύεται από την έκθεση** σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες, καθώς και σε δυσμενείς ενέργειες ή διακρίσεις στα πλαίσια της απασχόλησής του.

Η.1.7 Οι εταιρείες θα πρέπει να συμπεριλάβουν στις **επιστολές δέσμευσης** τους, μια παράγραφο που θα ενημερώνει τους πελάτες για τις πιθανές υποχρεώσεις υποβολής αναφορών της Εταιρείας βάσει του Νόμου. Οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιούν μια γενική μορφή διατύπωσης, η οποία θα δύναται να επεκταθεί και σε άλλα θέματα, όπως για παράδειγμα όταν απαιτείται η υποβολή αναφοράς στις ρυθμιστικές αρχές. Είναι επίσης χρήσιμο προληπτικό μέτρο, να συμπεριληφθεί μια δήλωση ότι το κυπριακό δίκαιο θα διέπει την παροχή των υπηρεσιών του δικηγόρου και ότι τα κυπριακά δικαστήρια θα έχουν αποκλειστική δικαιοδοσία αναφορικά με οποιαδήποτε διαφορά.

⁵ Suspicious Transaction Reports (STRs) & Suspicious Activity Reports (SARs)

Η.2 Αναγνώριση Ύποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων

Η.2.1 Μια ύποπτη συναλλαγή ή μια ύποπτη δραστηριότητα θα είναι συχνά μια δραστηριότητα ασυμβίβαστη με τις συνηθισμένες νόμιμες επιχειρηματικές ή προσωπικές δραστηριότητες ενός πελάτη ή με την κανονική επιχειρηματική δραστηριότητα ενός τέτοιου τύπου πελάτη. Ως εκ τούτου, η βαθιά **γνώση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη** είναι θεμελιώδης, προκειμένου να αναγνωρισθεί ότι μια δραστηριότητα, μια συναλλαγή ή μια σειρά συναλλαγών είναι ασυνήθιστη ή ύποπτη.

Η.2.2 Οι "**κόκκινες σημαίες**" αποτελούν δείκτες ότι, οι καθιερωμένες συναλλαγές ή δραστηριότητες ενός πελάτη, ενδέχεται να είναι ύποπτες ή να σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Ορισμένες κόκκινες σημαίες μπορεί να περιλαμβάνουν (όχι εξαντλητικά) τα ακόλουθα:

- α. Το μέγεθος της συναλλαγής (ή των συναλλαγών όταν προστίθενται) είναι ασυμβίβαστο με τις συνήθεις δραστηριότητες του πελάτη που καταγράφονται στο οικονομικό του προφίλ
- β. Αλλαγή στο μοτίβο των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τον πελάτη
- γ. Η συναλλαγή είναι πολύπλοκη ή ασυνήθιστη, χωρίς ορατό οικονομικό, εμπορικό ή νόμιμο λόγο
- δ. Η συναλλαγή δεν είναι λογική σε σχέση με το πλαίσιο των δραστηριοτήτων του πελάτη που τεκμηριώνονται στο οικονομικό του προφίλ
- ε. Η συναλλαγή έχει διεθνή χαρακτήρα και ο πελάτης δεν έχει προφανή λόγο για τη διεξαγωγή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με την εμπλεκόμενη χώρα

Ένας κατάλογος που περιέχει παραδείγματα κόκκινων σημαιών, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως καθοδήγηση για την υποβοήθηση των εταιρειών και των εργαζομένων τους στην αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, περιλαμβάνονται στο [Παράρτημα IV](#) για τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και στο [Παράρτημα V](#) για την Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

Η.2.3 Ανεξαρτήτως του τομέα δικαίου στον οποίον επικεντρώνεται η πρακτική τους, οι εταιρείες θα πρέπει να γνωρίζουν ορισμένους δείκτες κόκκινων σημαιών που μπορεί να προκύψουν στην καθημερινή πρακτική. Πρέπει να παρέχεται επαρκής και κατάλληλη **καθοδήγηση στο προσωπικό των εταιρειών** ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις ύποπτες συναλλαγές. Ο τύπος καταστάσεων που δημιουργούν υποψίες εξαρτάται από την πελατειακή βάση της Εταιρείας και από το φάσμα των υπηρεσιών και των προϊόντων που προσφέρει. Οι εταιρείες μπορούν επίσης να εξετάσουν την παρακολούθηση των τύπων συναλλαγών και περιστάσεων που οδήγησαν σε αναφορές ύποπτων συναλλαγών από το προσωπικό, με σκοπό την επικαιροποίηση από καιρού εις καιρόν των εσωτερικών οδηγιών και κατευθυντήριων γραμμών.

Η.3 Διαδικασίες Εσωτερικών Αναφορών

Η.3.1 Οι εταιρείες θα πρέπει να προβούν σε όλες τις απαραίτητες διευθετήσεις προκειμένου να εισαγάγουν τα κατάλληλα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τις λειτουργίες του Λειτουργού Συμμόρφωσης και την **αναφορά ύποπτων συναλλαγών από υπαλλήλους**.

Οι εταιρείες θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι:

- α. Όλοι οι υπάλληλοί τους γνωρίζουν σε ποιον θα πρέπει να αναφέρουν γνώση ή υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και
- β. Υπάρχει μια σαφής αλυσίδα αναφοράς, σύμφωνα με την οποία γνώση ή υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαβιβάζεται χωρίς καθυστέρηση στο Λειτουργό Συμμόρφωσης.

Η.3.2 Οι **γραμμές αναφοράς** πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο άμεσες και σύντομες. Το άτομο με την υποψία θα πρέπει να είναι σε θέση να φτάσει άμεσα στο Λειτουργό Συμμόρφωσης. Αυτό εξασφαλίζει ταχύτητα, εμπιστευτικότητα και προσβασιμότητα στο Λειτουργό Συμμόρφωσης. Όλα τα μέλη του προσωπικού των εταιρειών πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι έχουν άμεση διαδρομή προς το Λειτουργό

Συμμόρφωσης.

Η.3.3 Μεγαλύτερες εταιρείες μπορούν να επιλέξουν να διορίσουν **βοηθούς Λειτουργού Συμμόρφωσης** εντός τμημάτων ή υποκαταστημάτων, ώστε να είναι δυνατή η εξέταση της εγκυρότητας της υποψίας πριν προωθηθεί στο Λειτουργό Συμμόρφωσης της Εταιρείας. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο ρόλος του βοηθού Λειτουργού Συμμόρφωσης πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια και να τεκμηριώνεται στο αντίστοιχο Εγχειρίδιο της Εταιρείας.

Η.3.4 Όλες **οι υποψίες που αναφέρονται** στο Λειτουργό Συμμόρφωσης πρέπει να τεκμηριώνονται (σε επείγουσες περιπτώσεις αυτό μπορεί να ακολουθήσει κατόπιν μίας αρχικής συζήτησης μέσω τηλεφώνου). Είναι επίσης δυνατό σε ορισμένες περιπτώσεις ένα μέλος του προσωπικού να συζητήσει την υποψία με το Λειτουργό Συμμόρφωσης και να ετοιμάσουν την έκθεση από κοινού. Η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρεις λεπτομέρειες του πελάτη και πλήρη περιγραφή των πληροφοριών που δημιουργούν την υποψία.

Η.3.5 Ο ΛΣ θα πρέπει να **επιβεβαιώνει την παραλαβή** της έκθεσης και ταυτόχρονα να υπενθυμίζει την υποχρέωση αποφυγής αποκάλυψης (tipping off) (Βλ. παράγραφο Α.5.3). Όλες οι εσωτερικές έρευνες που έγιναν σε σχέση με την ΑΥΣ ή ΑΥΔ, καθώς και ο λόγος για το αν η έκθεση θα υποβληθεί ή όχι στη ΜΟΚΑΣ, πρέπει να τεκμηριώνονται με σαφήνεια. Αυτή η τεκμηρίωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως απόδειξη ορθής πρακτικής και δέουσας επιμέλειας εκ μέρους της Εταιρείας, εάν διεξαχθεί έρευνα και οι υποψίες επιβεβαιωθούν στο μέλλον. Βλ. παράγραφο Α.5.4 για λεπτομέρειες.

Η.3.6 Ο ΛΣ θα πρέπει να επανεξετάσει αμέσως εάν η Εταιρεία θα πρέπει να διατηρήσει τον πελάτη (πάντα σε συντονισμό με τη ΜΟΚΑΣ όπου απαιτείται) ή/και να **ταξινομήσει εκ νέου τον αναφερόμενο πελάτη σε πελάτη Υψηλό Κινδύνου** και ως εκ τούτου να εφαρμόσει αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

Η.3.7 Οι εταιρείες μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να **παράσχουν ανατροφοδότηση** σχετικά με την απόφαση που έλαβε ο ΛΣ στο πρόσωπο τμήμα ή υποκατάστημα που προέβη στην αναφορά, ειδικά εάν οι αναφερόμενες υποψίες πιστεύεται ότι είναι αβάσιμες. Τιοιουτοτρόπως, κατά την ολοκλήρωση μιας εξωτερικής έρευνας, θα πρέπει να εξετασθεί το κατά πόσον θα παρασχεθεί συμβουλή σε όλους τους υπαλλήλους τους οποίους αφορά το αποτέλεσμα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενημερώνεται ο ΛΣ για όλες τις επικοινωνίες μεταξύ του ερευνώντος λειτουργού και της Εταιρείας σε όλα τα στάδια της έρευνας. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το ρόλο του ΛΣ, βλ. [Κεφάλαιο Β](#).

Η.3.8 Αρχείο των υποψιών που τέθηκαν εσωτερικά στο ΛΣ αλλά δεν κοινοποιήθηκαν στη ΜΟΚΑΣ ή /και στις αρχές επιβολής του νόμου θα πρέπει να **διατηρείται για τουλάχιστον πέντε χρόνια** από την ημερομηνία της συναλλαγής.

Η.4 Διαδικασίες Εξωτερικών Αναφορών (στην ΜΟΚΑΣ)

Η.4.1 Όλες οι ΑΥΣ ή ΑΥΔ που γίνονται στην ΜΟΚΑΣ θα πρέπει να υποβάλλονται μέσω της πλατφόρμας GoAML που μπορείτε να βρείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://reports.mokas.law.gov.cy/live/Home>. Κάθε μεταγενέστερη πληροφορία ή έγγραφο που κρίνεται απαραίτητο για να κοινοποιηθεί ή ζητείται από τη ΜΟΚΑΣ, πρέπει να υποβάλλεται ως Πρόσθετο Αρχείο Πληροφοριών (Additional Information File - AIF) μέσω του GoAML.

Η.4.2 Η ΜΟΚΑΣ εξέδωσε **κατευθυντήριες γραμμές** προς τις υπόχρεες οντότητες, οι οποίες καλύπτουν την υποβολή ΑΥΣ και ΑΥΔ και τις οποίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΠΔΣ. Πιο συγκεκριμένα, η καθοδήγηση καλύπτει τους ακόλουθους τομείς:

- (α) Μέθοδος αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ
- (β) Βασική δομή των ΑΥΣ και ΑΥΔ
- (γ) Ακριβής και περιγραφική υποψία
- (δ) Δέουσα Συμπλήρωση των πεδίων πλατφόρμας GoAML

- (ε) ΑΥΣ και ΑΥΔ
- (στ) Αποκάλυψη υποστηρικτικών εγγράφων
- (ζ) Εντολές για αποκάλυψη πληροφοριών
- (η) Επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ

Η.4.3 Όλες οι εταιρείες **ενθαρρύνονται να εγγραφούν** στην πλατφόρμα GoAML ακολουθώντας τις [οδηγίες εγγραφής της ΜΟΚΑΣ](#) και να εξοικειωθούν με τη διαδικασία αναφοράς. Σε περίπτωση που προκύψει στην πραγματικότητα κάποιο αναφερόμενο περιστατικό, οι εταιρείες θα είναι σε πλεονεκτική θέση εάν έχουν ήδη εξοικειωθεί και έχουν εγγραφεί στην πλατφόρμα, εφόσον θα εξοικονομηθεί πολύτιμος χρόνος. Κατά την εγγραφή στην πλατφόρμα GoAML, οι εταιρείες θα μπορούν επίσης να λαμβάνουν άμεσα σχετικές εγκυκλίους που εκδίδονται από τη ΜΟΚΑΣ.

Η.4.4 Η ΜΟΚΑΣ, όπου αυτό είναι εφικτό, μπορεί να ενημερώνει για την **αποτελεσματικότητα των ερευνών** τις υπόχρεες οντότητες που υπέβαλαν ΑΥΣ/ΑΥΔ μέσω του συστήματος GoAML ή με άλλα μέσα.

Η.5 Εμπιστευτικότητα

Η.5.1 Ο Νόμος προστατεύει όσους αναφέρουν υποψίες για ξέπλυμα χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από αξιώσεις για τυχόν φερόμενη παραβίαση του απορρήτου, συμπεριλαμβανομένων απειλών ή εχθρικών ενεργειών. Αυτό διασφαλίζει ότι δεν μπορεί να αναληφθεί δράση εναντίον του αναφέροντος, ακόμη και όταν οι υποψίες αποδειχθούν αργότερα αβάσιμες. Ωστόσο, η προστασία επεκτείνεται μόνο στην αποκάλυψη της υποψίας ή της πεποίθησης ότι τα κεφάλαια προέρχονται από νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και σε θέματα στα οποία βασίζεται αυτή η υποψία ή πεποίθηση. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι εταιρείες θα πρέπει να επιμείνουν στο να λάβουν διάταγμα δικαστηρίου οι αρχές επιβολής του νόμου, προτού αποκαλύψουν πληροφορίες πέραν από αυτές που περιλαμβάνονται στην αρχική τους έκθεση.

Η.5.2 Σε περίπτωση δίωξης, προστατεύεται η πηγή των πληροφοριών που παρέχονται στη ΜΟΚΑΣ, στον βαθμό που το επιτρέπουν οι κανόνες για την αποκάλυψη τεκμηρίων. Η διατήρηση της ακεραιότητας της εμπιστευτικής σχέσης μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των εταιρειών, θεωρείται υψίστης σημασίας από την ΜΟΚΑΣ. Η προέλευση των χρηματοοικονομικών γνωστοποιήσεων δεν αποκαλύπτεται λόγω της ανάγκης προστασίας της Εταιρείας που προβαίνει στην αποκάλυψη και διατήρησης της εμπιστοσύνης στο σύστημα γνωστοποίησης.

Η.6 Εξ Επαγωγής Εμπιστευμα

Η.6.1 Η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών και η αποφυγή αποκάλυψης πληροφοριών ("tipping off") μπορεί να οδηγήσει, βάσει του ποινικού δικαίου, σε σύγκρουση μεταξύ των ευθυνών της Εταιρείας που προβαίνει στην αναφορά και των υποχρεώσεων της βάσει του αστικού δικαίου ως **εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος**, σε θύμα απάτης και άλλων εγκλημάτων.

Η.6.2 Όταν μια Εταιρεία γνωρίζει ότι η ιδιοκτησία ανήκει σε πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη της, μπορεί να γίνει εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος αυτής της ιδιοκτησίας και, επομένως, να κληθεί να **λογοδοτήσει για τον πραγματικό νόμιμο ιδιοκτήτη της**.

Οι πιο πιθανές περιπτώσεις κατά τις οποίες μια Εταιρεία μπορεί να γνωρίζει, ότι η ιδιοκτησία ανήκει σε τρίτο μέρος εκτός του πελάτη της, περιγράφονται παρακάτω:

- (α) Η Εταιρεία λαμβάνει περιουσία και την διαχειρίζεται με έναν τρόπο που γνωρίζει ότι δεν συνάδει με τα δικαιώματα του πραγματικού ιδιοκτήτη. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι η Εταιρεία μπορεί να ενεργεί με τη συγκατάθεση των αρχών επιβολής του νόμου. Παρ' όλα αυτά, αυτό δεν συνιστά υπεράσπιση σε πιθανή αξίωση εκ μέρους του πραγματικού ιδιοκτήτη.
- (β) Η Εταιρεία δεν λαμβάνει η ίδια την ιδιοκτησία, αλλά ενεργεί με τρόπο που γνωρίζει ότι θα βοηθήσει

άλλους να εξαπατήσουν τον πραγματικό ιδιοκτήτη αυτής της ιδιοκτησίας.

Η "Γνώση" έχει ευρεία έννοια στο παραπάνω πλαίσιο. Ακόμα κι αν μια Εταιρεία δεν έχει πραγματική γνώση, θα μπορούσε να είναι υπεύθυνη έναντι του πραγματικού ιδιοκτήτη, εάν θα έπρεπε να γνωρίζει ότι τα δικαιώματά του παραβιάστηκαν ή ενδέχεται να παραβιαστούν.

H.6.3 Η ευθύνη του Δικηγόρου ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχου προκύπτει όταν γνωρίζει ότι τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν νόμιμα σε πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη του. Στη συνέχεια, η Εταιρεία αναλαμβάνει την **υποχρέωση εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχου** για τον πραγματικό νόμιμο ιδιοκτήτη. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία αντιμετωπίζονται με τρόπο που δεν συνάδει με τα δικαιώματα του πραγματικού νόμιμου ιδιοκτήτη, το αστικό δίκαιο αντιμετωπίζει την Εταιρεία σαν να ήταν εμπιστευματοδόχος των περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να θεωρήσει την Εταιρεία υπεύθυνη για την αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη. Η ύπαρξη υποψίας που θεωρείται απαραίτητη για αναφορά βάσει της νομοθεσίας για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένδειξη ότι η Εταιρεία γνωρίζει ή έπρεπε να γνωρίζει υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ότι τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε τρίτο.

H.6.4 Κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, μια Εταιρεία δεν θα διαθέσει περιουσιακά στοιχεία σε τρίτο/ους, γνωρίζοντας ότι παραβιάζει την εμπιστοσύνη. Σύμφωνα με τον Νόμο, η υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας πρέπει να αναφέρεται από τη Εταιρεία στη ΜΟΚΑΣ. Η Εταιρεία ενδέχεται να χρειαστεί να ενεργήσει σύμφωνα με τις οδηγίες του πελάτη, ακολουθώντας τις οδηγίες της ΜΟΚΑΣ μετά από μια αναφορά, επειδή αρνούμενη να παραδώσει τα περιουσιακά στοιχεία ενδέχεται να προειδοποιήσει τον δράστη, για παράδειγμα για απάτη, και με τον τρόπο αυτό, βάσει Νόμου, να διαπράξει το αδίκημα της αποκάλυψης (tipping off).

Δεδομένης της απόλυτης φύσης της απαγόρευσης στο ποινικό δίκαιο, εάν μια Εταιρεία κάνει γνωστοποίηση βάσει του Νόμου, και ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΚΑΣ ή του ερευνώντος λειτουργού για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων, μπορεί κάποιος να θεωρήσει εσφαλμένα τον **κίνδυνο**, η Εταιρεία να **θεωρηθεί υπεύθυνη** από το αστικό δικαστήριο ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος, χαμηλό.

H.6.5 Προκειμένου να **ελαχιστοποιηθεί** πραγματικά η ευθύνη που απορρέει από μια πιθανή εξ επαγωγής σχέση εμπιστοσύνης, όπως αυτή περιγράφεται στην παράγραφο H.6.4, πρέπει να ακολουθούνται οι ακόλουθες διαδικασίες:

- α) Κατά την αξιολόγηση μιας ύποπτης συναλλαγής, ο ΛΣ θα πρέπει να εξετάσει το κατά πόσον υπάρχει ζήτημα αναφορικά με εξ επαγωγής εμπιστευμα. Εάν ο ΛΣ καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει το ενδεχόμενο η Εταιρεία να φέρει ευθύνη ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος, οι λόγοι στους οποίους βασίζεται αυτή η πεποίθηση θα πρέπει να αναφερθούν αμέσως στη ΜΟΚΑΣ. Οι πτυχές του εξ επαγωγής εμπιστεύματος θα πρέπει να εκτίθενται με σαφήνεια, με ρητή ένδειξη «Πιθανό Ζήτημα Εξ Επαγωγής Εμπιστεύματος» στην κορυφή αυτής της παραγράφου. Ούτε ο πελάτης, ούτε κάποιος τρίτος πρέπει να ενημερώνεται.
- β) Με την παραλαβή της αναφοράς, η ΜΟΚΑΣ θα αξιολογήσει τις πληροφορίες και θα προχωρήσει σε «ταχεία ανάθεση» της αναφοράς στον κατάλληλο ερευνητή ο οποίος θα καθορίσει το εάν μπορεί να δοθεί η «συγκατάθεση» για την πραγματοποίηση της συναλλαγής.
- γ) Όταν έχει προηγουμένως υποβληθεί μια αναφορά ύποπτης συναλλαγής στη ΜΟΚΑΣ και στη συνέχεια έρχεται στην επιφάνεια ένα πιθανό ζήτημα αναφορικά με εξ επαγωγής εμπιστευμα, θα πρέπει να παρασχεθεί άμεσα στη ΜΟΚΑΣ (ή στον προκαθορισμένο ερευνητή) μια αναφορά Πρόσθετου Αρχείου Πληροφοριών (AIF), στην οποία να εκτίθενται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται η αντίληψη ότι δημιουργήθηκε ένα ζήτημα εξ επαγωγής εμπιστεύματος.

H.6.6 Μια Εταιρεία πρέπει να λαμβάνει **συμβουλές από εμπειρογνώμονες**, εκτός εάν είναι απολύτως βέβαιο ότι δεν μπορεί να προκύψει ευθύνη της ως εξ επαγωγής εμπιστευματοδόχος. Σε ορισμένες

περιπτώσεις, οι δικηγόροι ενδέχεται να προτρέπονται να υποβάλουν αίτηση στο δικαστήριο για οδηγίες πριν αναφέρουν τις υποψίες τους σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή τη διάθεση οποιωνδήποτε περιουσιακών στοιχείων.

Η αποτυχία γνωστοποίησης αποτελεί σοβαρό ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση έως 2 ετών ή/και ποινικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τα 5.000 ευρώ σύμφωνα με το Άρθρο 27(4) του Νόμου (Βλ. παράγραφο Α.5.5). Επομένως, δεν είναι ποτέ πρόβλεπτο να καθυστερήσουμε την αποκάλυψη στην ΜΟΚΑΣ εν αναμονή του αποτελέσματος της αίτησης για οδηγίες από το δικαστήριο. Οι εταιρείες πρέπει να αναφέρουν το ζήτημα στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατόν.

Θ. Διατήρηση Αρχείου και Προστασία Δεδομένων

Θ.1 Διατήρηση Αρχείου

Θ.1.1 Οι εταιρείες πρέπει να διατηρούν τα ακόλουθα αρχεία και πληροφορίες για περίοδο 5 ετών μετά το τέλος μιας επιχειρηματικής σχέσης με έναν πελάτη ή μετά την ημερομηνία μιας μεμονωμένης συναλλαγής:

- α. Αντίγραφα και πληροφορίες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον πελάτη (ΔΕΠ) που καλύπτονται στο [Κεφάλαιο Ε](#)
- β. Αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία συναλλαγών εσωτερικού και εξωτερικού
- γ. Έγγραφα αλληλογραφίας με πελάτες
- δ. Αναφορές Ύποπτης Συναλλαγής ή/και Αναφορές Ύποπτης Δραστηριότητας που εκτελούνται από μέλη του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης από το ΛΣ, τα αντίστοιχα ευρήματα και οποιαδήποτε επακόλουθη επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ.

Τα αρχεία και οι πληροφορίες που διατηρούνται πρέπει να είναι ορατά, ευανάγνωστα και επαρκούς περιεχομένου και ποιότητας, να καθιστούν επιτρεπτή την ανασυγκρότηση των συναλλαγών, ώστε να παρέχονται, εάν απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία για την δίωξη εγκληματικής δραστηριότητας. Υπογραμμίζεται ότι πρέπει να καθιερωθούν διαδικασίες, για την ανάκτηση αρχείων και πληροφοριών που διατηρούνται, στις οποίες πρέπει να υπάρχει έγκαιρη πρόσβαση και χωρίς καθυστερήσεις.

Οι εταιρείες πρέπει να θεσπίσουν, να διατηρήσουν και να εφαρμόσουν μια **πολιτική διατήρησης αρχείου** που να αντικατοπτρίζει τις διατάξεις του Νόμου και άλλων εφαρμοστέων νομοθεσιών, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR). Στην πολιτική διατήρησης αρχείου οι εταιρείες, μπορούν να κατηγοριοποιήσουν/ταξινομήσουν τους τύπους αρχείων που διατηρούνται, κατανέμοντας σε κάθε κατηγορία/ταξινόμηση μια περίοδο διατήρησης. Οι εταιρείες πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις διατήρησης αρχείων και προστασίας δεδομένων ισχύουν για ηλεκτρονικά και έντυπα αρχεία και πληροφορίες.

Θ.1.2 Οι εταιρείες θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλες οι πληροφορίες που περιγράφονται στην παράγραφο Θ.1.1, θα είναι διαθέσιμες αμέσως στη ΜΟΚΑΣ και τον ΠΔΣ, όταν κάτι τέτοιο απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Σημειώνεται ότι οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά αρχεία εγγράφων εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη (KYC) (αντίγραφα διαβατηρίου, λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, εταιρικά έγγραφα και άλλα) στις καθημερινές τους λειτουργίες, αλλά κατόπιν αιτήματος της ΜΟΚΑΣ, του ΠΔΣ ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής θα πρέπει να παρουσιάσουν τα πρωτότυπα έγγραφα ή επικυρωμένα αντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων.

Θ.1.3 Οι εταιρείες που ανήκουν σε Όμιλο που εφαρμόζει **πολιτικές σε επίπεδο ομίλου** σχετικά με την διατήρηση αρχείων και προστασία δεδομένων με σκοπό την πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, πρέπει να επιβεβαιώσουν ότι αυτές οι πολιτικές συμμορφώνονται πλήρως με τις διατάξεις του Νόμου, διασφαλίζοντας ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις στις αντίστοιχες τοποθεσίες και/ή δικαιοδοσίες είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας.

Επιπλέον, πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι προαναφερόμενες πολιτικές εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε όλα τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες.

Σε περιπτώσεις όπου η νομοθεσία στην τρίτη χώρα δεν επιτρέπει την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών ίσων ή αυστηρότερων από τις διατάξεις του Νόμου, τότε η Εταιρεία πρέπει να ενημερώσει τον ΠΔΣ και να λάβει πρόσθετα μέτρα για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες

Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.

Θ.1.4 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε άτομο κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των διαδικασιών ταυτοποίησης πελάτη και μέτρων δέουσας επιμέλειας, εν γνώσει του παρέχει ψευδή ή πλαστά ή παραπλανητικά αποδεικτικά στοιχεία ή πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, μπορεί να υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα 2 έτη ή/και **πρόστιμο** έως €100.000.

Θ.2 Προστασία Δεδομένων

Θ.2.1 Οι εταιρείες πρέπει πάντα να ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου για την προστασία των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) («ο ΓΚΠΔ») και του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) («Νόμος περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων»).

Η συλλογή και η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από μέλη του ΠΔΣ, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων εποπτείας και συμμόρφωσης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέουν από το Νόμο, θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος. Επομένως, αυτό το είδος συλλογής και διαδικασίας δεν θεωρείται παραβίαση του Νόμου περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Ωστόσο, οι εταιρείες πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα συλλεγόμενα προσωπικά δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ούτε υπόκεινται σε εμπορική ή άλλη ασυμβίβαστη επεξεργασία. Οποιοδήποτε είδος ασυμβίβαστης επεξεργασίας μπορεί να θεωρηθεί παραβίαση.

Θ.2.2 Οι εταιρείες πρέπει να ενημερώνουν τους πιθανούς πελάτες τους πριν ξεκινήσουν μια νέα πελατειακή σχέση ή την εκτέλεση μιας περιστασιακής συναλλαγής, για τον **τύπο δεδομένων** που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την συμμόρφωσή τους (π.χ. Όνομα πελάτη, Διεύθυνση κατοικίας πελάτη κ.λπ.) Οι εταιρείες θα πρέπει επίσης να κοινοποιούν με σαφήνεια τη νομική βάση (ή βάσεις) της επεξεργασίας, καθώς και τον **τύπο επεξεργασίας** που θα εκτελεί η Εταιρεία με τις συλλεγόμενες πληροφορίες, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.

Θ.2.3 Οι εταιρείες πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους δυνητικούς και υφιστάμενους πελάτες τους για τα δικαιώματα που τους παρέχονται από τα Άρθρα 15, 16, 17, 18 και 20 του ΓΚΠΔ και να τους παρέχουν συγκεκριμένα βήματα και στοιχεία επικοινωνίας (όπως ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων της Εταιρείας) έτσι ώστε αυτοί οι δυνητικοί και υπάρχοντες πελάτες να μπορούν να ασκήσουν αυτά τα δικαιώματα.

Θ.2.4 Οι εταιρείες πρέπει να εξηγήσουν με σαφήνεια ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο Θ.2.3 παραπάνω δεν είναι απόλυτα, ειδικά σε σχέση με την εκπλήρωση των καθηκόντων των εταιρειών ή/και του ΠΔΣ σύμφωνα με το Νόμο και την ανάγκη να αποφευχθούν εμπόδια ή διακινδύνευση των αιτημάτων, αναλύσεων ή ερευνών που αφορούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Παρομοίως, οι πελάτες θα πρέπει να ενημερώνονται ότι το δικαίωμά τους για διαγραφή («δικαίωμα στη λήθη») δεν μπορεί να ασκηθεί νωρίτερα από την περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο Θ.1.1, καθώς αυτό θα συνιστά παραβίαση των διατάξεων του Νόμου.

Θ.2.5 Επιπρόσθετα, οι εταιρείες πρέπει να απέχουν από τη διενέργεια συναλλαγών που γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού **ενημερώσουν τη ΜΟΚΑΣ**. Εάν θεωρείται αδύνατο να αποφευχθεί η πραγματοποίηση της συναλλαγής ή είναι πιθανό να διαταράξει τις προσπάθειες μιας επιχείρησης για τον εντοπισμό υπόπτων που εμπλέκονται

σε πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι εταιρείες, πρέπει να ενημερώσουν αμέσως τη ΜΟΚΑΣ.

I. Εκπαίδευση και Επίγνωση

I.1 Θεσμοθετημένες Απαιτήσεις

I.1.1 Όλες οι εταιρείες πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να ενημερώσουν τα μέλη του προσωπικού τους, σχετικά με το Νόμο, την Οδηγία του ΠΔΣ και όλες τις Οδηγίες της ΕΕ για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Οι εταιρείες θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού τους γνωρίζουν και εξοικειώνονται με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο [Α.1](#) της παρούσας Οδηγίας, καθώς και τις σχετικές διατάξεις του Νόμου για την Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμου του 2018 (Ν. 125(Ι)/2018) («Νόμος περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων»). Οι εταιρείες πρέπει περαιτέρω να διασφαλίσουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού τους έχουν διαβάσει το Εγχειρίδιο ΞΠΧ/ΧΤ της Εταιρείας και να επιβεβαιώσουν ότι κατανοούν το περιεχόμενό του.

I.1.2 Οι εταιρείες πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού τους ενημερώνονται πάντα για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις και παρέχεται συνεχής εκπαίδευση, επιτρέποντάς τους να αναγνωρίζουν και να χειρίζονται συναλλαγές και δραστηριότητες που μπορεί να σχετίζονται με τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

I.2 Ανάγκη Επίγνωσης

I.2.1 Τα μέλη του προσωπικού πρέπει να γνωρίζουν την βάση στην οποία θεσπίζεται ο Νόμος και να κατανοούν πλήρως τις ευθύνες και τις προσωπικές τους υποχρεώσεις. Οι υπάλληλοι μιας Εταιρείας θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι ενδέχεται να ευθύνονται προσωπικά για την παράλειψη αναφοράς πληροφοριών σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες της Εταιρείας.

I.2.2 Όλο το προσωπικό πρέπει επομένως να εκπαιδευτεί ώστε να αναγνωρίζει τις **κόκκινες σημαίες** (Παράγραφος Η.2.2, [Παράρτημα IV](#) και [Παράρτημα V](#)) και να ενθαρρύνεται να ειδοποιεί το ΛΣ για οποιαδήποτε γνώση ή υποψία συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που αφορούν ξέπλυμα χρήματος ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τονίζεται ότι οι εταιρείες πρέπει να λάβουν ολοκληρωμένα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το προσωπικό τους έχει πλήρη επίγνωση των ευθυνών τους για τον εντοπισμό και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών.

I.2.3 Οι διαδικασίες εκπαίδευσης θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τη σημαντικότητα των μέτρων Δέουσας Επιμέλειας προς τον Πελάτη (ΔΕΠ) και του «Γνώρισε τον Πελάτη Σου» (Know Your Client - KYC) σε σχέση με την παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και τις συγκεκριμένες συναλλαγές του πελάτη. Πρέπει να τονιστεί, ότι δεν πρέπει να υπάρχει δισταγμός στο να ερωτηθούν οι πελάτες και να επιβεβαιωθούν οι συναλλαγές, διασφαλίζοντας ότι συγκεντρώνονται αρκετές πληροφορίες σχετικά με το είδος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αναμένονται σε σχέση με αυτόν τον πελάτη από την αρχή, ώστε να υπάρχει γνώση του τι μπορεί να συνιστά ύποπτη δραστηριότητα σε μεταγενέστερο στάδιο. Το σχετικό προσωπικό θα πρέπει να εκπαιδευτεί ώστε να είναι προσεκτικό και να εντοπίζει οποιαδήποτε αλλαγή στο μοτίβο των συναλλαγών ή των περιστάσεων ενός πελάτη που μπορεί να σχετίζονται με τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες ή/και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

I.3 Πότε και Πώς Πρέπει να Ολοκληρωθεί η Εκπαίδευση

I.3.1 Ο χρόνος, το περιεχόμενο και οι μέθοδοι εκπαίδευσης για τα διάφορα επίπεδα/τύποι προσωπικού θα πρέπει να είναι **προσαρμοσμένα** στις ανάγκες της συγκεκριμένης Εταιρείας, αναλόγως μεγέθους και φύσης του οργανισμού.

I.3.2 Η **συχνότητα** των εκπαιδεύσεων πρέπει να προσδιορίζεται αφού ληφθούν υπόψη βασικοί παράγοντες, όπως οι αλλαγές στη νομοθεσία, οι κανονισμοί, η επαγγελματική καθοδήγηση (εγχώρια και

διεθνής), το προφίλ κινδύνου της Εταιρείας, οι διαδικασίες, οι γραμμές εξυπηρέτησης και άλλα.

I.3.3 Είναι απαραίτητο να υπάρχουν ρυθμίσεις για **επανεκπαίδευση σε τακτά χρονικά διαστήματα**, έτσι ώστε η Εταιρεία να διασφαλίζει ότι το προσωπικό δεν ξεχνά τις ευθύνες του και ενημερώνεται για τυχόν νέες εξελίξεις στην πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι εκπαιδευτικές συνεδρίες θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν πρακτικά παραδείγματα μεθόδων ξεπλύματος παράνομου χρήματος που χρησιμοποιούνται και τρέχουσες τάσεις. Μπορεί να μην κριθεί απαραίτητο να επαναλαμβάνεται τακτικά ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα, αλλά μπορεί να είναι σκόπιμο να παρέχεται στα μέλη του προσωπικού πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση σε νέους ή σε τομείς στους οποίους εντοπίζονται αδυναμίες.

I.3.4 Η **εκπαίδευση** μπορεί να παρασχεθεί με διάφορες **μεθόδους**, όπως για παράδειγμα προσωπικά, με αυτοδιδασκαλία, ηλεκτρονική μάθηση, οπτικοακουστικές παρουσιάσεις, με κάποιο άλλο τρόπο ή με ένα συνδυασμό των παραπάνω μεθόδων. Τονίζεται για άλλη μια φορά, ωστόσο, ότι τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να είναι προσαρμοσμένα σε κάθε Εταιρεία ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των δραστηριοτήτων της, καθώς και τον τύπο πελατείας. Θα πρέπει επίσης να εξεταστεί ένα σύστημα εξετάσεων ή κάποια άλλη μέθοδος για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των εκπαιδύσεων. Σημειώνεται ότι η επίγνωση μπορεί επίσης να επιτευχθεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ενημερωτικών δελτίων, κατευθυντήριων γραμμών, περιοδικών ομαδικών συναντήσεων και άλλων μέσων που διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών.

I.4 Διαφοροποίηση της Εκπαίδευσης

I.4.1 Όπως σημειώνεται στην παράγραφο I.3.1, κατά το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών συνεδριών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διάφορα επίπεδα/τύποι προσωπικού. Παρακάτω αναφέρονται μερικές βασικές κατηγορίες που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη για **ομαδοποίηση και προσαρμογή**. Κάθε Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το σχεδιασμό της εκπαίδευσης σύμφωνα με τη δική της δομή οργάνωσης.

I.4.2 **Νέο επαγγελματικό προσωπικό** που θα ασχολείται με πελάτες ή τις υποθέσεις τους, ανεξάρτητα από το επίπεδο αρχιότητας, πρέπει να αποκτήσει μία γενική εκτίμηση του υποβάθρου της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, των διαδικασιών Δέουσας Επιμέλειας προς τον Πελάτη (ΔΕΠ), του Γνώρισε τον Πελάτη σου (KYC) και τις διαδικασίες αναγνώρισης και αναφοράς τυχόν ύποπτων συναλλαγών στο ΛΣ. Τα νέα μέλη του προσωπικού πρέπει να ενημερώνονται ότι η αναφορά ύποπτων συναλλαγών αποτελεί επίσης προσωπική τους υποχρέωση ως άτομα.

I.4.3 Το **προσωπικό της πρώτης γραμμής** που έρχεται σε άμεση επαφή με πελάτες είναι πιθανό να είναι το πρώτο σημείο επαφής με όσους επιδίδονται σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότες τρομοκρατίας και, συνεπώς, οι προσπάθειές τους είναι ζωτικής σημασίας για το σύστημα αναφοράς της Εταιρείας. Πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση σχετικά με παράγοντες που μπορεί να προκαλέσουν υποψίες και τις διαδικασίες που πρέπει να υιοθετηθούν όταν μια συναλλαγή ή δραστηριότητα θεωρείται ύποπτη. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι αυτή η ομάδα προσωπικού είναι τα «μάτια και τα αυτιά» της Εταιρείας, η οποία μπορεί να εντοπίσει τυχόν ανωμαλίες στην συμπεριφορά ή στα μοτίβα του πελάτη.

I.4.4 Το **προσωπικό που μπορεί να δεχτεί πελάτες** πρέπει να λάβει την εκπαίδευση που συνίσταται για το προσωπικό της πρώτης γραμμής. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει κατανοητή η ανάγκη επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη και θα πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση σχετικά με τις διαδικασίες επαλήθευσης των πελατών της Εταιρείας. Το εν λόγω προσωπικό πρέπει να γνωρίζει τους τύπους ύποπτων πληροφοριών που ενδέχεται να χρειαστεί να αναφερθούν στο ΛΣ, όπως πλαστά έγγραφα, πληροφορίες σχετικά με κυρώσεις, ασυνεπείς με το οικονομικό προφίλ του πελάτη δραστηριότητες και άλλα. Πρέπει επίσης να γνωρίζουν ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθούν σε τέτοιες περιπτώσεις.

I.4.5 Η **ανώτατη διοίκηση** που έχει την ευθύνη για την εποπτεία ή τη διαχείριση του προσωπικού θα

πρέπει να διαθέτει υψηλότερο επίπεδο κατάρτισης που να καλύπτει όλες τις πτυχές της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Οι εταιρείες μπορούν να εξετάσουν τον ακόλουθο μη εξαντλητικό κατάλογο τομέων κατάρτισης για ανώτατη διοίκηση:

- α. Εσωτερικές διαδικασίες υποβολής αναφοράς
- β. Απαιτήσεις για την επαλήθευση της ταυτότητας και την τήρηση αρχείων
- γ. Αδικήματα και ποινές που απορρέουν από το Νόμο για μη αναφορά και παροχή βοήθειας σε όσους επιδίδονται σε ξέπλυμα παράνομου χρήματος ή χρηματοδότες τρομοκρατίας
- δ. Κόκκινες σημαίες και πρόσφατες τάσεις ύποπτης συμπεριφοράς πελάτη και μοτίβων δραστηριοτήτων
- ε. Προσεχείς νομοθεσίες ή οδηγίες
- στ. Πρόσφατες εξελίξεις

Ι.4.6 Ο ΛΣ πρέπει να λάβει εις βάθος εκπαίδευση σχετικά με όλες τις πτυχές του Νόμου, της παρούσας Οδηγίας και των πρόσφατων εξελίξεων στον τομέα, κάτι που θα του επιτρέψει να επικαιροποιεί αποτελεσματικά τις εσωτερικές διαδικασίες. Επιπλέον, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης, θα πρέπει να λαμβάνει εκτεταμένη αρχική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση σχετικά με την επικύρωση και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών, τις ρυθμίσεις ανατροφοδότησης και τις νέες τάσεις και πρότυπα εγκληματικής δραστηριότητας. Τονίζεται ότι υπάρχει μια ετήσια απαίτηση **εξειδικευμένης εκπαίδευσης 10 ωρών**, σχετικής με τα καθήκοντα του Λειτουργού Συμμόρφωσης. Περαιτέρω συμβουλές ή βοήθεια μπορούν να ληφθούν από τους εμπειρογνώμονες στην συμμόρφωση κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τον ΠΔΣ, που είναι η Εποπτική Αρχή.

I.5 Κουλτούρα Συμμόρφωσης

Ι.5.1 Κατά το σχεδιασμό εκπαιδεύσεων, οι εταιρείες θα πρέπει πάντα να στοχεύουν στη δημιουργία μιας **κουλτούρας συμμόρφωσης ΕΠΧ** εντός του οργανισμού, αποφεύγοντας απλώς να ακολουθούν μόνο τις προτεινόμενες (“tick the box”) προσεγγίσεις και να δίνουν πάντοτε ιδιαίτερη προσοχή στην προσέγγιση βάσει κινδύνου. Η ανάπτυξη μιας νοοτροπίας συμμόρφωσης εντός της Εταιρείας είναι η ισχυρότερη και πιο σημαντική προστασία που μπορεί να έχει ένας οργανισμός για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του οικονομικού εγκλήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Χαμηλότερου Κινδύνου

1. Παράγοντες Κινδύνου ως Προς τον Πελάτη:

- α. Δημόσιες εταιρείες εισηγμένες σε χρηματιστήριο και υπόκεινται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, είτε βάσει των κανόνων του χρηματιστηρίου είτε βάσει του Νόμου ή εκτελεστών μέσων, οι οποίες συνεπάγονται απαιτήσεις για να διασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια του πραγματικού δικαιούχου.
- β. Δημόσιες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις
- γ. Πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών χαμηλότερου κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 3.

2. Παράγοντες Κινδύνου ως Προς Προϊόντα, Υπηρεσίες, Συναλλαγές ή Διαύλους Παράδοσης.

- α. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, όπου τα ασφάλιστρα είναι χαμηλά.
- β. Συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης, εάν δεν περιέχουν επιλογή πρόωρης εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εγγύηση.
- γ. Τα συνταξιοδοτικά ή ανάλογα καθεστώτα που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τον μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών.
- δ. Χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχουν κατάλληλα καθορισμένες και περιορισμένες υπηρεσίες σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, ούτως ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση για σκοπούς χρηματοοικονομικής ένταξης.
- ε. Προϊόντα όπου οι κίνδυνοι Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα όρια χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια της ιδιοκτησίας, όπως ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος.

3. Γεωγραφικοί Παράγοντες Κινδύνου.

- α. Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- β. Τρίτες χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
- γ. Τρίτες χώρες που έχουν αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές ως χαμηλού επιπέδου δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων.
- δ. Τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της Financial Action Task Force και εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις εν λόγω ρυθμίσεις.

Πηγή: Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2018

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ-Υψηλότερος Κίνδυνος

(α) Ενδεικτικός (Μη εξαντλητικός) Κατάλογος των Παραγόντων και των Τύπων Αποδεικτικών Στοιχείων ως Προς την Ύπαρξη Δυνητικά Υψηλότερου Κινδύνου

1. Παράγοντες Κινδύνου ως προς τον Πελάτη.

- α. Η επιχειρηματική σχέση αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις.
- β. Πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών υψηλότερου κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 3.
- γ. Νομικά πρόσωπα ή μηχανισμοί που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων.
- δ. Εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες).
- ε. Επιχειρήσεις που συναλλάσσονται κυρίως με μετρητά (cash intensive business).
- στ. Η ιδιοκτησιακή δομή της Εταιρείας φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

2. Παράγοντες Κινδύνου ως Προς Προϊόντα, Υπηρεσίες, Συναλλαγές ή Διαύλους Παράδοσης.

- α. Ιδιωτική τραπεζική.
- β. Προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοούν την ανωνυμία.
- γ. Επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές εξ αποστάσεως, χωρίς φυσική παρουσία των μερών, χωρίς ορισμένες διασφαλίσεις, όπως ηλεκτρονικές υπογραφές.
- δ. Πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή ασύνδετους τρίτους.
- ε. Νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων μηχανισμών παράδοσης, καθώς και χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα.

3. Γεωγραφικοί Παράγοντες Κινδύνου.

- α. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 64(1)(α), του Νόμου χώρες στις οποίες έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, η έλλειψη αποτελεσματικών συστημάτων καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.
- β. Χώρες στις οποίες έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, υψηλά επίπεδα δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων.
- γ. Χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή μέτρα που έχουν επιβληθεί, για παράδειγμα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τα Ηνωμένα Έθνη.
- δ. Χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή στήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφός τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες ως τρομοκρατικές.

Πηγή: Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμος του 2007 όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2018

(β) Άλλοι Παράγοντες Κινδύνου Όπως Επισημαίνονται από την FATF:

1. Η επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη, δηλαδή το εάν η δραστηριότητα ενέχει υψηλό κίνδυνο διαφθοράς (π.χ. εμπόριο όπλων), είτε σχετίζεται με υψηλά ποσά μετρητών, το κατά πόσον ρυθμίζονται οι δραστηριότητες αυτές κ.λπ.
2. Η φήμη του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη και του πελάτη, το αν υπάρχουν, δηλαδή, δυσμενή δημοσιεύματα που αφορούν τον πελάτη και τους πραγματικούς δικαιούχους, αν υπάρχουν προηγούμενες αναφορές υποψηφίων, αν έχουν καταδικαστεί κ.λπ.
3. Η φύση και η συμπεριφορά του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη και του πελάτη, δηλαδή είναι αχρειαστα μυστικοπαθείς, υπάρχει αμφιβολία για το αληθές των εγγράφων KYC, υπάρχει συχνή και ανεξήγητη αλλαγή ιδιοκτησίας κ.λπ.
4. Η δομή του πελάτη, δηλαδή η δομή δεν είναι διαφανής, είναι ασυνήθιστα περίπλοκη χωρίς λογική εξήγηση κ.λπ.
5. Άτομα που υπόκεινται σε κυρώσεις που εκδίδονται από τον ΟΗΕ, την ΕΕ και το OFAC (Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων).
6. Το επίπεδο διαφάνειας που παρέχει η υπηρεσία/συναλλαγή, δηλαδή το κατά πόσον οι υπηρεσίες αυτές προωθούν την ανωνυμία, οι εταιρείες δέχονται οδηγίες από τρίτους κ.λπ.
7. Η πολυπλοκότητα της υπηρεσίας/συναλλαγής, δηλαδή το εάν οι συναλλαγές περιλαμβάνουν έναν αριθμό αντισυμβαλλόμενων μερών από διάφορες δικαιοδοσίες.
8. Η αξία ή το μέγεθος της υπηρεσίας/συναλλαγής, δηλαδή αν οι υπηρεσίες διεκπεραιώνονται εντατικά σε μετρητά ή περιλαμβάνουν συναλλαγές υψηλής αξίας.
9. Χώρες που δεν διαθέτουν επαρκή συστήματα ΞΠΧ/ΧΤ π.χ. Λίστες τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου που εκδίδονται από FATF και ΕΕ.
10. Χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπάργκο ή παρόμοια μέτρα που έχουν εκδοθεί, για παράδειγμα από το Ηνωμένο Βασίλειο, την ΕΕ και το OFAC.
11. Χώρες που έχουν σημαντικά επίπεδα διαφθοράς ή άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως ναρκωτικά, εμπόριο όπλων, εμπορία ανθρώπων, παράνομη εμπορία διαμαντιών κ.λπ.
12. Χώρες που έχουν προσδιοριστεί ότι υποστηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες ή έχουν κατονομάσει τρομοκρατικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στη χώρα τους.
13. Δίαυλοι μέσω των οποίων η αδειοδοτημένη Εταιρεία συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή μέσω των οποίων πραγματοποιούνται συναλλαγές. Οι διάυλοι που ευνοούν την ανωνυμία αυξάνουν τον κίνδυνο ΞΠΧ/ΧΤ εάν δεν ληφθούν μέτρα για αυτό.
14. Στις περιπτώσεις όπου η αλληλεπίδραση με τον πελάτη πραγματοποιείται εξ αποστάσεως, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνολογικά μέτρα για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου απάτης ή πλαστοπροσωπίας που υπάρχει σε αυτές τις καταστάσεις. Αυτά τα μέτρα επιτρέπουν σε μια Αδειοδοτημένη Εταιρεία να εξακριβώσει εάν ο πελάτης που παρέχει τα σχετικά στοιχεία αναγνώρισης είναι στην πραγματικότητα το άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη (ΔΕΠ)

Επαλήθευση και Πιστοποίηση

Φυσικά Πρόσωπα

Ταυτοποίηση Πελάτη

Θα πρέπει να ληφθεί το πλήρες όνομα (συμπεριλαμβανομένων άλλων ονομάτων που χρησιμοποιούνται), η ημερομηνία γέννησης και η διεύθυνση κατοικίας (η διεύθυνση στην οποία μπορεί να εντοπιστεί το άτομο). Πρόσθετες πληροφορίες, όπως η πηγή και το μέγεθος του πλούτου του, η φορολογική κατοικία, ο αριθμός φορολογικού μητρώου, η υπογραφή, το επάγγελμα ή απασχόλησή του και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να ληφθούν όπου απαιτείται.

Επαλήθευση Πελάτη

Ένα έγγραφο που εκδίδεται από έναν επίσημο φορέα (π.χ. κυβέρνηση) θεωρείται ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή, ακόμη και αν παρέχεται από τον πελάτη. Τα έγγραφα που λαμβάνονται πρέπει να είναι έγκυρα, πρόσφατα έως 6 μηνών και να πιστοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Ε.4.4.

Τα έγγραφα που βρίσκονται στο Διαδίκτυο δεν πρέπει να γίνονται αποδεκτά εάν υπάρχουν υποψίες σχετικά με την προέλευση ή την ακεραιότητα των εγγράφων. Σε περιπτώσεις που έγγραφα που βρίσκονται στο Διαδίκτυο θα χρησιμοποιηθούν στη διαδικασία δέουσας επιμέλειας προς τον πελάτη, αυτά τα έγγραφα θα πρέπει να θεωρούνται σύμφωνα με την παράγραφο Ε.4.5.

Τα ακόλουθα είναι ένας προτεινόμενος (μη εξαντλητικός) κατάλογος πηγών αποδεικτικών στοιχείων.

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
Όνοματεπώνυμο & Ημερομηνία Γέννησης	Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου: <ol style="list-style-type: none"> Έγκυρο διεθνές διαβατήριό, ή Εθνική (πολιτική) ταυτότητα και ως συμπληρωματική Ισχύουσα άδεια οδήγησης <p>Σημειώνεται ότι το ληφθέν έγγραφο πρέπει να περιέχει τη φωτογραφία του ατόμου.</p>
Διεύθυνση Διαμονής	Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου: <ol style="list-style-type: none"> Πρόσφατος λογαριασμός κοινής ωφέλειας έως 6 μηνών (ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού και σταθερής τηλεφωνικής γραμμής, αλλά όχι γραμμής κινητής τηλεφωνίας), ή Πρόσφατη κατάσταση τραπεζικού λογαριασμού έως 6 μηνών (που αναφέρει τη διεύθυνση κατοικίας), ή Πιστοποιητικό Έκπτωσης Φόρου, ή Άδεια παραμονής
Πηγή και μέγεθος του πλούτου και Πηγή Εισοδημάτων (ανάλογα με την περίπτωση)	<ol style="list-style-type: none"> Βιογραφικό Σημείωμα και/ή Υπόμνημα που εκπονήθηκε από τον υπεύθυνο το οποίο βασίζεται σε δημόσια αναζήτηση μέσω διαδικτύου και αξιόπιστων ιστότοπων, καθώς και δημόσιων μητρώων και/ή Κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα (π.χ. αντίγραφο ακίνητης ιδιοκτησίας για κληρονομιά, δικαστικές αποφάσεις για διακανονισμό διαζυγίου, συμβάσεις πώλησης για πώληση

	<p>ακινήτων ή επενδύσεων, το πιο πρόσφατο πιστοποιητικό αποδοχών ή σύμβαση εργοδότησης για απασχόληση)</p> <p>Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στον Οδηγό Δικηγόρου για τον Εντοπισμό και την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (A Lawyer's Guide to Detecting and Preventing Money Laundering) που έχει εκδοθεί από τον Διεθνή Δικηγορικό Σύλλογο (International Bar Association), τον Αμερικανικό Δικηγορικό Σύλλογο (American Bar Association) και το Συμβούλιο Δικηγόρων και Νομικών Εταιρειών της Ευρώπης (Council of Bars and Law Societies of Europe) και κυκλοφόρησε από τον ΠΔΣ.</p>
--	---

Άλλα έγγραφα Συστατική επιστολή από επαγγελματία Δικηγόρο, Λογιστή ή τράπεζα εντός του ΕΟΧ

Νομικά Πρόσωπα

Τα ακόλουθα είναι ένας προτεινόμενος (μη εξαντλητικός) κατάλογος πηγών αποδεικτικών στοιχείων:

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
Όνομα, Ημερομηνία & Αριθμός Εγγραφής	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν την ημερομηνία και τον αριθμό εγγραφής (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Σύστασης)
Εγγεγραμμένο Γραφείο*	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν το εγγεγραμμένο γραφείο (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Διεύθυνσης Εγγεγραμμένου Γραφείου)
Διοικητικό Συμβούλιο	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν το Διοικητικό Συμβούλιο (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Διευθυντών και Γραμματέα)
Ισχύοντες Μέτοχοι	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν τους τρέχοντες ισχύοντες Μετόχους (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Πιστοποιητικό Μετόχων)
Ιδρυτικό (και) Καταστατικό Έγγραφο	Επικυρωμένα πιστά αντίγραφα των νόμιμων εγγράφων που επιβεβαιώνουν το Ιδρυτικό ή/και Καταστατικό Έγγραφο της οντότητας (π.χ. για κυπριακές εταιρείες το Ιδρυτικό και Καταστατικό Έγγραφο)
Πιστοποιητικό Καλής Υπόστασης/Λειτουργίας	Αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν ότι η οντότητα βρίσκεται σε Καλή Υπόσταση (π.χ. για κυπριακές εταιρείες επικυρωμένο πιστό αντίγραφο Πιστοποιητικού Καλής Υπόστασης – ισχύει για εταιρείες που μετρούν περισσότερους από 6 μήνες ύπαρξης)
Οικονομικές και άλλες πληροφορίες (όπου εφαρμόζεται)	Σχεδιάγραμμα με την Δομή του Ομίλου και τις πιο πρόσφατες Εκθέσεις Οικονομικών Πληροφοριών (π.χ. για τις κυπριακές εταιρείες τις πιο πρόσφατες Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις)

* Επιπρόσθετα της καταχωρηθείσας εγγεγραμμένης διεύθυνσης, θα πρέπει να ληφθεί και η πραγματική διεύθυνση στην οποία η επιχείρηση δραστηριοποιείται.

Τα παραπάνω έγγραφα μπορούν να εκτυπωθούν από την ιστοσελίδα του Εφόρου Εταιρειών και να θεωρηθούν. Επισημαίνεται ότι οι εταιρείες δεν πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στο Μητρώο Τελικών Δικαιούχων για τις υποχρεώσεις ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας.

Εισηγμένη Οντότητα

Τύπος Πληροφορίας	Πηγή Επαλήθευσης
Πλήρες Όνομα	Θεωρημένη εκτύπωση από την ιστοσελίδα του σχετικού φορέα
Εγγεγραμμένη Διεύθυνση	Η εκτύπωση πρέπει να περιέχει την εγγεγραμμένη διεύθυνση
Αριθμός Μέλους ή Εγγραφής	Η εκτύπωση πρέπει να περιέχει τον καταχωρημένο αριθμό

Πιστοποίηση

Τα παρακάτω είναι μια προτεινόμενη μη εξαντλητική λίστα μεθόδων πιστοποίησης:

- α. Συμβολαιογράφος - (όχι πιστοποιιών υπάλληλος)
- β. Σφραγίδα της Χάγης (Apostille) - Νομιμοποίηση Δημόσιων Εγγράφων για χώρες μέλη της Σύμβασης της Χάγης
- γ. Ανεξάρτητος επαγγελματίας του οποίου το επάγγελμα διέπεται από κώδικα δεοντολογίας και πρακτικής που ασκεί επάγγελμα σε χώρα του ΕΟΧ ή σε ισοδύναμο κράτος μέλος ή FATF (η πιστοποίηση πρέπει να συνοδεύεται από την άδεια του επαγγελματικού οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού εγγραφής του)
- δ. Η Πρεσβεία ή το Προξενείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πιστοποίηση πρέπει να δηλώνει ότι το έγγραφο είναι ένα "Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου" ("Certified true copy of the original"), το όνομα και την ιδιότητα του πιστοποιούντος και την ημερομηνία πιστοποίησης του πιστοποιητικού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Κόκκινες Σημαίες Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος

Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος

1. Μεταφορά χρημάτων μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών που έχουν δημιουργηθεί σε διάφορες χώρες, μέσω της Κύπρου, χωρίς εύλογη αιτιολογία.
2. Μεταφορά χρημάτων μεταξύ εταιρειών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, χωρίς εύλογη αιτιολογία.
3. Καταθέσεις που εκτελούνται χωρίς υποβολή δικαιολογητικών σε αποδεκτή μορφή (π.χ. τιμολόγιο, συμφωνίες κ.λπ.).
4. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε σχέση με μια συγκεκριμένη συναλλαγή (π.χ. τιμολόγιο ή συμφωνία) δεν είναι στην ίδια μορφή που συνήθως χρησιμοποιείται από τον πελάτη. Για παράδειγμα, υποβάλλονται πρόχειρα τιμολόγια, διαφορετικά από αυτά που παράγονται από το σύστημα που χρησιμοποιεί ο πελάτης.
5. Συναλλαγές χωρίς προφανή σκοπό ή που είναι αχρείαστα περίπλοκες.
6. Χρήση ξένων τραπεζικών λογαριασμών ή εταιρειών ή ομίλων εταιρειών με περίπλοκη δομή ιδιοκτησίας που δεν δικαιολογείται βάσει των αναγκών και του οικονομικού προφίλ του πελάτη.
7. Οι συναλλαγές ή το μέγεθος των συναλλαγών που ζητά ο πελάτης δεν συνάδουν με τη συνήθη πρακτική ή την επιχειρηματική δραστηριότητα του πελάτη.
8. Μεγάλος όγκος συναλλαγών ή/και καταθέσεων ή πιστώσεων χρημάτων σε λογαριασμό, όταν η φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογεί τέτοια δραστηριότητα.
9. Συχνός διακανονισμός των υποχρεώσεων του πελάτη σε μετρητά.
10. Χρήση τραπεζικών λογαριασμών διαφορετικών από τους συνηθισμένους τραπεζικούς λογαριασμούς του πελάτη, για τη μεταφορά ποσών που κατατέθηκαν αρχικά σε μετρητά.
11. Κάθε συναλλαγή της οποίας η φύση, το μέγεθος ή η συχνότητα φαίνεται να είναι ασυνήθιστη.
12. Οδηγίες πληρωμής σε τρίτο άτομο που δεν φαίνεται να σχετίζεται με τον εντολέα της πληρωμής.
13. Μεταφορά χρημάτων προς και από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF.
14. Ένας πελάτης είναι απρόθυμος να παράσχει πλήρεις πληροφορίες κατά τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης σχετικά με τη φύση και τον σκοπό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του, την αναμενόμενη δραστηριότητα λογαριασμού, τα ονόματα των διευθυντών και αξιωματούχων ή την τοποθεσία της επιχείρησης.
15. Ένας πελάτης παρέχει ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες που είναι δύσκολο ή δαπανηρό για την Εταιρεία να επαληθεύσει.
16. Ένας πελάτης παρέχει ασυνήθιστα ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας.
17. Το τηλέφωνο οικίας/επιχείρησης ενός πελάτη αποσυνδέεται και δεν μπορεί να τον εντοπίσει η Εταιρεία και οι υπάλληλοί της.
18. Πελάτης που έχει συσταθεί από ξένο χρηματοοικονομικό οργανισμό ή από τρίτο μέρος από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF.
19. Χρηματοοικονομικές συναλλαγές από μη κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς για τους οποίους δεν φαίνεται να υπάρχει λογικός οικονομικός σκοπός ή για τους οποίους δεν φαίνεται να υπάρχει σχέση μεταξύ της δηλωμένης δραστηριότητας του οργανισμού και των άλλων μερών στη συναλλαγή.
20. Ανεξήγητες αντιφάσεις που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης και επαλήθευσης του πελάτη.
21. Σύνθετο δίκτυο εμπιστευμάτων ή εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων ή/και σύνθετη νομική δομή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V - Κόκκινες Σημαίες Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας

Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

1. Μια σειρά περίπλοκων μεταφορών χρημάτων από ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε άλλο ως μέσο απόκρυψης της πηγής και της σκοπούμενης χρήσης των κεφαλαίων.
2. Συναλλαγές που είναι ασυνεπείς και δεν δικαιολογούνται οικονομικά λαμβάνοντας υπόψη την κανονική δραστηριότητα του οργανισμού.
3. Οι καταθέσεις διαρθρώνονται με τρόπο που υπεκφεύγει τις απαιτήσεις αναφοράς προς αποφυγή εντοπισμού.
4. Πολλαπλές καταθέσεις μετρητών και αναλήψεις με ύποπτα δικαιολογητικά.
5. Συχνή εγχώρια και διεθνής δραστηριότητα μέσω ATM.
6. Οι μεταφορές χρημάτων δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον εντολέα ή το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η συναλλαγή, ενώ αναμένεται η συμπερίληψη των πληροφοριών αυτών.
7. Ασυνήθιστη δραστηριότητα μετρητών σε ξένους τραπεζικούς λογαριασμούς.
8. Πολλαπλές καταθέσεις μετρητών σε μικρά ποσά σε λογαριασμό ακολουθούμενες από μεγάλη τραπεζική μεταφορά σε άλλη χώρα.
9. Χρήση πολλαπλών, ξένων τραπεζικών λογαριασμών.
10. Πολλοί προσωπικοί και επιχειρηματικοί λογαριασμοί ή λογαριασμοί μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή φιλανθρωπικών οργανώσεων χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και τη διοχέτευση χρημάτων σε μικρό αριθμό αλλοδαπών δικαιούχων.
11. Οι πράξεις ξένου συναλλάγματος πραγματοποιούνται για λογαριασμό ενός πελάτη από τρίτο μέρος, ακολουθούμενες από μεταφορές χρημάτων σε τοποθεσίες που δεν έχουν εμφανή επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη ή σε χώρες υψηλότερου κινδύνου.
12. Οι συναλλαγές που αφορούν ξένο συνάλλαγμα συνοδεύονται σε σύντομο χρονικό διάστημα από μεταφορές χρημάτων σε τοποθεσίες υψηλότερου κινδύνου.
13. Πολλαπλοί λογαριασμοί χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και τη διοχέτευση χρημάτων σε μικρό αριθμό αλλοδαπών δικαιούχων, τόσο ατόμων όσο και επιχειρήσεων, ιδίως σε περιοχές υψηλότερου κινδύνου.
14. Έμβασμα σε περιοχές συγκρούσεων.
15. Χρηματοοικονομική δραστηριότητα αναγνωρίσιμη με ταξίδια (π.χ. αγορά αεροπορικών εισιτηρίων) σε δικαιοδοσίες που γειτνιάζουν με περιοχές συγκρούσεων.
16. Ξαφνική μετατροπή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εικονικό συνάλλαγμα ή μέσω διαμεσολαβητή εικονικού συναλλάγματος που επιτρέπει αυξημένη ανωνυμία.
17. Τα μέρη που εμπλέκονται σε συναλλαγές (ιδιοκτήτης, δικαιούχος κ.λπ.) προέρχονται από χώρες που είναι γνωστό ότι υποστηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες και οργανώσεις.
18. Χρήση εικονικών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων «εταιρειών κέλυφος» (shell companies).
19. Ύπαρξη δημοσιευμάτων που αφορούν κάτοχο λογαριασμού που συνδέεται με γνωστές τρομοκρατικές οργανώσεις ή συμμετέχει σε τρομοκρατικές δραστηριότητες.